

PAX

EDITORIAL

US PRESTEM EL NÚMERO 232 DE PAX

ELS GERMANS S'EXPRESSEN... **ELS GERMANS ES COMUNIQUEN...**

Com estava previst, ens plau presentar-vos aquest nou número de PAX on s'hi aprecia una àmplia participació de mútua comunicació entre Germans, tal com es pretén.

Es recorda el més fonamental i pràctic per a la nostra missió respecte de l'ANY DE LA FE, del CINQUANTENARI DEL CONCILI VATICÀ II, I DEL SÍNODE DE BISBES SOBRE LA "NOVA EVANGELITZACIÓ". En les pàgines de títol "IMPORTANT" hi ha reflectides diverses reflexions de la nostra experiència sobre el Concili.

Diferents «pensaments» o «piulades» o «guspires» o «centelles» trobareu en l'apartat de "XÀLDIGUES", que ens poden ajudar a arrodonir els nostres criteris.

Es recorden les celebracions lasal·lianes des de gener fins a final de curs, pensant que els hi podem donar un caire testimonial i vocacional, com a «pa de casa». Ens pot ser útil una "Guia per a la lectura de l'esborrany de la nova Regla".

També, en aquest PAX trobarem testimonis de Germans que han estat o estan encara desenvolupant la missió en diferents altres països. Els recordem amb simpatia.

A més d'una oportuna reflexió sobre el Vot heroic, també se'ns recorda la devoció a la Mare de Déu i a Sant Josep, segons el Fundador. A més, podem fer nostra una "Carta abierta a Sant Joan Baptista de La Salle".

Trobarem també informacions del nostre Sector des dels primers noviciats, sobre l'Escola de Magisteri, la nostra biblioteca de Cambrils, l'herbari del G. Sennen, activitats de reunions de tandes de Germans, d'escola, diverses anècdotes, etc. La música és important en totes les edats, però potser d'una manera especial, a la catequesi per a la comunicació de la fe. Hi trobarem unes orientacions al respecte.

Trobareu importants i oportuns els consells i suggeriments per a la nostra pregària sàlmica, les nostres lectures per a la nostra formació i el suggeriment d'un film. I a la base de tot plegat uns consells per al nostre regim d'alimentació.

El Consell de Direcció de PAX

*GG. Lluís Diumenge, Carles Giol,
Josep Maria Pons, Javi Núñez i Jaume Pujol*

SUMARI

ANY DE LA FE, SEGONS “PORTA FIDEI” DE BENET XVI (Gmà. Jaume Pujol)	4
A 50 ANYS DEL VATICÀ II. Havíem esperat però ha estat més difícil (Benet XVI)	6
TANT DE BO SENTÍSSIU LA SEVA VEU, amb motiu del cinquantenari del Vaticà II (Gmà. Jaume Pujol)	8
IMPORTANT. Impressió sobre el Vaticà II (Divers)	10
SÍNODE NOVA EVANGELITZACIÓ (Fragment homilia Benet XVI)	12
SÍNODE NOVA EVANGELITZACIÓ (Aportació Gmà. Álvaro Rodríguez, Superior General)	13
EXTRACTE “MISSATGE SINODAL” NOVA EVANGELITZACIÓ (Gmà. Jaume Pujol)	14
ESPERANZAS Y LIMITACIONES SÍNODO “NUEVA EVANGELIZACIÓN” (Gmà. Álvaro, Superior General)	16
ELS CAPÍTOLS GENERALS AL NOSTRE INSTITUT (Gmà. Jaume Pujol)	17
SENYOR, SOBIRÀ NOSTRE, Salm 8 (Gmà. Ramon Grau)	18
LA VERGE MARIA, DONA HUMIL (Gmà. Ramon Grau)	19
HERÈNCIA LASAL·LIANA (Gmà. Jaume Pujol)	20
ELS NOVICIATS DE BARCELONA/CATALUNYA, - Bujedo 1892-1916 (Gmà. Josep M. Pons)	24
UNA GUÍA PARA LA LECTURA DEL BORRADOR DE LA NUEVA REGLA (Gmà. Antonio Botana)	26
L’ALIMENTACIÓ DE LA GENT GRAN	28
XÀLDIGUES (piulades, espurnes, guspires, centelles, pensaments)	29
MEMÒRIES LASAL·LIANES D’UN CIRURGIÀ, MOISÈS BROGGI (Llibre de Memòries d’un cirurgià)	33
CARTA ABIERTA A SAN JUAN BAUTISTA DE LA SALLE (Gmà. Felipe García)	34
AIXÍ VAIG CONÈIXER AL GERMÀ ESIQUI JOSEP, Baldomer Margenat Puigmitjà (Gmà. L. Fernández)	36
ESCOLASTICAT – ESCOLA DE MAGISTERI – UNIVERSITAT	38
BIBLIOTECA (DISTRICTAL) LA SALLE: REVISTES (Gmà. Ramon Farrés)	40
20 ANYS DE 70Xset, PRIMERA PART (Gmà. Javi Núñez)	42
PA DE CASA: DE SANT JAUME HILARI AL GERMÀ EUSEBI FÈLIX FOIX, 1937 (Gmà. Antoni Palom)	44
LA MEVA EXPERIÈNCIA AFRICANA DURANT 45 ANYS (Gmà. Isidre Aloy)	46
UNA CRIDA ATÍPICA (I): EXPERIÈNCIA MISSIONERA A MADAGASCAR (Gmà. Joan Sala)	48
CAMBRILS – SANT JOSEP (Ignasi Romeu)	51
UN DECENIO EN EL CARIBE (I) (Gmà. Félix del Hoyo)	52
ARRELS MALMENADES, DES DE ROMANIA (Gmà. Cesc Ferré)	54
TROBADA DE TRES TANDES (Gmà. Javi Núñez)	56
ENTORN D’UNA TROBADA DE GERMANS (Gmà. Virgili Garcia)	58
LA SANTÍSSIMA VIRGEN EN LOS “DEVOIRS D’UN CHRÉTIEN” (II) (Gmà. Mariano F. Magaz)	59
LA SALLE Y SAN JOSÉ (Gmà. Santiago Temprado)	62
EL VOTO HEROICO (Gmà. Santiago Temprado)	64
UN BOTÁNICO ILUSTRE: FRÈRE SENNEN (II) (Gmà. Pablo Álvarez)	66
EXCURSIÓN LASALIANA (Gmà. Jesús Linares)	69
BREVE HISTORIA DE “ELS TIMBALERS”, LA SALLE-PREMIÀ (Gmà. Jesús Linares)	70
ANÈCDOTES LASAL·LIANES (Gmà. Ricard Serra)	72
LECTURES ÚTILS (Gmà. Antoni Perera)	74
CINE: EL FRAUDE (Gmà. Lluís Diumenge)	76
FOTOS DE RECORD: QUI ÉS QUI?	78
FOTOS DE RECORDATORI: BUJEDO I DISTRICTE BARCELONA	79

ANY DE LA FE

Pensaments extrets de la Carta Apostòlica "PORTA FIDEI" del Papa Benet XVI

G. Jaume Pujol

La fe creix creient

- «*Caritas Christi urget nos*» (2 Co 5, 14): és l'amor de Crist qui omple els nostres cors i ens impulsa a evangelitzar. Avui com ahir, ell ens envia pels camins del món per a proclamar el seu Evangeli a tots els pobles de la terra (cf. Mt 28, 19). Amb el seu amor Jesucrist atrau, cap a Ell tots els homes de cada generació: en tot temps, convoca a l'Església i li confia l'anunci de l'Evangeli, amb un mandat que és sempre nou. Per això, també avui és necessari un compromís eclesial més convençut en favor d'una nova evangelització per a redescobrir l'alegria de creure i tornar a trobar l'entusiasme de comunicar la fe.

- La fe, en efecte, creix quan es viu com experiència d'un amor que es rep i es comunica com experiència de gràcia i de joia. Ens fa fecunds, perquè amplia el cor en l'esperança i permet donar un testimoni fecund: en efecte, obre el cor i la ment dels qui escolten per acollir la invitació del Senyor a acceptar la seva Paraula per ser deixebles. Com afirma sant Agustí, els creients «s'enforteixen creient».

ANY DE LA FE 2012
2013

- La fe està sotmesa més que en el passat a una sèrie d'interrogants que provenen d'un canvi de mentalitat que, sobretot avui, redueix l'àmbit de certes racionals al dels èxits científics i tecnològics. Però l'Església mai no ha tingut por de mostrar com entre la fe i la verdadera ciència no hi pot haver cap conflicte, perquè ambdues, encara que per camins diferents, tendeixen a la veritat.

Recórrer i reactualitzar la història de la fe

- Al llarg d'aquest Any serà decisiu tornar a recórrer la història de la nostra fe, que contempla el misteri insondable de la santedat i el pecat. Mentre el primer posa en relleu la gran contribució que els homes i les dones han fet per al creixement i desenvolupament de les comunitats a través del testimoni de la seva vida, el segon ha de suscitar en cadascú un sincer i constant acte de conversió, amb la finalitat d'experimentar la misericòrdia del Pare que surt a l'encontre de tots.
- Durant aquest temps, tindrem la mirada fixa en Jesucrist, «el capdavanter de la fe» (Hb 12, 2): en ell troba el seu compliment tots els afany i tot anhel del cor. L'alegria de l'amor, la resposta al drama del sofriment i el dolor, la força del perdó davant l'ofensa rebuda i la victòria de la vida davant del buit de la mort, tot té el seu compliment en el misteri de la seva Encarnació, del seu fer-se home, del seu compartir amb nosaltres la debilitat humana per transformar-la amb el

poder de la seva resurrecció. En ell, mort i ressuscitat per la nostra salvació, s'il·luminen plenament els exemples de fe que han marcat els últims dos mil anys de la nostra història de salvació.

No hi ha fe sense caritat, no hi ha caritat sense fe

- L'Any de la fe serà també una bona oportunitat per intensificar el testimoni de la caritat. Sant Pau ens recorda: «Ara, doncs, es mantenen la fe, l'esperança i l'amor, aquestes tres. Però l'amor és el més gran» (1 Co 13, 13). Amb paraules encara més fortes —que sempre afecten als cristians—, l'Apòstol sant Jaume diu: «¿De què servirà, germans meus, que algú digui que té fe si no ho demostra amb les obres? ¿Pot salvar-lo potser aquesta fe? Si un germà o una germana no tenen vestits i els falta l'aliment de cada dia i algú de vosaltres els diu: “Aneu-vos-en en pau, abrigueu-vos bé i alimenteu-vos”, però no els dóna allò que el seu cos necessita, de què serviran aquestes paraules? Així passa també amb la fe: si no es demostra amb les obres, la fe tota sola és morta. Potser algú replicarà: “tu tens fe i jo tinc obres; mostra'm, sense les obres, que tens fe, i jo amb les obres et mostraré la meua fe” (Jm 2,14-18).
- La fe sense l'amor no dóna fruit, i la caritat sense fe seria un sentiment constantment a mercè del dubte. La fe i l'amor es necessiten mútuament, de manera que l'una permet a l'altre continuar el seu camí. En efecte, molts cristians dediquen les seves vides amb amor a qui està sol, marginat o exclòs, com el primer a qui cal atendre i el més important a qui cal socórrer, perquè precisament en ell s'hi reflecteix el rostre de Crist. Gràcies a la fe podem reconèixer en els qui demanen el nostre amor, el rostre del Senyor ressuscitat... Escoltem aquesta invitació com adreçada a cadascun de nosaltres, perquè ningú no es torni peresós en la fe. Ella és la companya de vida que ens permet distingir, amb ulls sempre nous, les meravelles que Déu fa per nosaltres. Intentar percebre els signes dels temps en la història actual, ens compromet a cadascú a convertir-nos en un signe viu de la presència de Crist ressuscitat en el món.

El que el món necessita són testimonis de la fe

- El que el món necessita avui, de manera especial, és el testimoni creïble dels qui, il·luminats en la ment i en el cor per la Paraula del Senyor, són capaços d'obrir el cor i la ment molts al desig de Déu i de la vertadera fe, aquesta no té fi.
- «Que la Paraula del Senyor segueixi avançant i sigui glorificada» (2 Ts 3, 1): que aquest Any de la fe faci cada vegada més forta la relació amb Crist, el Senyor, doncs només en Ell tenim la certesa per mirar al futur i la garantia d'un amor autèntic i durable.
- Les paraules de l'Apòstol Pere projecten un últim raig de llum sobre la fe: «Tot això us dóna una gran alegria, ni que ara necessàriament us hagin d'entristir per poc temps proves de tota mena; perquè si l'or que es fa malbé, és provat al foc, la vostra fe, molt més preciosa que l'or, també ha de ser provada, i així es farà mereixedora de lloança, glòria, honor el dia que Jesucrist es revelarà. Vosaltres l'estimeu, encara que no l'heu vist, i ara sense veure'l, creieu en ell. I teniu una alegria tan gloriosa, que no hi ha paraules per a expressar-la, ja que heu assolit el terme de la fe: la vostra salvació» (1 P 1, 6-9).
- La vida dels cristians coneix l'experiència de l'alegria i del sofriment. Quants sants han experimentat la solitud. Quants creients són provats també en els nostres dies pel silenci de Déu, quan voldrien escoltar la seva veu consoladora. Les proves de la vida, alhora que permeten comprendre el misteri de la Creu i participar en els sofriments de Crist (cf. Col 1, 24), són preludi de l'alegria i l'esperança a la que condueix la fe: «Quan sóc feble és quan realment sóc fort» (2 Co 12, 10). Nosaltres creiem amb certesa ferma que el Senyor Jesús ha vençut el mal i la mort. Amb aquesta confiança segura ens encomanem a Ell: present entre nosaltres, venç el poder del maligne (cf. Lc 11, 20), i l'Església, comunitat visible de la seva misericòrdia, roman en Ell com a signe de la reconciliació definitiva amb el Pare.

A 50 ANYS DEL CONCILI VATICÀ II

Haviem esperat tant, però ha estat més difícil...

Benet XVI als sacerdots de Belluno, Feltre i Treviso durant les seves vacances als Alps, l'estiu del 2007

La continuació del Vaticà II recorda a Benet XVI el "caos total" que va seguir al Concili de Nicea, el primer de la història. Però d'aquell tempestuós Concili va venir el "Credo". ¿I avui? Heus el que va respondre el Papa als sacerdots de Belluno, Feltre i Treviso:

"Jo també he viscut temps del Concili Vaticà II, estant a la Basílica de sant Pere amb gran entusiasme i veient com s'obrien noves portes. Semblava realment una nova Pentecosta, on l'Església podia convèncer novament a la humanitat. Després de l'allunyament del món de l'Església en el segle XIX i XX, semblava que es retrobaven novament l'Església i el món, que renaixia altra vegada un món cristià i una Església del món i vertaderament oberta al món.

Haviem esperat tant, però les coses es revelaren en realitat més difícils. No obstant això, roman la gran herència del Concili, que ha obert un nou camí i sempre és una "*carta magna*" del camí de l'Església, molt essencial i fonamental.

¿Però perquè va passar així? Primer voldria començar amb una observació històrica. Els temps d'un postconcili són quasi sempre molt difícils. Després del gran Concili de Nicea - que per a nosaltres és realment el fonament de la nostra fe, ha fet que nosaltres confessem la fe formulada a Nicea - no nasqué una situació de reconciliació i d'unitat com havia esperat Constantí, promotor de tan gran Concili, sinó una situació caòtica de lluites de tots contra tots.

Sant Basili en el seu llibre sobre l'Esperit Sant compara la situació de l'Església després del Concili de Nicea a una batalla naval a la nit, on ningú ja no coneix l'altre, sinó que tots s'enfronten a tots. Era realment una situació de caos total: així descriu amb forts colors el drama del postconcili, del post Nicea, sant Basili.

Després de 50 anys, pel primer Concili de Constantinopla, l'emperador invita a Gregori Nacianzè a participar en el Concili i swant Gregori Nacianzé respongué: *No, no hi vaig, perquè conec aquestes coses, sé que de tot Concili neix solament confusió i lluita, per tant, no hi vaig. I no hi anà.*

Per tant, no és ara, en retrospectiva, una sorpresa així de gran com era en el primer moment per a tots nosaltres digerir el Concili, aquest gran missatge. Introduir-lo en la vida de l'Església, rebre'l, així que es faci vida a l'Església, assimilar-lo en les diverses realitats de l'Església és un sofriment, i solament en el sofriment es realitza també el creixement. Créixer és sempre també sofrir, perquè és sortir d'un estat i passar a un altre.

I en el concert del postconcili hem de constatar que hi ha dues grans censures històriques:

*** La primera és la censura del '68**, l'inici o l'explosió - gosaria dir - de la gran crisi cultural d'Occident. Havia desaparegut la generació de la postguerra, una generació que després de totes les destruccions i veient l'horror de la guerra, i constatant el drama de les grans ideologies que havien conduït realment les persones vers l'abisme de la guerra, havíem redescobert les arrels cristianes d'Europa i havíem començat a reconstruir l'Europa amb aquestes grans aspiracions.

Però acabada aquesta generació es veien també tots els fracassos, les llacunes d'aquesta reconstrucció, la gran misèria en el món, i així comença i explosiona la crisi de la cultura occidental, diria una revolució cultural que vol canviar radicalment tot. Deien: en dos mil anys de cristianisme no hem creat el món millor, hem de començar de zero de manera completament nova. El marxisme sembla la recepta científica per a crear finalment el món nou.

En aquest - diguem - greu, gran enfrontament entre la nova, sana modernitat volguda pel Concili i la crisi de la modernitat, tot es fa difícil, com va passar després del primer Concili de Nicea. Un parteix de l'opinió que aquesta revolució cultural era el que havia volgut el Concili. Identificava aquesta nova revolució cultural marxista como la

voluntat del Concili. Deia: aquest és el Concili; en la lletra i textos són encara una mica antiquats, però darrere de les paraules escrites hi ha aquest "esperit", aquesta és la voluntat del Concili, així hem de procedir. I per altra part, naturalment, la reacció: així estan destruint l'Església.

La reacció - diguem - absoluta contra el Concili, la anticonciliaritat, i - diguem - la tímida, humil recerca de com realitzar el vertader esperit del concili. És com diu un proverbi: "si cau un arbre fa molt soroll, si creix una selva no s'escolta res", durant aquests grans rumors del progressisme equivocat i de l'anticonciliarisme absolut creixia molt silenciosament, amb tan sofriment i també amb tantes pèrdues en la construcció d'un nou paisatge cultural, el camí de l'Església.

*** I després la segona censura en el '89**, la caiguda dels règims comunistes. Però la resposta no va ser el retorn a la fe, com es podia potser esperar, no fou el redescobriment, que precisament l'Església amb el Concili autèntic havia donat resposta. Sinó al contrari, la resposta fou l'escepticisme total, la dita post-modernidad. Res és veritat, cadascú ha de veure com viure.

S'afirma un materialisme, un escepticisme pseudo-racionalista cec, que acaba en la droga, acaba en tots aquests problemes que coneixem i de nou tanca els camins a la fe, perquè així és de simple, així d'evident: no, no hi ha res de veritat; la veritat és intolerant, no podem seguir aquest camí.

En aquest context de dues ruptures culturals, *la primera*, la revolució cultural del '68, *la segona*, la caiguda en el nihilisme després del '89, l'Església amb humilitat, entre les passions del món i la glòria del Senyor, emprèn el seu camí. Per aquest camí hem de créixer amb paciència i hem d'aprendre ara d'una manera especial en un món nou que vol dir renunciar al triomfalisme.

El Concili havia sostingut el renunciar al triomfalisme - i havia pensat al Barroc, a totes les grans cultures de l'Església. Es digué: comencem de manera moderna. Però havia crescut un altre triomfalisme, el de pensar: ara nosaltres fem les coses, nosaltres hem trobat el camí i per aquest camí trobem el món nou.

Però la humilitat de la Creu, del Crucificat exclou precisament aquest triomfalisme. Hem de renunciar al triomfalisme segons el qual ara neix l'Església de futur. L'Església de Crist és sempre humil i així precisament és gran i alegre.

Em sembla molt important que ara puguem veure amb ulls oberts quant de positiu ha crescut també en el postconcili: en la renovació de la litúrgia, en els sínodes, sínodes romans, sínodes universals, sínodes diocesans, en les estructures parroquials, en la col·laboració, en les noves responsabilitats dels laics, en la gran corresponsabilitat intercultural i intercontinental, en una nova experiència de la catolicitat de l'Església, de la unanimitat que creix en humilitat i que amb tot això esdevé la vertadera esperança del món.

I d'aquesta manera, em sembla, hem de redescobrir la gran herència del Concili, que no és un "esperit" reconstruït darrere dels textos, sinó que són precisament els grans textos conciliaris tornats a llegir avui amb l'experiència que hem tingut i que han donat fruit amb tants moviments, en tantes comunitats religioses.

Vaig arribar al Brasil sabent com s'expandien les sectes i com semblava una mica esclerotitzada l'Església Catòlica; però una vegada allà, vaig veure que quasi cada dia naixia una comunitat religiosa, naixia un nou moviment, no solament creixien les sectes. Creix l'Església amb noves realitats plenes de vitalitat, que no omplen les estadístiques - aquestes són una esperança falsa, l'estadística no és la nostra divinitat - si no creixen els ànims i creen l'alegria de la fe, creen presència de l'Evangeli, creen així també vertader desenvolupament del món i de la societat.

Per tant, hem d'aprendre la gran humilitat del Crucificat, d'una Església sempre humil i sempre contrastada pels grans poders econòmics, militars, etc. Però hem d'aprendre, junt amb aquesta humilitat, també el vertader triomfalisme de la catolicitat que creix en tots els segles. Creix també avui la presència del Crucificat ressuscitat, que té i conserva les seves ferides.

El món se sent ferit, però precisament així es renova i li dona l'alè que també renova l'Església, no obstant tota la nostra llibertat. És en aquest conjunt d'humilitat de la Creu i de l'alegria del Senyor ressuscitat, que el Concili ens ha donat un gran indicador de camí, podem seguir endavant amb alegria i plens d'esperança".

"TANT DE BO QUE AVUI SENTÍSSIM LA SEVA VEU"

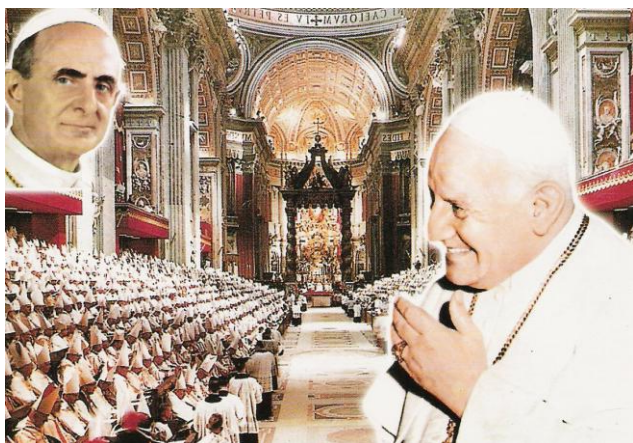
(cf. Salm 94,7)

Amb motiu del cinquantenari del Concili Vaticà II

G. Jaume Pujol

Inspirat d'un article de González-Faus a La Vanguardia

Amb motiu dels cinquanta anys del Concili Vaticà II se'n parla i se n'escriu amb profusió. Cosa bona. Aquest ressonar del Concili ens permet de demanar-nos què n'hem fet i què en fem del Concili. Hi hagué moltes

aportacions i posades a punt que van representar una millor comprensió i millora en els aspectes bíblic, litúrgic, patristic, etc. i també en el respecte de la llibertat de les persones i institucions.

En farem un repàs que a l'ensem ens pot servir d'examen de consciència personal, comunitari i col·lectiu. Sempre hi som a temps a millorar-nos.

1. La Constitució «*Dei Verbum*» sobre «*revelació*» ens va aclarir que per ella, més que tractar-se d'un conjunt de veritats a creure, expressa que Déu es manifesta i vol comunicar i relacionar-se amb nosaltres de manera personal; i també nosaltres

amb ell. La Paraula de Déu està per sobre de tot i de tothom; i és Ella la que és referència de discerniment de totes les disposicions que es prenen a l'Església. L'autoritat eclesiàstica no està per damunt de la Paraula de Déu, sinó que hi és per servir i obeir aquesta Paraula, que està per sobre de tots i de tothom. "Una cosa és el dipòsit de la fe, és a dir les veritats de la nostra venerable doctrina, i una altra diferent, la manera d'enunciar aquestes veritats". Per tant, aquesta doctrina s'ha d'aprofundir i explicar segons les exigències del nostre temps.

2. El Concili va donar relleu al «*Baptisme*» com a «*consagració baptismal trinitària*». Pretenia que els cristians en prenguéssim consciència en el viure de cada dia. També que, en l'Església, tots tenim el mateix Baptisme, independentment de les responsabilitats que s'hi exerceixin. Per aquest motiu tots fem part del mateix «*Poble de Déu*» d'iguals (no de desiguals), encara que amb responsabilitats diferenciades; tots cridats a la mateixa santedat.
3. Es volgué que la «*litúrgia*», i d'una manera especial l'«*Eucaristia*», fossin l'ànima de l'Església i per aquest motiu, que fossin més participatives i vivencials i així contribuïssin a constituir comunitats cristianes de fe trinitària. S'ha obert la participació del poble, però es constata que no s'han aconseguit suficientment els objectius proposats.
4. L'Església s'ha interessat per la «*història del món*». S'hi ha implicat per la Constitució *Gaudium et Spes*. «*El goig i l'esperança, el plor i l'angoixa de l'home contemporani, sobretot el dels pobres i de tota mena d'afligits, són també goig i esperança, plor i angoixa dels deixebles de Crist, i no hi ha res de verament humà que no ressoni en llur cor*». L'Església s'ha proposat escoltar el món. No creu tenir el monopoli de la veritat i per això també ha reconegut la llibertat de consciència. S'ha sentit interpel·lada per diferents situacions i problemes: les mutacions del nostre món, el valor de la dignitat de la persona humana, el corrent d'indiferentisme, agnòsticisme i ateisme religiós, l'evolució de la comunitat política, la justícia social, el matrimoni i la família, l'obertura a l'evolució i progrés de la ciència (avui també la bioètica, eutanàsia, feminisme, homosexualitat...). De tot l'ampli ventall expressat en la Constitució l'Església ha tractat de donar-hi resposta, per més que les successives qüestions han superat en moltes ocasions la

capacitat de donar la resposta adient.

5. L'Església se sent col·laboradora amb la història humana i com que sap que no té resposta a tot, està oberta i en disposició d'«*aprendre de tothom*», creients i no creients.

6. L'Església ha quedat definida com «*Misteri*» i «*Poble de Déu*», de forma complementària i alliberada d'una certa estructura i disciplina eclesiàstica; i l'Església no és només la jerarquia o la cúria romana, sinó que també reconeix i que els «*laics*» hi formen part i hi tenen una missió. Sorgeixen eficients moviments laicals. Uns i altres, jerarquia i laics, participen del sacerdoci, profetisme i reialesa de Crist segons llur identitat. La col·legialitat episcopal, «*cum i sub Petro*», també continuada per medi de successius sínodes, pretén mantenir-se en fidelitat a les trajectòries conciliars.

7. La «*vida consagrada*» ha quedat teològicament i pastoralment millor definida i alliberada amb les praxis d'una certa descentralització, de millor consideració de la dignitat de la persona humana. Se sent més adaptada i renovada d'acord amb els temps actuals i més en línia amb els drets humans.

8. El Concili va proclamar el dret a la «*llibertat religiosa*» i així l'Església es manifesta disposada al diàleg multicultural i multireligiós. Conjuntament, ha reconegut el dret a la llibertat de consciència.
9. González Faus sosté que no tot és perfecte. Segons ell cal considerar dos punts importants. L'Església és «*Església dels pobres*» i a més cal una reforma profunda de la «*cúria romana*» que l'Assemblea conciliar va reclamar, i malgrat els intents, no s'ha pogut aconseguir. La discussió, fraterna i tàcita en el concili entre el episcopat universal i la cúria es resolgué a favor de la cúria. "Els bisbes marxaran, deia un monsenyor, però la cúria es queda". I així ha estat.
10. La situació actual després de cinquanta anys de concili és de «*crisi eclesial*», que certament no es pot adjudicar al concili, sinó a la nostra fidelitat al concili. La crisi de fidelitat en el matrimoni, el sacerdoci i la vida consagrada és evident tenint com a base la crisi de la societat i la indiferència religiosa.
11. Finalment, podem demanar-nos què n'hem fet del concili. Aquest assenyalà unes «*fites i uns objectius*», però en el seguiment de la nostra vida no hem estat capaços de prendre amb la resposta adient allò que vam rebre amb molt entusiasme. La celebració dels cinquanta anys ens pot servir d'anàlisi, de discerniment i de nova ruta de futur.

Benet XVI parla de dues actituds d'hermenèutica o interpretació del Concili: uns postulen l'«*hermenèutica de la discontinuïtat i ruptura*» amb l'anterior, que ha tingut la simpatia dels mitjans de comunicació i d'alguns teòlegs moderns, i altres l'«*hermenèutica de la reforma*», de la renovació dins la continuïtat de l'Església, que creix i es desenvolupa en el temps. Els primers pretenen superar la lletra del Concili i deixar-se portar per l'«*esperit*» del Concili. Però, afegeix el Papa, que en aquesta circumstància queda un ampli marge per definir aquest esperit, que pot donar a multitud d'interpretacions i d'arbitrarietats, a més de ruptura amb l'Església preconciliar. Sembla que tant Joan XXIII com Pau VI, en els seus discursos conciliars, pretenien la «*reforma*» de l'Església. El Concili havia de precisar la manera de la relació entre l'Església i l'edat moderna.

Però la vertadera reforma també inclou una oscil·lació de continuïtat i discontinuïtat, a diferents nivells. En el procés de novetat en la continuïtat hauríem d'aprendre a captar, més concretament que abans, les decisions de l'Església relatives a coses contingents, per exemple, certes formes de liberalisme o interpretació liberal de la Bíblia. Cal reconèixer que en aquestes decisions, només els principis expressen l'aspecte durable.

IMPORTANT QUINA IMPRESSIÓ ET VA SUPOSAR I/O ET SUPOSA EL CONCILI VATICÀ II?

« ANAR DE COMPROMÍS EN COMPROMÍS... »

Vaig néixer quan les seves sessions acabaven d'iniciar-se, per tant no puc comparar l'*abans i el després*, encara que és fàcil d'imaginar el seu impacte en el món d'aquells moments. Recordo, de petit, que se'n parlava molt, tot i que sense aprofundir-hi gaire, en general. I em temo que això s'ha anat repetint fins ara, quan ja es veu com un esdeveniment llunyà (mig segle...!). Penso que el Concili va ser fruit d'un moment especial en la història de l'Església. Un moment d'optimisme, d'esperança i d'un gran i sincer desig de diàleg amb el món modern –que feia moltíssima falta–; fet sens dubte des d'una lectura encara molt eurocèntrica, però també des d'una visió autènticament evangèlica, com corresponia als seus dos pilots, Joan XXIII i Pau VI. Però, segurament, queda encara molt a desplegar perquè els seus somnis esdevinguin una realitat.

G. Josep Espuny

Va suposar una alenada d'aire fresc, promoguda pel Papa Bo. Des de la meua dedicació em segueix interessant el què va dir sobre com perfeccionar la teologia moral (O.T. 16): aprofundir la Paraula de Déu, el diàleg fe – cultura, promoure l'art de viure elegantment com a cristians, produir fruits en la caritat per a la vida del món. Convé fer renéixer totes les llavors d'esperança que va produir.

G. Lluís Diumenge

El Concili Vaticà II em va impressionar gratament, encara que amb sorpresa, ja que no l'esperàvem. L'any 1959 em trobava a Bordighera, amb el Gmà. Jaume Sitjar (e.p.d.), fent el segon noviciat i el Germà Director va informar de que el Papa Joan XXIII havia anunciat que hi hauria un Concili. Després ho vam seguir amb molta esperança i alegria, encara que vam trobar equivocacions i riscos que han tingut conseqüències dolentes. Ara veig que s'ha fet molt, però encara falta bastant i pot ser molt vàlid si ens obrim a l'Esperit de Jesús i a la Paraula de Déu. Diria que la cúpula de l'Església hauria de deixar "clericalisme" i deixar als laics que siguin més protagonistes.

H. Santiago Peribáñez

En aquell moment (1962) vaig considerar el Concili com assumpte de l'Església, és a dir, del clergat i la Jerarquia, sense gaire implicació real, ni efectiva dels laics. En les meves classes no recordo haver-ne fet gaire menció.

El 1963, com a segon novici a Roma i en ple Concili, no se'ns donà cap estímul, conferències, bloc de notícies... El Concili per un cantó i el Segon Noviciat per l'altre. Lamentable.

G. Ramon Grau

Segons Yves Congar hi hagué diferència de vocabulari entre Vaticà I i Vaticà II. El Concili Vaticà I, en els seus textos oficials, mai no va emprar les paraules amor, diàleg, fraternitat, història, laic, ministeri, novetat, servei, pobre. I només una vegada la paraula Evangeli. En canvi el Concili Vaticà II emprà 131 vegades amor, 31 diàleg, 87 fraternitat, fraternalment, 63 història, 200 laic, 147 ministeri, 37 novetat, 42 pobre i altres 21 pobresa, 97 servir, servei, 188 Evangeli o evangelitzar.

Citat d'Aquilino Bocos, Severino María Alonso, Ed. Claretianas, pàg. 104

Doy gracias a Dios por este gran don concedido a la Iglesia y que viví con intensidad todo su desarrollo. Recuerdo la palabra entonces de moda: *"aggiornamento"*. Esta expresión permanece en el espíritu que quiso darle el Bto. Juan XXIII. El cristianismo no debe considerarse como cosa del pasado, ni debe vivirse con la mirada puesta siempre en el pasado. El cristianismo entró en el tiempo y sigue y está presente en cada momento y siempre es nuevo. No debemos nunca verlo como un árbol plenamente desarrollado a partir de la semilla de mostaza, que creció, dio sus frutos y un buen día envejeció en el ocaso de su energía vital. Está todavía en perenne aurora, es siempre joven. Y esta actualidad, este *"aggiornamento"*, no significa ruptura con la tradición, sino que expresa la continua vitalidad. No significa reducir la fe rebajándola a la moda de los tiempos, al modelo de lo que nos gusta, a aquello que agrada a la opinión pública, sino todo lo contrario, como lo hicieron los padres conciliares debemos llevar el "hoy" que vivimos a la medida del acontecimiento cristiano, debemos llevar el "hoy" de nuestro tiempo al "hoy" de Dios. El Concilio nos enseñó que la Iglesia, en su camino en la Historia, debe siempre hablar al hombre actual, pero esto sólo puede ocurrir por la fuerza de aquellos que tienen raíces profundas en Dios.

G. José Manuel Ruiz

Haig de dir que el Concili ha marcat dues etapes de la meua vida. Una anteconciliar amb un paradigma centrat en una disciplina tradicional, tant respecte de l'Església com de l'Institut. Vaig detectar que algun Germà sentia certa preocupació. Un Germà Director manifestà la seva preocupació i va dir: "A veure si ara ens diran que hi ha un manament menys". Cal a dir que ell i algú més, ho veien com una possible desorientació. Vaig tenir la sort de conversar amb persones que vivien el Concili amb molta esperança i assistir a alguna conferència d'informació. Sorgia un nou vocabulari: realització personal, promoció personal, respecte a la persona, subsidiarietat, llibertat, autonomia, diàleg, personalisme (Mounier), Església dels pobres, que em va semblar alliberador respecte del viscut anteriorment. El Capítol General de 1966-67 va consolidar aquesta situació d'alliberament, gràcies a Déu. També hi contribuí el "maig 1968 francès, certament.

G. Jaume Pujol

Una de les assignatures pendents del Concili és certament la de convèncer-nos de que tots som i formem *"Poble de Déu"* i que vivim en *"Església"*. És deplorable que de l'Església només s'hi vegi la part negativa. El més important de l'Església és que està presidida per Crist que, pel seu Evangeli, ens assenyalava la forma de viure com a cristians. *Tots els cristians som Poble de Déu en Església*. A tots ens uneix el mateix Baptisme, però amb *«responsabilitats compartides»*. Tots ens hem de sentir responsables des de la nostra peculiar situació i modalitat de viure el cristianisme, sigui clergue, religiós o seglar. Tots beneficiem del sacerdoci, profetisme i reialesa de Jesucrist. El Concili va voler rehabilitar els laics: *"Tot el que s'ha dit del Poble de Déu, s'adreça igualment a seglars, a religiosos i clergues... tots hem de buscar el Regne de Déu"* (LG 30). Aquí tenim una missió prop dels nostres laics perquè no s'acontentin en ser usufructuaris de l'Església, sinó participants responsables.

G. Jaume Pujol

Quan rellegeixo textos conciliaris els trobo com si fossin nous missatges, molt apropiats i concrets pels nostres temps. Tinc tota la impressió que els textos conciliaris no han anvellit gens... i que val la pena tornar-los a llegir... S'hi troben anàlisis i orientacions per les situacions d'avui.

G. Jaume Pujol

Sínode de Bisbes de la Nova Evangelització

FRAGMENT DE L'HOMILIA DE BENET XVI

A LA PLAÇA SANT PERE

7 octubre 2012

Ara voldria reflexionar breument sobre la «nova evangelització», relacionant-la amb l'evangelització ordinària i amb la missió *ad gentes*. L'Església existeix per evangelitzar. Fidels al

manament del Senyor Jesucrist, els seus deixebles van anar pel món sencer per anunciar la Bona Nova, fundant arreu les comunitats cristianes. Amb el temps, aquestes han esdevingut Esglésies ben organitzades amb nombrosos fidels. En determinats períodes històrics, la divina Providència ha suscitat un renovat dinamisme de l'activitat evangelitzadora de l'Església. Només cal pensar en l'evangelització dels pobles anglosaxons i eslaus, o en la transmissió de l'Evangeli al continent americà, i més tard els diferents períodes missioners als pobles d'Àfrica, Àsia i Oceania. Sobre aquest transfons dinàmic, m'agrada mirar també les dues figures lluminoses que acabo de

proclamar Doctors de l'Església: sant Joan d'Àvila i santa Hildegarda de Bingen. També en el nostre temps l'Esperit Sant ha suscitat en l'Església un nou impuls per anunciar la Bona Nova, un dinamisme espiritual i pastoral que ha trobat la seva expressió més universal i el seu impuls més autoritzat en el Concili Ecumènic Vaticà II. Aquest renovat dinamisme d'evangelització produeix un

influx beneficiós sobre les dues «branques» específiques que es desenvolupen a partir d'ella, és a dir, per una part, la *missio ad gentes*, això és, l'anunci de l'Evangeli a aquells que encara no coneixen Jesucrist i el seu missatge de salvació; i, per altra banda, la *nova evangelització*, orientada principalment a les persones que, tot i estar batejades, s'han allunyat de l'Església, i viuen sense tenir en compte la praxi cristiana. L'Assemblea sinodal que avui s'obre està dedicada a aquesta nova evangelització, per afavorir en aquestes persones un nou encontre amb el Senyor, l'únic que omple de significat profund i de pau la nostra existència; per afavorir el redescobriments de la fe, font de gràcia que porta alegria i esperança a la vida personal, familiar i social. Òbviament, aquesta orientació particular no ha de disminuir l'impuls missioner, en sentit propi, ni l'activitat ordinària d'evangelització en les nostres comunitats cristianes. En efecte, els tres aspectes de l'única realitat d'evangelització es completen i fecunden mútuament.

SÍNODO “NUEVA EVANGELIZACIÓN”

Aportación del H. Álvaro Rodríguez, Superior General

Los jóvenes y la nueva evangelización

Personalmente pienso que las nuevas generaciones, sin distinción de continentes o diferencias culturales, deben ser el campo privilegiado de la Nueva Evangelización, no simplemente como receptores pasivos de la misma, sino como agentes activos, recordando las palabras de Juan Pablo II, cuando afirmaba que *los jóvenes son los mejores apóstoles de los jóvenes*.

Su presencia y una palabra suya en el Sínodo nos habrían permitido posiblemente tener una visión más clarividente del futuro.

De nuestra parte es importante conocer su mundo y hacer un esfuerzo de inculturación en el mismo. Conocer sus necesidades, sus angustias, interrogantes, anhelos y esperanzas y ofrecerles el Evangelio que siempre es Buena Nueva.

Es importante partir de la vida porque los jóvenes se desinteresan del mensaje cristiano en la medida que se presenta a su mente como una ideología, impuesta desde el exterior por vía de autoridad, o deductivamente partiendo de principios sin relación con la vida concreta. Por eso nuestra principal función es ayudar a cada joven a sentirse amado, valorado, bendecido, importante y necesario para los demás.

La Nueva Evangelización para los jóvenes y para los que los acompañamos debe ser una llamada a volver al Evangelio y descubrir que el núcleo central de nuestra fe es un encuentro personal con Jesucristo que conduce a una comunidad de discípulos. Nuestra misión para con los jóvenes es ser compañeros de búsqueda, guías humildes que ayudan a descubrir un camino y a encontrar un sentido a la vida.

Más que maestros que enseñan desde arriba o jueces que juzgan y condenan desde afuera, estamos llamados a ser hermanos y hermanas que acompañan desde dentro. Los jóvenes son una nueva noticia para el mundo, pero debemos preguntarnos cómo hacer para que la Buena Noticia de Jesús sea buena noticia para ellos. En una época, como la nuestra, en que los jóvenes buscan algo más y están abiertos a la espiritualidad, debemos educarlos al encuentro con Dios en su propio interior que llenará su vacío existencial y les permitirá, como hizo Jesús: ver la realidad, conmoverse ante ella y comprometerse en una acción transformadora.

SÍNODE DE BISBES "LA NOVA EVANGELITZACIÓ"

Extracte del MISSATGE Sinodal al Poble de Déu

G. Jaume Pujol

1. La icona de la Samaritana al pou (cf. Jn 4,5-42)

Avui, sovint ens podem trobar a la vora d'un pou amb la gerra buida, amb el desig de sadollar-se i trobar sentit a l'existència. Convé discernir sobre què és el que veritablement pot sadollar-nos i fer-nos feliços. Equivocar-se és un risc de quedar buits i desencisats. Només Jesús, com feu amb la samaritana, ens pot omplir amb l'aigua de vida i donar esperança a la nostra vida. De pecadora esdevingué missatgera. L'Església té aquesta missió de saber apropar Jesús als homes i dones d'avui.

2. Una nova evangelització

Arreu se sent la necessitat de revifar la fe que se sent diluïda en un món de secularització, de materialisme i d'indiferència religiosa. Cal sentir-se amb l'ànim apostòlic de Pau: "Ai de mi si no anunciés l'Evangelí" (1 Cor 9,16). Des dels primers segles de l'era cristiana s'han construït nombroses comunitats cristianes a base d'evangelitzadors, missioners i màrtirs. Avui els canvis socials, polítics, culturals i religiosos ens reclamen una *"evangelització nova en el seu ardor, en els seus mètodes i en les seves expressions"* (Joan Pau II). Una evangelització, segons Benet XVI dirigida «principalment a les persones que, havent rebut el baptisme, s'han allunyat de l'Església i viuen sense cap referència a la vida cristiana». Cal facilitar a aquestes persones la retrobada del Senyor.

3. La trobada personal amb Jesucrist en l'Església

Hi ha una novetat i bellesa perenne en la trobada de Jesús, que es comunica a nosaltres per l'Esperit Sant. L'Església és l'espai que Crist ens ofereix per trobar-lo. La bellesa de la fe ha de resplendir en la litúrgia, sobretot en l'Eucaristia dominical, que mostra l'obra de Déu. Per aquí es trobaran els pous per a sadollar els homes i dones d'avui. Hem de constituir comunitats acollidores en les que tothom, creients i no creients, s'hi trobin com a casa. El "mireu com s'estimen" pot atreure la mirada desencantada de la humanitat contemporània.

4. Les ocasions de la trobada amb Jesús i l'escolta de l'Escriptura

Es tracta de descobrir les maneres com, davant la trobada amb Jesús, les persones s'han sentit cridades i adaptar-les a les condicions del nostre temps. Recordem, per exemple, com Pere, Andreu, Jaume i Joan van estar cridats per Jesús en el context del seu treball, Zaqueu des de la seva curiositat, el centurió davant una malaltia d'una persona estimada. Per la lectura de l'Escriptura trobarem il·luminació per l'Evangelització.

5. Evangelitzar-nos nosaltres mateixos i disposar-nos a la conversió

La nova evangelització ha de començar per nosaltres mateixos. Tota l'Església s'ha de posar a l'escolta de la Paraula, que crida a una conversió. Hem de reconèixer amb humilitat que la misèria, les debilitats dels seus deixebles, especialment dels seus ministres, afebleixen la credibilitat de la missió. Però l'Esperit Sant és el primer actor de l'evangelització. Aquí rau la força i la nostra certesa. Confiem amb la inspiració i la força de l'Esperit Sant fins i tot en les circumstàncies més difícils.

6. Reconèixer en el món d'avui noves oportunitats d'evangelització

No ens sentim atemorits per les condicions en les que vivim. El nostre món, encara que ple de contradiccions i desafiaments no deixa de ser creació de Déu. S'hi pot seguir sembrant la llavor de la Paraula perquè doni fruit. No hi ha lloc pel pessimisme i davant els interrogants que presenten les cultures dominants a la fe i a l'Església confiem en Jesús que és capaç de sanar tota feblesa humana. És Déu, pel seu Esperit, qui condueix l'obra de l'evangelització.

7. Evangelització, família i vida consagrada

Des de la primera evangelització la transmissió de la fe ha trobat un lloc en la família, on, sobretot les dones han tingut un paper important. Es confirma el paper essencial de la família en la comunicació de

la fe. No amaguem que la família passa avui per moments de crisi, però la família és el primer lloc d'evangelització. De la vida de fe en són particulars testimonis els membres de la vida consagrada per estar dedicats plenament a Ell, en l'exercici de la pobresa, de la castedat i l'obediència, com a signe del món futur que relativitza qualsevol bé d'aquest món.

8. La comunitat eclesial i els diversos agents d'evangelització

L'evangelització, no és tasca exclusiva d'alguns a l'Església, sinó del conjunt de les comunitats eclesials per mitjà de la Paraula, els sagraments, la comunió fraterna, el servei de la caritat i la missió. En aquest sentit emergeix la parròquia, com a «font de la plaça», com deia Joan XXIII. Té una funció imprescindible, tot i havent una articulació amb petites comunitats. S'exhorta a les parròquies a obrir-se a noves formes de missió, com requereix la nova evangelització. Conjuntament preveres, diaques i laics, que poden tenir diverses formes d'associació. Tots han de donar testimoni de l'evangeli.

9. Perquè els joves puguin trobar-se amb Crist

Els bisbes se senten popers als joves d'una manera especial, perquè són el present i el futur de la humanitat i de l'Església. Hi ha preocupació, però no pessimisme, perquè l'amor de Crist és qui mou la història. Volem ajudar-los en la seva recerca i volem que hi hagi dinàmica d'escolta, de diàleg i de propostes valentes davant la difícil condició juvenil, per tal d'aprofitar i no apagar la potència del seu entusiasme juvenil.

10. L'Evangeli amb diàleg amb la cultura i l'experiència humana, i amb les religions

La nova evangelització té el seu centre en Crist i en l'atenció a la persona humana, per fer possible la trobada amb Ell. Es conrea el diàleg amb les cultures amb la confiança de poder trobar en totes elles les *"llavors del Verb"* de què parlaven els Sants Pares. Se sent la necessitat d'una aliança renovada entre fe i raó: la fe té recursos per acollir una sana raó oberta a la transcendència. El trobament entre fe i raó nodreix l'esforç de la comunitat cristiana en el món de l'educació i la cultura, i també els àmbits del coneixement científic, de l'art i de les situacions de patiment en la malaltia. La fe il·lumina aquests àmbits i situacions. El diàleg entre religions vol ser una contribució a la pau.

11. L'any de la fe, la memòria del Concili Vaticà II i la referència al Catecisme de l'Església Catòlica

Benet XVI ha parlat de «'desertificació' espiritual» que ha avançat en aquests últims decennis, però ha afegit que des d'aquestes situacions podem recobrar l'alegria de creure, molt important per a homes i dones. Donem gràcies al Sant Pare pel regal de l'Any de la Fe, preciosa entrada en l'itinerari de la nova evangelització.

12. Contemplant el misteri i propers als pobres

Dues expressions de la vida de fe que poden tenir rellevància: la contemplació i fer-se proper al pobre. La contemplació des d'una mirada adorant envers el misteri de Déu, Pare, Fill i Esperit Sant i des d'un espai que acull la Paraula de Déu que salva. I al mateix temps, fer-se proper del qui està a la vora del camí de la vida, no és només solidaritat, sinó sobretot un fet espiritual. I el gest de la caritat ha d'anar acompanyat del compromís per la justícia.

13. Una paraula a les Esglésies de les diverses parts del món

Una mirada d'unitat, perquè única és la crida a la trobada amb el Crist, sense oblidar, tanmateix, la diversitat. Els bisbes del Sínode s'adrecen explícitament a les Esglésies Orientals Catòliques, a les d'Àfrica, d'Amèrica del Nord, d'Amèrica Llatina, d'Àsia, d'Oceania i del continent europeu remarcant les respectives característiques.

14. L'estrella de Maria il·lumina el desert

Els bisbes senten ressonar "Aneu i feu deixebles de tots els pobles... Jo sóc amb vosaltres, dia rere dia, fins a la fi del món" (Mt 28,19-20). Aquesta presència ens omple de joia. Les paraules de Maria són també les nostres: el Senyor ha fet realment coses grans, a través dels segles, per la seva Església en els diversos racons del món. La figura de Maria ens orienta el camí que hem de recórrer portant l'essencial: la proximitat de Jesús, la veritat de la seva Paraula, el pa eucarístic que ens alimenta, la fraternitat de la comunió eclesial i l'impuls de la caritat. És l'aigua del pou la que fa florir el desert. Ens encomanem a Maria, l'Estrella de la nova evangelització.

Esperanzas y limitaciones del Sínodo sobre "LA NUEVA EVANGELIZACIÓN"

H. Álvaro Rodríguez, Superior General

Texto publicado en VIDA NUEVA del 3 al 9 de noviembre 2012

He tenido la oportunidad de participar en tres sínodos de los obispos como auditor, y del que me siento más satisfecho es del Sínodo sobre la Nueva Evangelización. Y no porque considere que todo haya sido positivo. La misma metodología de los sínodos conlleva muchas limitaciones y una primera etapa de una gran dispersión. Posiblemente si se centrara en algunos puntos neurálgicos sería más eficaz. Una

primera impresión positiva es el Mensaje. Sin negar los obstáculos que encuentra hoy la evangelización, tiene una visión pastoral abierta y acogedora que muestra simpatía y amor por el mundo creado por Dios, por el ser humano y sus realizaciones. Ha sido también el Sínodo en que he sentido más la apertura por parte de la Iglesia y la respuesta respetuosa y amistosa de los delegados fraternos. Sus palabras me han llegado profundamente y veo que en este tema podemos trabajar juntos en actitud ecuménica de diálogo y mutuo enriquecimiento en

la nueva evangelización. Valoro mucho sus palabras tan positivas sobre el Vaticano II.

También valoro positivamente tres temas que siento más cercanos por mi vocación religiosa. El tema de la Vida Religiosa más valorada que en los sínodos anteriores; el tema de los jóvenes llamados a ser no sólo receptores pasivos, sino sobre todo agentes activos de la nueva evangelización; y el tema de la educación como campo propicio para la misma. Otra sorpresa positiva es ver que hoy en todos los continentes se valoran y alientan las comunidades eclesiales de base o aquellas comunidades como medio privilegiado y ayuda eficaz para las parroquias.

Otros dos temas que me gustaron fueron el de promover una cultura de la vida entendida como vocación y la llamada a una conversión pastoral.

Entre las limitaciones, a la señalada antes sobre la metodología y a la dispersión, añadido el hecho de que en las proposiciones no haya más novedad, ni se responda directamente a las problemáticas que estamos viviendo hoy en la Iglesia y que necesitan respuestas inmediatas o iniciar un discernimiento que lleve a estas respuestas. El estar algunas veces más centrados en la Iglesia que en Jesucristo y el Evangelio. Me parece que lo esencial es volver al Jesucristo del Evangelio, conocerle mejor y hacer de Él la norma y dirección que la Iglesia debe seguir. No siempre percibí, aunque sí hubo intervenciones muy hermosas en esta línea, la llamada a vivir una Iglesia más humilde, más compasiva, más cercana a un Dios que en **Jesús** de Nazaret se manifestó como misericordia, ternura, afecto y entrega a los más necesitados. Finalmente, me quedó la impresión que hay un cierto temor a perder ciertas cosas o privilegios que, a fin de cuentas, no son tan evangélicos y cuya pérdida nos identificaría más con los pobres, los primeros destinatarios de la Buena Nueva y el criterio de su autenticidad según el Señor Jesús.

ELS CAPÍTOLS GENERALS AL NOSTRE INSTITUT

G. Jaume Pujol

Capít. Gral	Lloc	Superior General	Germans	Data	Duració
1r	Vaugirard	La Salle	12	30 maig 1694	9 dies
2n	Saint Yon	Barthélémy	16	16 maig 1717	8 dies
3r	Saint Yon	Timothée	17	14 agost 1720	4 dies
4t	Saint Yon	Timothée	32	9 agost 1725	23 dies
5è	Saint Yon	Timothée	47	16 juliol 1734	7 dies
6è	Reims	Timothée	34	27 maig 1745	8 dies
7è	Saint Yon	Claude	55	1 agost 1751	8 dies
8è	Saint Yon	Claude	46	8 juliol 1761	6 dies
9è	Saint Yon	Florence	49	17 maig 1767	4 dies
10è	Reims	Agathon	33	3 agost 1777	16 dies
11è	Mélun	Agathon	33	4 maig 1787	18 dies
12è	Lyon	Gerbaud	30	8 setembre 1810	3 dies
13è	Lyon	Gerbaud	33	8 setembre 1816	10 dies
14è	París	Guillaume de Jésus	33	11 novembre 1822	6 dies
15è	París	Anaclet	32	2 setembre 1830	4 dies
16è	París	Anaclet	39	10 juliol 1837	8 dies
17è	París	Philippe	39	21 novembre 1838	5 dies
18è	París	Philippe	44	2 febrer 1844	15 dies
19è	París	Philippe	54	16 juny 1853	18 dies
20è	París	Philippe	54	2 març 1854	13 dies
21è	París	Philippe	54	10 juliol 1858	16 dies
22è	París	Philippe	62	4 setembre 1861	19 dies
23è	París	Philippe	71	12 juny 1873	23 dies
24è	París	Jean Olympe	74	8 abril 1874	14 dies
25è	París	Irlide	58	30 juny 1875	16 dies
26è	París	Irlide	85	21 octubre 1882	16 dies
27è	París	Joseph	86	15 octubre 1884	3 dies
28è	Athis-Mons	Joseph	96	11 octubre 1884	12 dies
29è	Athis-Mons	Gabriel Marie	99	15 març 1897	21 dies
30è	Athis-Mons	Gabriel Marie	105	15 octubre 1901	25 dies
31è	Lembecq	Gabriel Marie	91	12 maig 1905	18 dies
32è	Lembecq	Gabriel Marie	93	26 maig 1907	10 dies
33è	Lembecq	Imier de Jésus	93	30 abril 1913	20 dies
34è	Lembecq	Allais Charles	90	26 abril 1923	21 dies
35è	Lembecq	Adrien	100	7 novembre 1928	25 dies
36è	Lembecq	Junien Victor	109	13 juny 1934	16 dies
37è	Roma	Athanase Émile	118	15 maig 1946	23 dies
38è	Roma	Nicet Joseph	100	9 maig 1956	22 dies
39è	Roma	Charles-Henry	118	25 abril 1966-67	150 dies
40è	Roma	José Pablo Basterrechea	158	16 abril 1976	60 dies
41è	Roma	John Johnston	118	7 abril 1986	60 dies
42è	Roma	John Johnston	127	5 abril 1993	42 dies
43è	Roma	Álvaro Rodríguez	119	1 maig 2000	46 dies
44è	Roma	Álvaro Rodríguez	111	22 abril 2007	34 dies

SENYOR, SOBIRÀ NOSTRE...

Salm 8

G. Ramon Grau

*" És un salm de lloança (himne) al Déu Creador i d'admiració per la dignitat de l'home. Combina un delicat sentiment de **joia i estupor** davant l'home i la bellesa de la Natura, amb una emocionada **veneració** al Déu que n'és l'autor. Són els dos sentiments centrals " (Weiser)*

La majestat de Déu i la dignitat de la persona humana **SALM 8**

**² Senyor, sobirà nostre,
que n'és de gloriós
el vostre nom per tota la terra !.**

La majestat que teniu dalt del cel
els infants i els noiets ja la canten:

" Heu fet del firmament
una prova ferma,
que imposa silenci al descregut
i a l'impíu "

⁴ Quan miro el cel que han creat
les mans vostres,
la lluna i els estels que hi heu posat,
⁵ jo dic: ¿ Què és l'home,
perquè el recordeu ?
¿ Què és el mortal, perquè mereixi
la vostra atenció ?

⁶ Gairebé l'heu igualat als àngels,
l'heu coronat de glòria i dignitat,
⁷ L'heu fet senyor de les coses que heu
creat, tot ho heu posat
sota el seu domini:

⁸ ramats de vedells i d'ovelles,
fins i tot els animals de la selva,
⁹ l'ocell del cel i els peixos del mar,
tot el que solca els camins
de l'oceà.

**¹⁰ Senyor, sobirà nostre, que
n'és de gloriós
el vostre nom
sobre tota la terra !**

* Déu és presentat ensems com autor de l'Univers i com artífex de tots els dons que afavoreixen l'home: *Heu igualat l'home als àngels, l'heu coronat, l'heu fet senyor...* La dignitat fonamental de l'home i les seves potencialitats, són originàriament un do de Déu.

L'home se sent alhora minúscul enfront de la Creació i, simultàniament,

dotat amb els favors i atenció d'aquest Déu immens. Queda palesa la tensió existencial entre la insignificança de l'home en si mateix i la posició d'honor en què Déu el col·loca. "

Una petita divinitzada " diu un autor francès. La coexistència d'aquesta dualitat és una qüestió punyent, que envaeix tota la història de la Humanitat i tota la història de cada cor humà.

* Els últims versets [6-9], són particularment entranyables. L'orant astorat, quasi incrèdul de si mateix, proclama davant Déu els tres dons dels que és destinatari: l'honor (una mica inferior a un déu), la dignitat i el domini participatiu i delegat sobre les criatures. És una apoteosi de l'ànima que repensa unes actituds de Déu envers ella, tan certes com inversemblants.

* Què és l'home ? Qui sóc jo ?...No tinc cap possibilitat d'entendre'm a mi mateix, si descarto Déu de la reflexió: La dualitat em desconcerta: *L'home s'esvaeix com el fum, els seus dies s'escolen com una ombra...* [Sl. 144]. Gairebé l'heu igualat als àngels [Sl.8]. En el fons del meu cor sento que hi convergeixen dues categories incompatibles: l'infinit i el finit.

És una gràcia que no comprenc, però que agraeixo, com Sant Pau quan deia: *Per la gràcia de Déu sóc el que sóc* [1Cor. 15:10]. "La recta comprensió d'un mateix i l'experiència de Déu van estretament vinculades". (Weiser)

¿Com voldria, Déu, que fos jo, ara i en el futur ? ¿ Quins retocs li manquen a la persona que sóc ara realment, per apropar-me al perfil que està en la ment de Déu ?

** Els noiets i els infants canten la majestat de Déu [3]...* Si no es té el **cor d'infant** resulta més difícil admirar-se i per tant, descobrir Déu. Quan sovintega la pregària se'm fa més òbvia l'actuació de **la mà de Déu** en les coses i en els esdeveniments, " meravellosos ", que tatxonen el firmament de la meua existència al llarg de la meua vida.

La gamma de " meravelles " que m'inviten a la lloança de Déu és molt i molt extensa... des del Cosmos grandios fins els misteriosos intercanvis biològics que en aquest moment em mantenen viu i conscient; des de la capacitat d'estimar fins la certesa de saber-me sempre acollit quan acudeixo a Déu amb cor sincer... Puc albirar la mà de Déu en els familiars, els amics, en les alegries de cada dia... En els sofriments i tribulacions també hi és la mà de Déu... un xic més dissimulada, però hi és.

** Pot ser un moment adient per agrair tota la tecnologia moderna que, sovint, està al meu servei. No són els ramats, ni altres vivents el que està sota el meu domini. És una munió de medis que la ciència ha domesticat per a ser utilitzats en benefici de l'home. Un acte d'agraïment per cada atuell o medi que Déu, a través de la tècnica, posa a la meua disposició, podria fer una pregària de llarga durada !!...*

LA VERGE MARIA, DONA HUMIL...

G. Ramon Grau

M'agrada més considerar la Mare de Déu com a la dona humil i senzilla de Natzaret, mare i esposa afable, de bona relació amb tot el veïnatge... **normal dona del poble**. Interiorment santa sense més programa espiritual que fer la voluntat de Déu en el dia a dia i ser amable amb els del poble de Natzaret.

M'agrada imaginar-me-la immensament perduda en els esdeveniments que li advenien, però immensament confiada en Déu. No em fa cap escrúpol pensar que no acabava d'entendre algunes o moltes de les actuacions de Jesús, però sempre confiada en el Yahwe de la seva tradició... La vull estimar així, perquè modestament Ella accepta ser la meua mare sense gaires elucubracions teològiques. Per això no necessito que sigui cap reina exalçada "por doquier".

Ella que va ser, ÉS, tan humil que no sé com li escauen els honors (a vegades ben temporals), que se li dediquen, Ella que fou una extraordinària dona "ordinària" del poble, es pot trobar còmoda amb les joies i riqueses que li entaforen en totes les imatges de l'església d'avui.? No

puc imaginar-la com a "capitana", ni com a reina de les lletanies... sinó més bé com a companya delicada, amorosa i silent dels apòstols, dels màrtirs, de les verges... dels sanctorum tuorum i també de cada un dels humans.

Crec que no és recte recórrer a la Mare de Déu, quan sembla que Déu mateix no ens vol concedir quelcom... una insistència, fins i tot teològicament poc elegant!!!

Tot aquest univers espiritual, invisible però real, crec que és molt més pur i simple. Potser l'hem complicat (falsejat) amb moltes adherències al llarg dels segles.

HERÈNCIA LASAL·LIANA

G. Jaume Pujol

18 de gener, SANT JAUME HILARI

Un sant del nostre país i un sant de casa nostra

El 18 de gener de 1937 fou executat al turó de l'Oliva, prop del cementiri de Tarragona, essent després llençat a la fosa comuna. Dues descàrregues consecutives de l'escamot no van fer blanc, incomprensiblement, en la víctima. Només s'ensorraria pels trets a boca de canó del cap del grup, segons ho va certificar el metge forense Dr. Miquel Aleu i Pedreny.

Va morir només per ser religiós i no voler dissimular-ho. Va manifestar reiteradament el seu perdó a les persones que l'empresonaven i, sobretot, a les persones que el van jutjar i el van condemnar a mort. Després d'haver dit en veu forta. **“Morir per Crist és viure, nois”**, dues ràfegues de «bales reverents» van deixar la víctima intacta i tots els milicians esfereïts van llançar els fusells i van arrencar a córrer...

Finalment, el cap de l'escamot, recelós i amb nerviosisme, va disparar uns quants trets al pols del màrtir a boca de canó. La víctima no va caure sinó després d'aquesta temptativa.

Molt volguts pare i família:

El divendres vaig ser conduït al Tribunal Popular i condemnat a mort.

No sé quins càrrecs pesen sobre mi; no vaig sentir res; vaig respondre totes les preguntes.

No sé ni quan ni com s'executarà la sentència.

No ploreu estic tranquil, doncs no recordo haver fet mal a ningú, i em sembla que no tinc cap enemic.

Records a tots els de casa i parents. El vostre fill que us abraça.

A un germà seu:

No em ploris, germà, aixeca la vista al cel i pots estar segur que t'ajudaré. No baixis els ulls quan sentis pronunciar el meu nom; no sóc digne de llàstima, ni sóc un vulgar ajusticiat. Vessaré la meua sang per Déu, per la Pàtria i per al meu Institut.

A la seva germana:

No pesa sobre meu cap càrrec ni responsabilitat. No es va presentar cap testimoni per acusar-me i el fiscal tampoc em va llegir l'atestat.

“Morir per Crist, és viure, nois”

“No tinc odi per a ningú, només desitjo fer el bé a tothom.

¿Què més podia desitjar que morir per l'únic delictes de ser religiós i per haver contribuït a la formació cristiana dels infants?”

26 de gener. SOLEMNE TRASLLAT DE LES RELÍQUIES DE SANT JOAN BAPTISTA DE LA SALLE DE LEMBECQ A ROMA.

En morir La Salle, el 1719, fou sepultat a la *Parròquia de Sant Sever de Rouen* i el 1734 es traslladà a *Sant Yon* i el 1906, amb motiu de la Llei Combes de França, fou traslladat a *Lembecq (Bèlgica)*. I el 1937 fou el solemne i entusiasta trasllat de *Lembecq a Roma*.

Les seves relíquies, definitivament han quedat dipositades, de manera ostensible, a la Capella de la Casa Generalícia, essent motiu de veneració per part de Germans i dels visitants que s'hi aproximen.

També en aquest mateix 26 de gener es commemora l'aprovació de l'Institut per la Butlla "*In apostolicae dignitatis solio*" el 1725.

29 de gener – SANT BENILDE ROMANÇON (1805-1862)

Germà senzill, d'origen camperol, nascut a Thuret (Clermont), portà una vida d'admirable generositat "fent les coses comunes de manera no comuna". Fou beatificat per Pius XII el 4 d'abril de 1948.

Vida generosa i molt dedicada als Germans i als alumnes. Fou Director durant 20 anys a Saugues.

Es distingí per la seva vida d'oració i pel fervor eucarístic i la devoció a la Mare de Déu.

Pau VI el canonitzà el 29 d'octubre de 1967.

30 de gener – SANT MUCIÀ MARIA WIAUX (1841-1917)

Es sentí atret pels nens de les classes populars i es dedicà a descobrir-los les riqueses de la Fe cristiana. Els joves, dels que es va ocupar, en donaren un gran testimoni.

El seu darrer missatge, en agonia: "Quina felicitat se sent quan, a punt de morir com estic, s'ha tingut sempre una gran devoció a la Mare de Déu."

Un clamor popular va fer que s'introduís la seva causa de beatificació i canonització. Fou beatificat per Pau VI el 1977, i canonitzat per Joan Pau II el 1989.

9 de febrer – SANT MIQUEL FEBRES CORDERO (1854-1910)

Nasquè a Cuenca (Equador) de família acomodada. Sobresortí en l'ensenyament de la llengua i literatura espanyoles. Va compondre diversos llibres de text per a les escoles.

Fou escollit membre de la Reial Acadèmia Equatoriana de la Llengua i Acadèmic corresponent de la Reial Acadèmia Espanyola.

Va estar a Premià de Mar del 1908 al 1910, dedicant-se a la formació dels GG. Joves i a compondre llibres. S'hi conserven més de deu mil folis escrits per ell.

Amb motiu de la Setmana Tràgica es traslladà a Barcelona amb 125 joves i es refugià a Bonanova. Morí a Premià el 1910. Beatificat per Pau VI el 1977 i canonitzat per Joan Pau II el 1984.

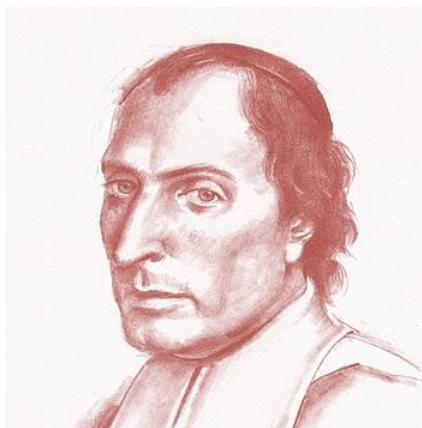
26 de abril. LA MARE DE DÉU DEL BON CONSELL

Prové de la devoció de Genazzano, prop de Roma que s'estengué a les nostres comunitats i es judicà bo commemorar-la tots els anys.

Es considera una bona ocasió per demanar, per intercessió de Maria, el do de Consell per als nostres superiors.

Fou voluntat expressa del G. Superior General Josep, des de 1891, el sol·licitar un rescripte per erigir-la com Patrona de la Casa i de l'Església de Bujedo. El rescripte fou atorgat el 1893.

El 26 d'abril d'aquest any 1893 es celebrà per primera vegada la festivitat de la Mare de Déu del Bon Consell

27 d'abril. BEAT NICOLAU ROLAND (1642-1678)

Canonge de Reims i Fundador de les Germanes del Nen Jesús. Visqué un període de profunda renovació de la formació i de l'espiritualitat sacerdotal a França.

Als 35 anys, després de cinc dies de sofriment moral i físic, lliurà la seva ànima a Déu a qui tant havia estimat, pregat i servit.

Confia al seu deixeble, Joan B. de La Salle, la cura i aprovació de la Congregació de les Germanes del Nen Jesús.

El 9 d'octubre de 1994 Joan Pau II el beatificà durant la celebració del Sínode sobre Vida Consagrada.

8 de maig: NOSTRA SENYORA DE L'ESTRELLA

Procedent de Montecasino, vers l'any 1050, es fundà el Santuari i Abadia de Montebourg (Normandia), sota l'advocació de Nostra Senyora de l'Estrella.

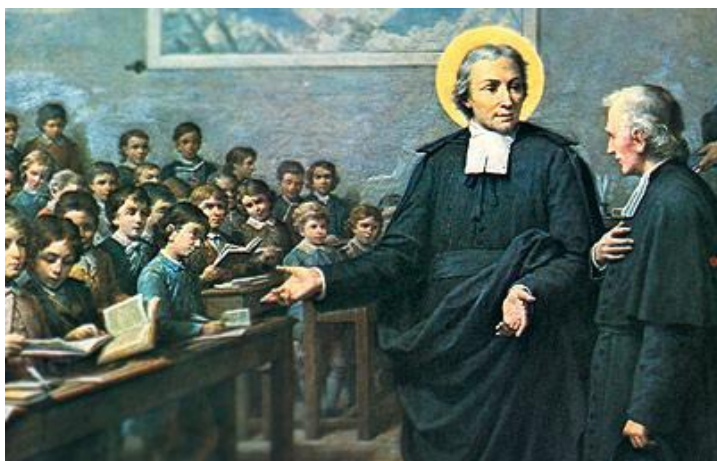
Amb el temps tingué molt renom i fou objecte de peregrinacions fins l'expropiació i venda durant la Revolució francesa.

El 1842 s'hi instal·laren, en les runes d'aquest Monestir, els Germans de les Escoles Cristianes de la Misericòrdia, que seguien la Regla de La Salle. Van aconseguir fer revifar el culte a Nostra Senyora de l'Estrella fins l'exclaustració decretada per Combes el 1904. L'any 1938, els Germans de les Escoles Cristianes de la Misericòrdia s'agregaren a la nostra Congregació.

Per aquest motiu la nostra Congregació es va fer amb la custòdia del santuari marià, esdevenint Nostra Senyora de l'Estrella l'advocació pròpia del nostre Institut.

15 de maig: SANT JOAN BAPTISTA DE LA SALLE

"La finalitat d'aquest Institut és de procurar una educació humana i cristiana als joves, especialment als pobres, segons el ministeri que l'Església li confia" (R 1.3).

"Per la fe, els Germans "cooperadors de Jesucrist", consagren tota la seva existència a la construcció del Regne de Déu pel servei educatiu" (R 1.6).

"Els Germans tributen a sant Joan Baptista de La Salle l'honor i l'amor que li deuen com a Fundador i mestre espiritual. Intenten que els educadors el coneguin i s'inspirin en ell com a Patró seu. L'imiten en el seu amor a l'Església i en la seva dedicació als homes" (R 5.14).

19 de maig. BEAT RAFEL RAFIRINGA (1856-1919)

Nasqué a Antananarivo (Madagascar). Portà gran i fecunda activitat missionera en el propi país, posada de relleu en les dues guerres de 1883 i 1895. La seva acció segueix sent molt reconeguda avui mateix en tot el seu país.

Quan els missioners foren expulsats del país, el G. Rafel, únic religiós nadiu, fou elegit com a responsable dels catòlics del país.

Es distingí en l'educació dels joves i en la formació dels laics. Fou home de gran cultura i per la seva abundant activitat literària fou declarat membre de l'Acadèmia Nacional Malgaixa.

Les autoritats franceses, reconeixent el seu mèrit, el van condecorar amb la "Medalla d'Or del Mèrit Malgaix"

El 7 de juny de 2009, festa de la Santíssima Trinitat, fou beatificat a Antananarivo per l'Arquebisbe Angelo Amato, Prefecte de la Congregació per a les Causes dels Sants.

ELS NOVICIATS DEL DISTRICTE/SECTOR BARCELONA/CATALUNYA (2)

NOVICIAT DE BUJEDO (Burgos) 1a part - 1892-1916

G. Josep Maria Pons Riba

Deia en l'anterior article:

"Després de 14 anys de funcionament (del Noviciat de Madrid), el 24 d'abril de 1892 es celebrà la darrera Presa d'Hàbit; a partir d'aquella data el Noviciat del Districte d'Espanya es trasllada a l'antic convent de Bujedo, on s'hi havien instal·lat antigament els Canonges Regulars de sant Agustí, els premostratencs.

El trasllat del Noviciat a Bujedo coincideix amb la divisió del Districte d'Espanya en dos nous Districtes: el de Madrid i el de Barcelona, dirigits respectivament pels Germans Visitadors Justinus-Marie (Théodore Trévit + 1894) i Lange (Hippolyte Massot + 1913).

Així doncs, el Noviciat de Bujedo serveix com a únic Noviciat dels Districtes de Madrid i Barcelona, i s'inaugurà amb la tanda que prengué l'hàbit el dia 8 de setembre de 1892. Del Noviciat de Bujedo, en aquesta primera etapa compartida entre els Districtes de Madrid i Barcelona,

n'hi ha molt bones i extenses referències en el llibre "Bujedo 1892-1992 –Cien años al servicio de la escuela cristiana–"

Diu així el relat històric:

"El 22 de julio, a la una del mediodía, después de 10 horas de viaje, lo que significa que salieron de Madrid a las 3 de la mañana, el grupo de Novicios descendió en la estación de Pancorbo. Eran 28. Iban vestidos con sus negras sotanas y con su rabat blanco... La primera sorpresa fue la soledad. Nadie había salido a esperarles... Después de haberse orientado, echaron a andar, la caminata era considerable y, como se venía de traslado, la abundancia de bultos y paquetes convirtió el camino en un verdadero éxodo bíblico... Nuestra inesperada llegada sorprendió al personal de la Comunidad, pues la carta que anunciaba nuestra llegada se había perdido. Por eso nadie estaba en la estación para recibirnos. Rápidamente se improvisó una comida, en la que la sopa y algunas nueces fueron todo nuestro dispendio".

Santa Maria de Bujedo

Aquesta primera etapa de Noviciat compartit entre els Districte de Madrid i Barcelona durà de 1892 a 1916, és a dir, vint-i-cinc anys. El 19 de març de 1916, 41 novicis prenen l'hàbit a Bujedo i 14 que pertanyien al Districte de Barcelona, al cap de dos mesos, es traslladen al Noviciat dels Hostalets de Llers, per continuar-hi el Noviciat i s'ajunten a una tanda de dos novicis que hi havien pres l'hàbit al febrer del

El portal més antic que es conserva

mateix any. A partir d'aquesta data ja no trobem novicis provinents de la geografia catalana al Noviciat de Bujedo.

Acabo amb algunes dades referents al Noviciat de Bujedo (1892-1916):

*Període: 8 de setembre de 1892 a 7 de setembre de 1915

(Els 14 novicis dependents del Districte de Barcelona que prenen l'hàbit a Bujedo el 19-03-1916 estan comptabilitzats al Noviciat dels Hostalets de Llers)

- *Promocions: 96
- *Novicis que hi varen prendre l'Hàbit: 952
- *Novicis que feren la Primera Professió: 783
- *Novicis que feren la Professió Perpètua: 334
- *Difunts amb Professió Temporal: 53
- *Difunts amb Professió Perpètua: 304
- *Vius a 2012; cap
- *Perseverança: 357. Percentatge: 37,50%

Escuts de la Porta de l'Abat en el Claustre

*Procedències per províncies i països:

Burgos: 249. Palència: 104. Girona: 80. Barcelona: 56. França: 50. Guipúscoa: 42. Valladolid: 37. Biscaia: 35. Castelló: 33. Conca: 27. Terol: 26. Àlaba: 25. Lleó: 18. Guadalajara: 18. Tarragona: 18. Madrid: 14. La Rioja: 13. Cadis: 11. Ourense: 11. Navarra: 10. Toledo: 9. Cantàbria: 8. Astúries: 7. Saragossa: 7. Cuba: 5. Segòvia: 4. Zamora: 4. Ciudad Real: 3. Salamanca: 3. Sòria: 3. Jaén: 3. Granada: 3. Andorra: 2. Múrcia: 2. Lleida: 2. València: 2. Còrdova: 1. Osca: 1. Màlaga: 1. Badajoz: 1. A Coruña: 1. Portugal: 1

L'inesgotable font de Bujedo, brollador de vida, il·lusions i esperances juvenils

*Per comarques de Catalunya i Comunitat Valenciana:

Barcelonès: 24. Baix Maestrat: 24. Gironès: 21. Selva: 21. Osona: 15. Alt Empordà: 13. Baix Empordà: 11. Baix Ebre: 7. Baix Camp: 7. Garrotxa: 6. Bages: 5. Ports: 4. Tarragonès: 4. Pla de l'Estany: 4. Anoia: 3. Berguedà: 3. Plana Baixa: 2. Ripollès: 2. Baix Cerdanya: 2. Horta: 2. Baix Llobregat: 2. Vallès Occidental: 1. Vallès Oriental: 1. Garraf: 1. Alt Urgell: 1. Pallars Jussà: 1. Maresme: 1. Alt Millars: 1. Noguera: 1. Alt Maestrat: 1. Segrià: 1.

UN GUÍA PARA LA LECTURA DE LA REGLA

Algunos elementos a tener en cuenta al leer el borrador de la Regla

H. Antonio Botana

El borrador actual es una revisión/actualización de la Regla vigente

Entre las convicciones que permanecen subrayamos:

- El Instituto está compuesto exclusivamente por Hermanos laicales.
- Las dimensiones constitutivas de la vocación del Hermano: *su consagración a Dios en cuanto religioso laical; el ministerio apostólico de la educación, particularmente junto a los pobres, y la vida comunitaria* (1.12).
- La comunidad educativa lasaliana que favorece el compartir el carisma (2.6)
- La consagración religiosa que unifica y da sentido a la vida del Hermano (3.2)
- La comunidad consagrada, fraterna y apostólica del Hermano (cap. 4)
- La necesidad de la oración para el Hermano, entendida desde el horizonte de la espiritualidad que integra: *“no hagan diferencia”* (5.1)
- El papel del Hermano Director de comunidad (4.12)
- La insistencia en considerar el crecimiento personal y comunitario, intelectual y espiritual, a la luz de la progresiva conversión a los pobres, siguiendo a Jesús (6.2)
- La estructura del Gobierno del Instituto (cap. 7-8-9)

Hay realidades que toman otro matiz o intensidad:

- Los hombres y mujeres que han asumido la responsabilidad carismática y organizativa de la escuela lasaliana son nuestros compañeros de ruta (2.1). Dificultad de encontrar en la versión española la palabra específica para designarlos.
- La multiculturalidad y la multirreligiosidad son comunes a nuestra experiencia cotidiana. Exigen de nosotros el desarrollo de nuevas actitudes (2.2.1)
- El anuncio explícito de Jesucristo lleva a la promoción de la paz, la justicia, la defensa de los derechos de los niños y el combate contra la pobreza (2.5.1)
- La misión junto a personas de tradiciones religiosas diferentes exige diálogo y oración en común (2.5.2)
- Una mejor comprensión de los votos de asociación (3.5 - 3.6) y de estabilidad (3.7) que, unida a la obediencia (3.8 – 3.10), invita a entrar en comunión con la dinámica carismática de los comienzos (1694). Reordenamiento de los votos desde esta perspectiva.
- La apertura a las nuevas formas de comunidades que van surgiendo (14.19)
- La necesidad de recuperar la originalidad espiritual lasaliana: una espiritualidad de comunión que unifica la vida del Hermano (5.10)
 - presencia de Dios (5.1), el contacto con la Palabra (5.2), la contemplación de Jesucristo (5.3), la indisociabilidad entre la oración y el apostolado (5.6), la oración mental (5.7), la necesidad de conversión permanente (5.11), el estudio religioso y teológico (5.12.3), la Eucaristía (5.14) y el acompañamiento (5.12.2)
- El diálogo formativo entre el Instituto y el Hermano en la Iglesia 6.5 – 6.10)
- El candidato a Hermano como protagonista de su formación (6.3.2)

- La comunidad como sujeto y marco de formación (6.4)
- La introducción al gobierno del Instituto: explicitación de las consecuencias de la asociación en el ejercicio de la autoridad (7.1 – 7.10)
- La dinámica de las Regiones en el Instituto (9.4-5)

ALGUNAS PISTAS

1. *Un eje en torno al cual se construye la identidad del Hermano*: La asociación para la misión educativa de los pobres. Cruza toda la Regla.
2. *Reivindicación y rescate de la Comunidad que caracteriza nuestra vida consagrada específica: La comunidad fraterna y ministerial*. Señala el tipo de vida religiosa característico del Hermano (2.3). Es el objeto de su compromiso apostólico (cf. 3.7.1 y 3.7.2, el objeto de su voto de estabilidad).
3. *El contexto eclesial (eclesiología de comunión) de la asociación y de la comunidad fraterna y ministerial*: es la misión compartida, la familia carismática lasaliana. La identidad el Hermano ha de leerse y vivirse hoy en ese contexto (cf. 10.6).
4. *La referencia a la historia fundacional, hecha al inicio de los capítulos: el Fundador y la comunidad fundacional*:
 - a) **Juan Bautista de La Salle.**
 - “fue conducido a fundar una comunidad de hombres...” - cap. 4
 - “invitaba a los Hermanos a unificar su vida” – cap. 5
 - “convirtió su propia vida en un itinerario de crecimiento constante en la fe” –cap. 6
 - “implicó a los principales Hermanos en proceso de consulta, discernimiento y toma de decisiones” Introducción al Gobierno – caps. 7-8-9
 - b) **Juan Bautista de La Salle y los primeros Hermanos**
 - “respondieron a la llamada de Dios” –cap. 1
 - “impresionados por la situación de abandono de los niños pobres y desamparados... se asociaron para dirigir escuelas gratuitas...” – cap. 2
 - “comprometieron su vida... vivieron su consagración a la Santísima Trinidad asociándose entre sí” – cap 3
 - La Salle “se dio cuenta de que la misión... era obra de Dios” y “sus discípulos han experimentado... que Dios no abandona su obra” – cap 10
5. *La presencia de los Hermanos jubilados y su papel activo en el Instituto*
 - Siguen participando en el ministerio del Instituto: fraternidad y oración (2.6.3)
 - Cultivan en la ancianidad la vida interior, la oración y la vida fraterna (5.3)
 - Guardan un amor inquebrantable a su Instituto tan diferente de aquel en que entraron (10.5)
6. *La estructura del capítulo 10 = “Hermanos hoy”*. 3ª parte de la Regla, dibuja el marco y señala las claves de referencia, el contexto en el que hoy el Hermano ha de desarrollar su identidad, en fidelidad creativa a su carisma.
 - La experiencia lasaliana en su conjunto es obra de Dios (10.1)
 - Solidarios con el derecho a la educación (10.2)
 - La expansión del Instituto y de la Familia Lasaliana, gracia y responsabilidad de los Hermanos y demás Lasalianos (10.3)
 - Reconocer y discernir las dificultades (10.4)
 - Signos para crecer en la esperanza (10.5)
 - Camino de santidad para todos los lasalianos. Ampliación de la Asociación. Responsabilidad de los Hermanos (10.6)
 - La Regla, expresión del carisma de los Hermanos, hoy (10.7)
 - La pastoral vocacional desde una perspectiva fraterna y desde lo específico de la vida consagrada de los Hermanos (10.8)
 - Compañeros de ruta con La Salle para procurar la gloria de Dios (10.9)

L'ALIMENTACIÓ DE LA GENT GRAN

G. Juanjo Tamburini

S'observa que en aquesta etapa de la vida la mala nutrició, sovint pot ser tant per carència com per excés. Per altra banda, revistes, internet, TV, radio ens bombardegen amb mil dietes i consells miraculosos. D'entrada deixarem ben clar, que la millor dieta és una dieta equilibrada.

Dit això, donarem una sèrie de consells bàsics:

- S'han de valorar els hàbits alimentaris adquirits al llarg de la vida i si és possible i no existeix una malaltia que ho justifiqui, no s'han de canviar.
- L'estat emocional i la salut mental fan que segons les circumstàncies, sigui la gent que els envolta, qui l'ha d'ajudar a menjar sanament.
- Nosaltres tenim un avantatge: vivim en comunitat i mengem plegats. Menjar sol és sinònim de menjar malament o de fer menús desequilibrats.
- És important lluitar contra el sedentarisme. S'ha d'intentar portar una vida el més actiu que sigui possible i caminar cada dia. Això ajuda a millorar l'evacuació i els nivells de calci i de proteïnes, i també a obrir la gana.
- Cal vigilar l'excés de pes, perquè produeix problemes a la gent gran. Però s'ha de distingir entre les persones que sempre han estat grasses i engreixar-se al fer-se gran. Els que sempre han estat grassos, se'ls ha d'aprimar una mica, però no exageradament perquè podríem ocasionar altres problemes. Els que s'engreixen al fer-se grans, és senyal d'una alimentació inadequada i manca d'exercici.
- S'han de fer menjars de fàcil digestió. Malauradament mengem massa olis i greixos.
- La gent gran, a voltes, perd la gana. S'han de fer menjars variats amb presentació atractiva. Poc abundants però repartits al llarg del dia: esmorzar, mig matí, dinar, mitja tarda, sopar. (No confondre amb anar picant cada cinc minuts. Això porta a l'obesitat segura).
- S'ha de cuidar la dentadura. I si és necessari buscar dietes toves, però que segueixin essent riques i amb vitamines.
- La gent gran es queixa d'insomni. Una alimentació dolenta pot agreujar-lo. S'ha d'esperar una bona estona després de sopar abans d'anar-se al llit. Una beguda calenta (llet o infusió) abans d'anar a dormir ajuden a agafar la son.
- En cas de malalties reals, com la diabetis, és el metge o l'infermer qui ha de fer les recomanacions i donar la dieta adient.
- S'ha de veure dos litres d'aigua al dia. Al menys que es vegi que s'inflen els turmells o s'orina poc en relació al que es beu. Aleshores s'ha de consultar al metge.
- A l'esmorzar és bo prendre cereals amb la llet i verdura al dinar o sopar, per facilitar l'evacuació.

XÀLDIGUES

■ 50 ANYS DE POSTCONCILI, ANY DE LA FE, SÍNODE D'EVANGELITZACIÓ... ¿sembla poc? Cal descobrir la bellesa de la fe i del goig del seu anunci. L'Esperit Sant està actuant... Cal escoltar-lo i fer-li cas...

G. Jaume Pujol

■ Penso que els grans signes, sacraments, de l'amor de Déu als homes són: La Creació, la persona de Jesucrist i l'Eucaristia. *Els signes o sacraments són ens tangibles, visibles, accessibles, que contenen una realitat invisible, transcendent, no accessible als sentits* (les definicions teològiques o acadèmiques poden ser millors; em quedo amb la meua pobre i modesta). Hi ha tot un univers espiritual profund, que coexisteix amb el món biològic, intel·lectual o simplement material. Es pot viure tota una vida sense adonar-se'n. Intueixo que és d'una sublimitat immensa que em sobrepassa: l'ànima, l'acció de l'Esperit Sant a l'interior de cada persona, la vida divina que ens transmet la pregària i, sobretot l'Eucaristia, la intercomunicació de Jesús Ressuscitat amb l'home, la pertinença a un Cos Místic, la realitat d'un món o univers o estat existencial més enllà d'aquest món... on ens hi retrobarem amb familiars, amics, enemics i la humanitat sencera... en el si d'aquest GRAN MISTERI misericordiós i amant que en diem Déu... Noi, tot això em fa donar voltes al cap. És un paradigma de vida amb unes coordenades que la imaginació es nega a dibuixar ni tan sols mínimament.

G. Ramon Grau

■ Any de l'Evangelització. Els saberuts teòlegs tracten d'explicar-nos l'essència profunda que s'amaga sota la Paraula Evangelització. No els sembla prou clara i evident. El mal és que un cop llegides les seves elucubracions quedem amb el dubte sobre si la enigmàtica parauleta és sinònim de "doctrina de la nostra fe" (no se n'hauria de dir més aviat adoctrinar?) o si aquest és vertaderament el camí a seguir avui per empeltar Jesús i el contingut dels seus EVANGELIS en el cor dels joves que hem d'educar.

No creieu que en la breu intervenció del Germà Superior General Àlvaro en el Sínode no es desvetllen amb prou claredat les pautes per a descobrir Jesús als joves? Llegiu-les. Per a ells Jesús hauria de ser tan engrescador com qualsevol dels ídols que tant admiren. Només caldria que nosaltres formadors cristians els hi sabéssim presentar amb tot el seu poder de seducció i engrescament.

Germà Salvador Coma

■ Renoi quina pregària la del dia del vot heroic! Alguns quedarem bocabadats. Aviat podré traduir el graffitis que veig a la porta del meu Col·legi. Ja tot ens serà fàcil a partir d'ara i molt possible. I, és clar, el nostre futur lasal·lià serà prometedor. Per alguns potser ja l'hem de construir a les vores de les classes perquè no ens hi permeten entrar per l'edat. Però podem ajudar allà a lligar les espardenyes d'aquell alumne que ha estat foragitat de l'aula, que ansieja un missatge d'esperança amb l'esguard seré i acollidor nostre. O esperar, potser, aquell que arriba amb retard i hem d'acompanyar-lo, somrients, perquè el tutor no el reprengui massa. ¡Com gaudim, en aquelles hores de reforç, amb el nou-vingut de terres africanes que ens dóna més amb la seva mirada que tot el que li ensenym en català. No és massa vistós fer de missatger a la secretaria del Col·legi... però si l'auditoria té èxit tots pugem un grau en la qualitat. I la Missió resulta més compartida. És obvi que si pots fer catequesi de confirmació a la Parròquia, ja gairebé tens vocacions assegurades. O potser, no. Però l'Esperit treballa i el futur esplendorós el guanyem amb el seu alè. Som-hi tots junts. Ah i me n'oblidava: ¿Ja heu fet punxa al llapis de Proide? Gràcies, graffitis, m'has ensenyat molt.

Germà Josep Mestres

■ Hem celebrat els “321 ANYS DEL VOT HEROIC”. Recordo que en la meua joventut em vaig assabentar d’uns grups de joves a França, diríem d’esplai, avui entre nosaltres, nomenats “À COEURS VAILLANTS”. El seu lema era “*À coeur vaillant, rien d’impossible*”. Crec que el nostre Fundador es deuria aplicar aquest lema, quan tot semblava ben impossible; va creure que no s’havia d’arronsar davant el que raonablement es veia com un camí tancat i de fracàs. Incrementant la seva confiança en la Providència i sota la protecció de la Verge Maria, que visitava en diversos Santuaris, conjuntament amb els GG. Gabriel Drolin i Nicolau Vuyart es comprometen amb un VOT HEROIC, encara que hagin de viure només de pa i d’almoïna, si cal. És una bona referència per a nosaltres avui en la situació que vivim. No sembla?

G. Jaume Pujol

■ Johann Baptist Metz, prevere secular ha escrit, des de fa temps, molt encertadament sobre la vida religiosa. Li reconeixen els millors experts en vida religiosa. El 1991 va publicà un llibre “Passió de Déu”. En aquest llibre afirma que la vida religiosa sorgeix a l’Església com una “*rebel·lió intraeclesial, com una exageració de Déu, com un judaisme potenciat*”. Fent una ullada als Fundadors i al nostre, ens adonem de la raó d’aquesta afirmació. Quan Déu és socialment acceptat i al mateix temps «rebaixat», sorgeixen Fundadors per reclamar la força evangèlica que fa noves totes les coses. Crec que és una aplicació pràctica en els nostres temps de renovació i de refundació.

G. Jaume Pujol

■ L’any 2000 Torres Queiruga publicà el llibre “*Por el Dios del mundo, en el mundo de Dios*”. Sobre la essència de la vida religiosa. Coincideix amb Metz; tots dos són diocesans, no religiosos. Diu que hi ha dues formes d’estar en el món: laïcal i religiosa. El laic sembla accentuar ocupar-se més del *món de Déu* (matrimoni, política, família, economia, etc.) perquè el món sigui com Déu vol que sigui. El religiós accentua *pel Déu del món*, confessant per la seva vida, la primacia de Déu amb la mateixa finalitat que el laic, que és de “*construir un món segons Déu*”. Els dos carismes, laïcal i religiós, son complementaris i no es contraposen. Al costat dels laics, i moltes vegades implicats en les mateixes tasques, el religiós encarna l’afirmació de que el nostre món no serà mai el món que Déu vol, si Déu no està present en la seva construcció, si no el construïm al costat d’Ell i fonamentats en el seu amor.

G. Jaume Pujol

■ Prenent en compte que estem submergits en una crisi que per a alguns, inclosos països, és dramàtica, em permeto recordar “Els set pecats capitals, segons Gandhi: *polítics sense principi, comerç sense moral, riquesa sense treball, educació sense caràcter, ciència sense humanitat, plaer sense consciència i religió sense sacrifici*”. Certament que tots podem fer-nos un examen de consciència que permeti redreçar la situació actual.

G. Jaume Pujol

■ Quan el futur ens espanta i acovardeix, i el passat ens encadena. Heus ací perquè se’ns escapa el present. La solució està en saber jugar els tres temps. El Regne de Déu (futur) que tractem de viure i construir (present) ha de tenir en compte també “la llei i els profetes” (passat). Pensem que el futur té el mal costum de no anunciar-se, sinó que ens esdevé... fins i tot de les formes menys previstes i esperades.

G. Jaume Pujol

■ El vocabulari de l’«*ennuig*», (irascible, iracund, puntimirat, primmirat, empipament, suspicàcia, irritació, enfadar-se, enfurir -se, indignar-se, sulfurar-se, etc.) sembla imposar-se més que el de la «*calma*» (assossegament, quietud, tranquil·litat, serenor, etc.), però menys constructiu.

G. Jaume Pujol

■ Quan vols aconseguir quelcom, el camí de l'ensenyament i adoctrinament és llarg (i moltes vegades també polèmic), però el camí del testimoni i exemple és més breu, més eficaç i convincent a la curta o a la llarga. És important la «*gravitació de la fe*», de la «*vocació*» i de la «*gràcia divina*». La fe il·lumina i enlluerna...

G. Jaume Pujol

■ El pitjor no és cometre errors, sinó tractar de justificar-los, en comptes d'aprofitar-los per a un aprenentatge per a seguir el camí de la vida.

G. Jaume Pujol

■ La pregària, tant personal com comunitària, descarrega de l'esgotament laboral, reforça l'amistat amb el Senyor, i també l'amistat i bon tracte amb els altres, i és un desafiament per a seguir treballant en la missió. L'esgotament, el neguit, l'ansietat fan perdre vigor a la pregària. L'activisme és més atractiu que la pregària, però pot ser esgotador i portar a una actitud d'acció i d'amargor. El debilitament o falta d'oració fa perdre el sentit en la vida del religiós.

G. Jaume Pujol

■ La litúrgia és modeladora de la vida cristiana. A la pregària s'hi viu la història de la salvació. El teòleg dominic Yves Congar deia: «*Dec a la litúrgia la meitat de la teologia que sé*». Abans Evagri el Pòntic havia dit: «*Si preguntes seràs certament teòleg, si ets teòleg pregaràs*». Però també «la teologia sense fe» és muda i «la fe sense teologia és incapacitada».

G. Jaume Pujol

■ No s'aprèn a estimar a Déu sense l'amor humà. És ben evangèlica aquesta expressió. L'amor a Déu ens porta a l'amor humà sense limitacions i l'amor humà ens posa en el clima i actitud que capacita per l'amor a Déu.

G. Jaume Pujol

■ Una hora ens pot semblar llarga quan servim a Déu o fem un servei per caritat o quan preguem, però ens pot semblar curta davant d'un espectacle o d'un atractiu programa de TV. Potser no trobem paraules en una reunió comunitària, però en ambients més informals tenim moltes coses a dir... Perquè?

G. Jaume Pujol

■ Mai les esferes del «*ser*» i del «*fer o del deure*» no haurien d'estar separades», deia Habermas.

G. Jaume Pujol

■ L'oració comunitària és més que resar: representa un moment privilegiat d'unes persones vocacionades prenent un objectiu comú de Regne. L'oració comunitària ens uneix amb Déu i amb els nostres germans, és expressió creixent de l'amor de Déu i dels germans.

G. Jaume Pujol

■ Avui hi ha el risc de tenir un «*cristianisme de supermercat*» més que d'«*Evangelium*». La situació i mentalitat de la nostra societat pot portar a cada creient a servir-se de les ofertes religioses i ètiques que responguin més a les seves necessitats, diguem, com fer un «*consum religiós*» amb deficient «*mística cristiana*», d'expressió de l'experiència de Déu que transforma les persones i les «*fa néixer de nou*», negligint, més o menys, la perspectiva de Regne.

G. Jaume Pujol

■ Importància de la catequesi familiar. Diu el Cardenal Martini en el seu llibre “Coloquios nocturnos en Jerusalén”, pàg. 123: “La meva mare era molt creient, sense beateria, el meu pare tenia un encuny menys religiós, però era un home conscient del deure, un home sincer. És als meu pares a qui dec les meves arrels religioses i el respecte pels que pensen diferent”.

G. Jaume Pujol

■ “Exercir la missió” s’ha de fer des del “viure la missió” i es viu des d’una consciència de “seguiment de Jesucrist”.

G. Jaume Pujol

■ La fraternitat en la comunitat i en les reunions comunitàries no consisteix en *pensar igual*, sinó en *pensar junts*, presidits pels mateixos objectius vocacionals d’Evangeli i del seguiment de Jesucrist. Conviure no és el mateix que coexistir. L’esforç de renovació requereix la convivència.

G. Jaume Pujol

■ Prenem consciència del Sínode sobre la nova evangelització. Per a poder ser transmesa la fe ha de ser «*profesada, celebrada, viscuda i resada*» (Benet XVI Porta Fidei 9). La intuïció de Pau VI era que per evangelitzar, l’Església no té necessitat solament de renovar estratègies, sinó més aviat augmentar la qualitat del seu testimoni; el problema de l’evangelització és més aviat qüestió espiritual i de testimoni que organitzatiu o estratègic. “L’home contemporani escolta més de gust als qui donen testimoni que als qui ensenyen, o si escolten als qui ensenyen és perquè donen testimoni... Serà per medi d’un testimoni de vida que l’Església evangelitzarà al món, és a dir, mitjançant un testimoni de fidelitat a Jesucrist” (EN 41).

G. Jaume Pujol

■ “La missió ha de donar configuració a l’Església, i no l’Església donar configuració a la missió. Aquí està – segons penso- el “quid” de la qüestió: en el canvi de paradigma. Serà la nova Evangelització -protagonitzada per l’Esperit Sant- la que ens re-organitzi, la que ens transformi, ens faci “nous” o ens faci “néixer de nou”. Sí, la nova Evangelització està requerint un “néixer de nou” del Matrimoni i la Família en una nova època, un “néixer de nou” del ministeri Ordenat en un nou context, un “néixer de nou” de la Vida Consagrada- perquè si no es podria entrar en processos de mort i d’extinció, un “néixer de nou” del laïcat amb totes les seves formes, moviments i associacions. L’Església reconeix que la nova Evangelització li està exigint un nou paradigma de diferenciació i de comunió eclesial”. ¿Estarem en disposició de fer possible el gran somni del Concili Vaticà II? Podria ser una gràcia de l’Esperit per al nostre temps. Ell ja està enviant senyals”.

José Cristo Rey García Paredes

“L’Església de futur serà una Església de carismes. Pot aplicar-se, sense dificultat als carismes, l’enunciat de Karl Rahner sobre la mística. L’Església de futur serà una Església de carismes o serà una Església absolutament indigent. L’Església «una» és la de molts carismes i per això, la dels grans sants. Sants és el que necessitem. Quan els observem més d’una vegada ens poden semblar «persones rares o poc ponderades». Ho aposten absolutament tot a una sola carta. Exploten els seus carismes sense reserves.

Voldria mencionar alguns dels carismes actuals, que semblen traduccions de la llista de 1Cor 12. Per exemple el do de saber-se relacionar amb persones ancianes, sordes o afectades per l’Alzheimer, de manera que durant tota una tarda riguin i siguin felices. El do d’ensenyar la religió als nens dels primers cursos escolars, de tal manera que conservin durant tota llur vida indicis de la bondat i de la misericòrdia de Déu. O el do de viure amb zel i sense descans una existència apostòlica peculiar, que faci que les persones del seu entorn s’adonin com Déu s’ocupa dels homes. El do de la joia i de la capacitat d’entusiasmar els joves, de mantenir-los contents i vers una alegre radicalitat.

En el carisma hi ha sempre quatre components: Déu que els concedeix, l’Esperit de Déu que omple d’ardor i d’energia, el portador del carisma i els destinataris que els reben segons llur sensibilitat

Klaus Berger. *Los primeros cristianos, Sal Terrae*2011, p. 99-100

Memòries lasal·lianes d'un cirurgià

DOCTOR MOISÈS BROGGI

Extret del llibre "Memòries d'un cirurgià" pàgs 40 i 41

En traslladar-nos, també canviàrem de col·legi i ens apuntaren al de La Salle, dels Germans de la Doctrina Cristiana (sic!), situat prop de la plaça de Lesseps. Aleshores, pertanyia a la prefectura (*vol dir Districte*) de Béziers, ens ensenyaven francès i de tant en tant rebíem la visita del prefecte, per inspeccionar, i l'haviem de saludar en francès. Amb Santiago ens col·locaren en classes diferents. En la meua, el professor repartia barretes de pega dolça als alumnes que es portaven bé. Era una pega dolça mentolada molt bona, que ens agradava molt. També assignava premis de disciplina que anaven destinats a tota la classe i, quan se n'acumulaven uns quants, representaven una sortida col·lectiva una tarda qualsevol, en un dels camps que voltaven la plaça de Lesseps o al capdamunt del carrer de la República Argentina, on ens entreteníem amb tota mena de jocs, sobretot de pilota. Tots esperàvem aquestes sortides amb il·lusió.

De les classes recordo les de religió com a especialment agradables, cosa que ara pot semblar sorprenent, però és que el germà Andrés, que és qui les impartia, ens explicava aquelles històries bíbliques i aquelles paràboles exemplars, tan fàcilment comprensibles que, a més de distretes, contenen un ensenyament que no s'oblida. Crec que aquesta matèria no hauria de menystenir-se en els plans d'estudi actuals, perquè és en la mateixa base de la nostra cultura. Un altre exercici que fèiem era el d'aprendre les faules de Samaniego, que eren com les de La Fontaine; n'haviem de recitar una de memòria en la solemne sessió de final de curs, quan es repartien els premis amb assistència dels pares. També crec que era un bon mètode per aprendre a declamar i fer perdre la por en públic.

En cada viatge d'anada i tornada de casa al col·legi i del col·legi a casa, ens acompanyava la Dionisia, que ja feia anys que era com de la família. Molt a prop de casa hi havia un «cuartelillo» de guàrdies, entre els quals Dionisia tenia molt d'èxit; sovint ens hi aturàvem i els «guàrdies» ens deixaven jugar amb els seus estris. Al vespre, jo arribava a casa mort de son i provava de llegir, però a vegades no podia i la Dionisia em servia un petit sopar i em ficava al llit abans que hi anessin els altres.

Molt aviat vaig anar agafant afecció a la lectura i vaig acabar passant hores immers en els llibres. Al principi van ser les novel·letes i els contes de Folch i Torres del *Patufet* i dels germans Grimm, que m'encantaven. Jo em veia com un d'aquells petits herois, turmentat per una madrastra cruel i perdut per aquelles boscúries de l'Europa central, tan plenes de misteri i habitades per bruixes malvades i per genis i gnoms benivolents, perquè aquest món de la fantasia sempre m'ha seduït. Després vingueren els autors de novel·les d'aventures com Juli Verne, Stevenson, etc. amb els seus viatges i aventures apassionants, llibres que ja de petit despertaren en mi una tendència creixent a embarcar-me per les seves pàgines, que m'obrien les portes del món il·limitat de la imaginació. A casa teníem una biblioteca petita però de llibres molt escollits i el pare em deia que la companyia dels llibres i la selecció de les lectures eren imprescindibles per a la nostra formació, un consell que sempre més he seguit amb plaer.

Els somnis també m'han fet molta impressió i conservo el record de somnis d'aquells temps de primera infància, talment com si els hagués tingut recentment. Uns eren de terror. Per exemple, recordo que somiava que arribava del col·legi quan era fosc i al carrer no hi havia ningú, tot era silenci; a casa tampoc no hi havia ningú i jo no sabia què fer, quan de sobte se m'apareixia l'ombra d'una gran figura humana, davant de la qual em trobava paralitzat, amb les cames travades, moment en que em despertava. Aquesta figura gegantesca que m'inspirava terror se m'aparegué diverses vegades i comentant-ho amb el meu germà, que dormia a la mateixa habitació, li donarem el nom de «Papu», que no sé d'on vam treure, però va quedar batejat així. Jo m'imaginava moltes coses sobre aquest ésser misteriós i explicava a Santiago històries inversemblants sobre les meves relacions amb ell.

CARTA ABIERTA A SAN JUAN BAUTISTA DE LA SALLE

H. Felipe García

Querido Juan Bautista La Salle:

En tu tiempo no sé cual sería la mejor fórmula cortés para escribirte esta carta, ya perdonarás, lo voy hacer a mi manera, tal vez sea un poco informal, como se lleva hoy entre los jóvenes con las nuevas tecnologías y entre los cuales, seguro que te sentirías muy a gusto.

En primer lugar quiero decirte que he tenido una gran suerte al poder dedicar cuatro meses, en condiciones de lujo, para conocerte mejor, tanto en lo teórico como en lo práctico. Por si fuera poco, lo hago dentro de un grupo de personas estupendas, no te lo puedes imaginar...

Por otro lado, hace algunas semanas fuimos siguiendo tus pasos con mucha atención e ilusión. Donde naciste, trabajaste y sufriste, donde pusiste toda tu ilusión para sacar adelante tu gran proyecto. Te

informo que de aquellas escuelitas de Reims, Rouen, Laon, París, Grenoble, etc... no queda ni rastro, tal vez el nombre de alguna calle o una vieja Iglesia. ¡Qué curioso! En una de tus escuelas hay ahora un comercio de modas de uno de los mayores millonarios del mundo. ¡Qué tiempos!

La verdad que no encontrar los edificios de tu época no me ha importado mucho. Lo que más me ha impresionado es comprobar que tu espíritu sigue vivo. En algunos lugares como Parmenia, hasta se puede palpar. A eso sí que se le llama revolución mundial y social. Ni las guerras, ni las revoluciones ni los decretos laicistas han podido con él. ¿Era eso lo que pretendías conseguir?

No sé cómo lo conseguiste, pero la verdad es que pusiste unas bases sólidas para entusiasmar a muchas gentes de todas las edades y condiciones. 350 años después podemos comprobar que tu principal inquietud: formar bien a los jóvenes y niños desfavorecidos, tanto a nivel humano como cristiano sigue adelante y yo diría que más que nunca. En estos momentos que el número de Hermanos disminuye sobre todo en los países ricos, hay una legión de maestros jóvenes y adultos que se identifican plenamente con tu espíritu y se comprometen plenamente con la educación humana, social, profesional y cristiana de los niños y jóvenes. Ahora lo llamamos educación integral. Además no puedes ni imaginar la tecnología que utilizan. Yo mismo aún no acabo de entenderlo.

La obra que tú empezaste con tanto esfuerzo y sacrificio, no sólo se ha extendido por toda Francia, sino por los cinco continentes. No sé si tú habías previsto que tu obra educaría a tanta gente y de tan variada condición, raza, religión y cultura... Pues sí, en eso andamos. Los educamos humana y cristianamente, como tú mismo hiciste. De hecho, tenemos bastante éxito pues logramos que sean buenos ciudadanos, que eduquen bien a sus hijos, que Dios dé sentido a sus vidas y que se sientan solidarios con los más desfavorecidos.

También te diré que tu manera de vivir y de hacer ha influido mucho en mi vida personal. Me ha llevado a salir de mi tierra e ir a lugares lejanos para educar y ayudar a muchos niños y jóvenes. Tú has sido siempre como una lámpara para mis pasos junto con la figura de Jesús de Nazaret. Sobre todo en los momentos de

duda y dificultad. Lo del espíritu de fe y celo también ha sido muy importante. La fe para ver más allá de lo que me rodea, para sacar nuevas fuerzas y lo de celo para darme sin descanso intentando ver el rostro de Dios en los pobres y desvalidos. Alguna vez creo haber sido ángel custodio para algunos de ellos. Tu afán de abrir escuelas para los niños pobres y abandonados por sus propias familias, también me ha impulsado a hacer lo mismo. Te aseguro que, lo mismo que en tu tiempo, estas acciones están ayudando a cambiar la sociedad africana, en la que trabajé. Gracias a esas escuelas hemos ayudado a crear nuevas comunidades cristianas en lugares donde antes nadie había hablado de Dios, ni del

mensaje de salvación de su Hijo Jesús. Como tú mismo nos enseñaste, todo esto lo hemos hecho sin ruido y sin buscar ponernos medallas. Seguimos siendo pobres Hermanos y poco considerados por la gente del mundo.

Tu ejemplo y tus escritos me han dado fuerzas para enfrentarme a las dificultades y desánimos. En los momentos difíciles he pensado en una de tus máximas favoritas: “Señor es tu obra, si quieres que siga, Tú no la dejarás caer...”

Por otro lado, también he abierto los ojos a las realidades de los campesinos pobres y de sus hijos. Y no he dudado, siguiendo tu ejemplo, en recurrir a personas e instituciones que podía ayudar para conseguir agua, casas, caminos, escuelas, iglesias, maestros competentes y sobre todo darles la dignidad de personas y de hijos de Dios. La Providencia en la que tú tanto confiabas, tampoco me ha abandonado.

Este año estoy descubriendo de una manera directa que, a pesar de la disminución galopante del número de Hermanos, como los que te acompañaron a lo largo de tu camino, hay muchísimas personas comprometidas que te conocen, que siguen tus pasos, que quieren que tu espíritu no desaparezca, que transmiten a los niños y jóvenes lo mismo que hiciste con tus primeros compañeros de camino. Caminamos codo con codo con ellos en esta aventura que ahora llamamos misión educativa lasaliana. Puedes estar tranquilo, como diríamos hoy, tu objetivo se ha cumplido con creces.

Para terminar y no ser pesado, me imagino que en todo esto, tú tienes mucho que ver. Tú sigues presente en medio de nosotros, nos echas una mano, nos animas a descubrir nuevos caminos para responder a las necesidades de nuestro tiempo.

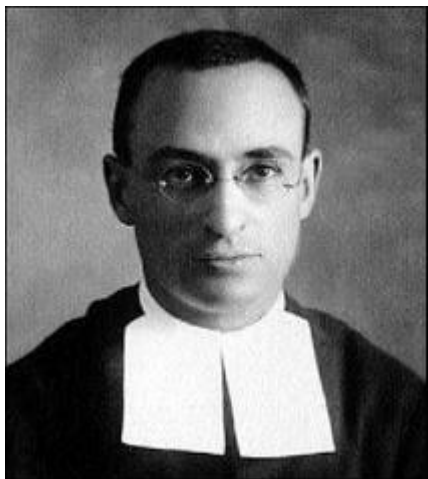
Muchas gracias por permitirme seguir tus pasos y por darme fuerzas para ser fiel a lo que tú esperas de mí y enfrentarme a una nueva etapa en mi vida.

Així vaig conèixer al Beat G. Esiqui Josep, Baldomer Margenat Puigmitjà

H. Laurentino Fernández

Rondava l'onze de setembre de 1934. Prop de les 5 h. de la tarda, un reduït grup de joves, il·lusionats en ser Germans de La Salle, arribàvem a l'estació de Figueres.

Allà, un senyor enfundat en un xandall blau, ens esperava amb un vetust Chevrolet, altes rodes i carrossa no menys estranya. "Amunt, nois, ens va dir amb veu serena, simpàtica i decidida". Un tant amuntegats ens vam anar col·locant, amb prou feines, però contents. La incomoditat i molèstia van durar escassament 20 minuts.

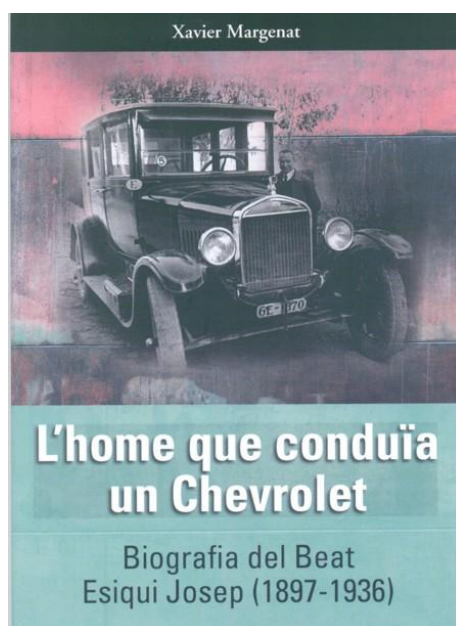
Vers les 6 h. ens acollia Fortianell. Una vella i senyorial mansió, propietat dels senyors Estrada que, en règim de lloguer, regien els Germans de La Salle per a donar formació a joves il·lusionats en seguir la vocació de Germà de les Escoles Cristianes.

Allà, com per encant, desaparegué el nostre atent i ben plantat xofer. Sorpresa grata i inesperada. Al dia següent el torno a veure manipulant la vella manovella per posar en marxa el cotxe i arrencar rumb a Figueres. Em va atreure l'atenció la gallarda figura del xofer d'ahir.

De sorpresa en sorpresa discorren agradables els primers dies a Fortianell. A les 8 h. del matí d'un qualsevol dia, assistim a la Missa amb tot el personal de la casa. Entre el grup de Grans, entreveig la figura del mosso, ara lluint una "pulcra sotana i coll blanc" ("el pitet"). Sorpresa inaudita. És un Germà, em xiuxiueja el company del costat. Així vaig descobrir el G. Esiqui.

Es van acabar els dubtes. Ja no era, ni el del xandall, ni el de la pulcra sotana; *era la persona amable, senzilla, generosa, servicial, atenta, educada, simpàtica i de molt agradable tracte, disposada sempre a qualsevol servei, favor i quefer en la nostra vida quotidiana.*

Així actuava i es movia el G. Esiqui. Treballs i manualitats, de tot estil, li eren encomanats, donada la seva destresa i habilitat per a qualsevol ocupació; viatges a Figueres, acompanyant tant Germans como estudiants, per a qualsevol menester; ornamentació de l'Església en les grans solemnitats. També aquí sobresortia la seva figura i bon gust ornamentals; a més, desplaçaments a Vilamalla en busca del correu, sempre amb el vetust cotxe Chevrolet; la modestíssima centraleta que reforçava el corrent elèctric estava al seu càrrec; fins el mínim detall tenia en compte amb mirament i pulcritud.

Menció a part mereix la festa de Sant Josep. Un jardinet adornava l'entrada de la casa rematada amb una preciosa estàtua del Sant.

Tot el personal ens reuníem a la nit per a festejar la solemnitat religiosa. No era suficient l'esmortèida llum habitual. Allí apareixien els focus del vetust cotxe, sota l'atenta mirada i cura del G. Esiqui. És molt cert que la necessitat crea ingenis. Allà hi eres tu, G. Esiqui; sempre atent, sempre disposat i abnegat. Gràcies.

El personal de Fortianell.

Els que vàrem tenir la sort de cursar el Noviciat Menor a Fortianell conservem un record agradable i imperible. Era molt normal en aquells temps, trobar Germans Joves, formant part de la Comunitat de Germans Grans. Aquest era el cas del G. Esiqui.

Regia els destins de la casa el Frère Casimir, francès, el Frère Laurent, també francès i el prestigiós director del Noviciat Frère Yvelin, igualment francès. El nostre G. Esiqui era aquest català de "seny" i temple.

En aquest fraternal ambient hi vaig conèixer dos anys: 1934-1936, impresos i vius en la meua ment i en el meu cor.

Però al juliol de 1936 vam viure un ambient d'incertesa, d'inquietud i de nerviosisme, i fins i tot por en aquesta casa formada per espanyols en edat militar i estudiants francesos. La xusma de Fortià va irrompre a la casa. En el seu aspecte s'intuïa bel·ligerència i àdhuc ferocitat.

Amb la seva destresa, serenor i "*savoir faire*" el G. Esiqui apaivagà la tibantor en un intent d'assaltar la Capella, on estàvem units els Aspirants i Novicis. La seva serenor i delicadesa aconseguiren el miracle. Van desistir del seu intent.

Entretant, seguien les gestions de Frère Casimir, director general, amb les autoritats civils de Figueres i Girona, per aconseguir passis fronterers vers França. Aquí trobem altra vegada al G. Esiqui amb el seu vetust cotxe desafiant el perill, doncs tots ells eren molt coneguts, i iniciaren les gestions a favor dels estudiants i estrangers. Van tenir sort.

Els Germans francesos i novicis, sempre acompanyats per dos guàrdies i el G. Esiqui, van aconseguir passar la frontera a finals de juliol 1936. El G. Esiqui, sempre àngel protector, va retornar a Fortianell fins el primer d'agost.

Aquest dia, sobre las 9 h. del matí, la resta del personal (els estudiants), en dos autocars, vàrem emprendre la marxa cap a la frontera. En el primer hi anava el G. Esiqui per afavorir i salvar els controls. Fou el nostre àngel tutelar, la persona bona, la de la bondat, la del servei, la del lliurament total, la que vaig conèixer aquell 11 de setembre de 1934. Va retornar, s'instal·là momentàniament a Figueres i esperà amb coratge i rebé la PALMA DEL MARTIRI el 3 de setembre de 1936.

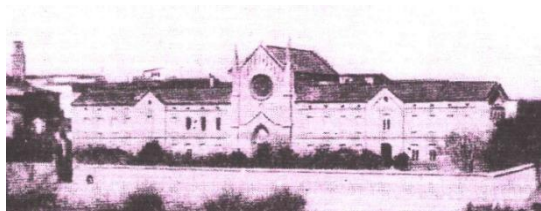

Així era el Beat G. Esiqui.

ESCOLASTICAT – ESCOLA DE MAGISTERI-UNIVERSITAT

G. Ramon Farrés

Em varen demanar, fa poc, escriure unes notes sobre l'Escolasticat i el procés seguit a l'Escola del Magisteri.... Crec que pot servir per a deixar unes senzilles i breus pinzellades històriques (necessàriament molt limitades) als bons lectors de PAX, algunes fites de bona recordança....

L'Escolasticat va començar a casa nostra en l'any 1910 a la Casa Sagrat Cor de Cambrils. Suposo que per implicacions de personal, que provocava la guerra, en 1914 es va suspendre. Les cròniques parlen d'una reobertura el 1923 en el mateix lloc. Encara que l'escola oberta al poble funcionava en

l'actual teatre i que s'havien edificat espais per atendre als formants i a la Sagrada Família... El primer edifici que va fer construir el Dr. Benet Vidal i Gimbernà, oncle del Cardenal Vidal i Barraquer quedava molt petit, tot i que el Col·legi que portaven les Vedrunes... va obrir-se, el 1900, en un altre indret....

A l'any 1928 passen els Escolàstics a la Casa Sant Josep – dit popularment el Convent de dalt- en terrenys de Vinyols i els Arcs. No disposem ni d'estadístiques ni de “plans d'estudi”, però sabem que s'aprofitava el temps amb una bona formació preparatòria per a la futura dedicació pastoral i docent dels joves Germans.

1936-1939: Una nova breu etapa marcada per la tragèdia, l'heroisme, i les pors i morts. La Casa Sant Josep passa a ser un “Hospital de sang” dels més importants de Catalunya. En el darrer any de la guerra fratricida, “alliberada la casa”, sortosament sense gaires perjudicis, però amb senyals evidents dels seus serveis, es torna a reiniciar la Casa de formació per als joves que es reintegraven generosament després del Noviciat. Aquí cal fer memòria del Germà Wenceslao Juan que, a més de les gestions de la construcció de la casa i de la seva recuperació, es feia càrrec del Districte de Barcelona. Entre estudis de teologia bàsica: dogma, moral i culte... es van atendre degudament els estudis civils, treballant al màxim, en condicions no sempre bones.

Amb aquest afany de preparar-se oficialment per a poder dirigir i treballar a les escoles a l'any 1950 **es va obrir solemnement “La Escuela de Magisterio de San Juan Bautista de la Salle”**. Era una il·lusió profundament lasal·liana des dels seus orígens: la formació dels mestres. El pla de “Magisteri” començava després del 4t curs del Batxillerat i durava tres anys. En acabar es rebia el títol de “Mestre” per l'Església, vàlid per treballar en els centres institucionals i permetia passar a una revàlida a l'Escola de Magisteri de Barcelona, per a reconèixer-lo com oficial per a tot centre de la Primària o Ensenyament bàsic... Dels informes que s'han pogut consultar, cal reconèixer les bones qualificacions i resultats generals que tradicionalment va aconseguir nostre Escolasticat de la Casa Sant Josep.

Any 1969: Una gran proposta de reforma educativa aconsellada i recolzada, en la seva aplicació per la UNESCO i aplicada per el Sr. Ministro Villar Palasí... Entre els diferents canvis més nous enumerarem: obertura a l'ensenyament mixt, inici dels concerts amb els centres per obrir-se a la gratuïtat, ampliació de la secundària, amb reducció del batxillerat, la metodologia activa i personalitzada... i en el tema que ens ocupa: que els estudis de magisteri passarien a iniciar-se en acabar el Batxillerat superior... com un camí molt proper al Magisteri universitari.

En previsió de l'aplicació de la Llei, de la reforma del nivell del Magisteri i considerant el progressiu descens del nombre d'escolàstics... considerant també la quantitat d'obres que els Germans teníem a Barcelona i

rodalies (14 centres atesos per quasi 200 Germans), el Capítol de Districte del setembre de 1968 celebrat a Sant Martí Sesgueioles va aprovar la proposta de promoure el trasllat de l'Escolasticat/Escola de Magisteri de Cambrils a Barcelona... Era Germà Visitador el Gmà. Paciano Miguel Royuela.

Sense entrar en detalls del procés intern en el Districte, ni en les gestions - no fàcils- del reconeixement per l'Arquebisbat de Barcelona i acollida l'especial recomanació de que L'Escola de Magisteri La Salle treballés juntament amb la del Bisbat, que havia fundat el Dr. Urpí i que era exclusivament femenina... Amb la confiança de l'ajuda del bon Déu i del Sant Fundador, el dia 9 d'agost de 1969 la comunitat de l'Escolasticat i l'Escola de Magisteri queden ubicades a Josepets que, des del any 1967 havia quedat buit ja que els seus alumnes van passar al nou centre Gràcia-Josepets de la Plaça del Nord, ampliat i acomodats per aquesta nova experiència. D'aquella primera comunitat podem recordar amb afecte i admiració als Germans Àngel Cirera, Jordi Oller, Miquel Casadesús... el molt admirat G. Abel Lluís...

El Germà Visitador Ramon Grau anunciava en una circular (març de 1970) que l'Escola de Magisteri tenia la voluntat de ser un "Centre de Ciències de

l'Educació" d'ajuda i de servei a la formació del professorat. Era una proposta agosarada...

El curs de 1969-70 va ser de transició, experimentació i integració de la **Normal del Bisbat "Sagrat Cor"**, dirigida pel Dr. Miquel Meler, Operari, que va ser capellà de Bonanova un temps i més tard Catedràtic d'Educació Especial a la UB. Les estadístiques ens parlen de 36 GG. Escolàstics i 20 postulants. Va ser el darrer any de matrícula del Pla de Magisteri i l'inici del Pla Universitari.

Amb el creixement de l'alumnat extern, per necessitats d'espais i per resguardar l'especificitat de l'Escolasticat com etapa de formació religiosa, en acabar el curs de 1971 la Comunitat de l'Escolasticat va deixar Josepets.

El nou Pla d'estudis, amb 5 especialitats, va començar amb una generosa dedicació a la forma activa i personalitzada de l'aprenentatge potenciant **el treball individualitzat i el treball cooperatiu o de grup**. Es volia que els futurs mestres haguessin viscut personalment l'experiència de les condicions i exigències d'aquestes modalitats metodològiques que després haurien d'aplicar a la pràctica docent.

En els temps dels GG. Visitadors Àngel Cirera, Lluís Diumenge, Joaquim Morató... l'Escolasticat experimentava la disminució (potsconciliar i general...) de membres de la comunitat i els canvis de lloc: Residència antiga (Torre Fournier), Gràcia, Tarragona.... Cambrils per acomodar-se a altres estudis o necessitats formatives teològiques o acadèmiques.

Mentre en aquest temps l'escola creixia en alumnat i en serveis formatius (Cursets, trobades, Escoles d'estiu...) que va obligar a fer una gran reforma de locals i obrir cursos de matí i tarda... i limitar el nombre d'admissions. El Districte hi dedicà fins el darrer moment els Germans Josep Martí, Mariano F. Magaz, Víctor Blanco, Luis Lázaro, Miquel Xancó i Ramon Farrés. Que fidelment seguirem, quasi els 20 anys, les sessions de formació i perfeccionament per a millorar sempre l'experiència i el sentit d'unitat i coordinació d'objectius i mètodes que oferíem al nombrós alumnat tot l'equip docent.

El successius Delegats del Bisbat Mn. Antoni Tort i el Dr. Joan Bada pogueren informar sempre molt positivament al Cardenal Jubany, que va manifestar una simpatia i afecte i agraïment molt singular a l'Escola Blanquerna... i després en trobada personal va fer un sil·logisme tan simple com important i pràctic: *Si l'Església de Catalunya, amb la perfecta integració de les seves Institucions,... ha estat capaç de portar a terme una obra com Blanquerna, de treball i eficiència i consideració... no podríem oferir una universitat? amb el mateix esperit, objectius i qualitat?*

Fou com esperar per arribar al cim de les possibilitats: **La creació de la Universitat Ramon Llull**. No fou un somni? No fou visió de futur i de confiança en les capacitats i en obrir-nos a la **missió ministerial de l'educació cristiana**? No vàrem testimoniar una estima generosa d'una escola cristiana? No és van unir criteris, esforços, estils... per a una obra d'Església?

BIBLIOTECA (DISTRICTAL) LA SALLE

REVISTES

G. Ramon Farrés

Tot seguint la informació sobre la nostra Biblioteca La Salle, dedicarem aquest escrit a una presentació de les revistes que intentem guardar en una ampla i variada hemeroteca.

Quines guardem? Normalment les revistes més llegides a les comunitats, que normalment són les de tipus religiós, pastoral i pedagògic. Les que “enquadrnem” normalment disposen d'un detallat índex que permet consultar temes i autors amb força facilitat. També creiem que cal que tinguin una col·lecció

de més de 15 anys. Amb el temps hem anat retirant algunes que, per diferents raons, no han tingut continuïtat.

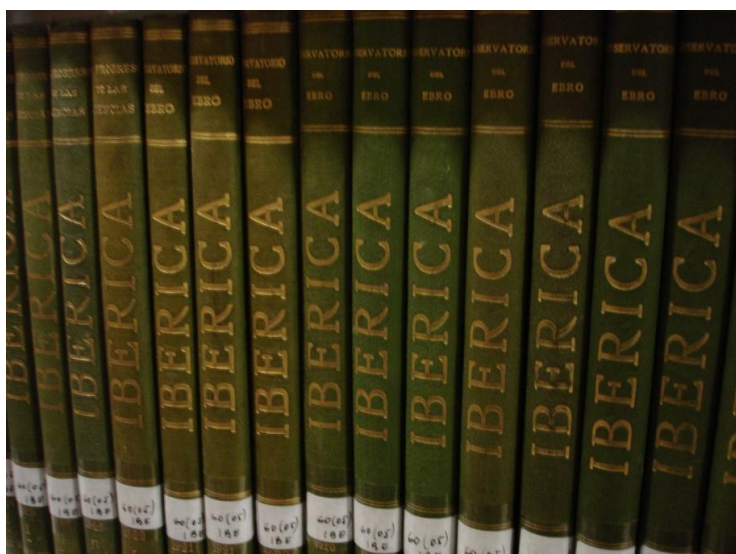
Guardar les revistes significa una entretinguda dedicació, ja que suposa estar a l'aguait de les diferents periodicitats i tenir cura de poder completar-les degudament per a enquadrnar-les i assegurar així que no se'n perdi cap.

Avancem aquí, amb agraïment, que l'enviament de revistes antigues a Cambrils, ens ha ajudat a completar anys passats, més o menys allunyats, que no sempre poden servir les editorials, si un vol ser aplicat i seriós, i fins a les que hem demanat números retardats... En

queden a la vostra comunitat? O es poden portar a Cambrils o, si es vol, demanar les dades concretes sobre les que us manquen, i us serien facilitades tot seguit. Gràcies.

D'on provenen? Unes s'han rebut habitualment de les comunitats, especialment les de temàtica religiosa general ECCLESIA, VIDA NUEVA, CONCILIUM, FOC NOU, EL CIERVO, IMÁGENES

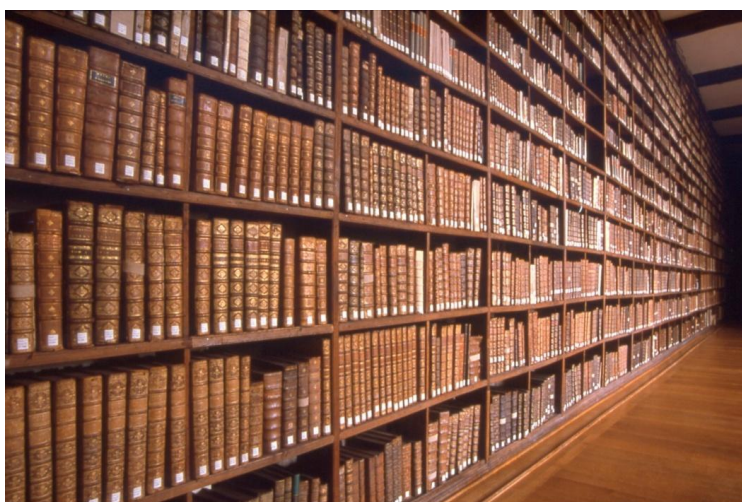
DE LA FE, IGLESIA VIVA, RAZÓN Y FE, SELECCIONES DE TEOLOGÍA, CONFER, VIDA RELIGIOSA. D'altres, les dedicades a estudis més específics, procedeixen de la Casa Provincial normalment, ja que depenien o depenen encara, dels serveis catequístic, de pastoral i de pedagogia del Sector. Amb el temps s'han rebut de benefactors col·leccions completes, fins fa poc HISTORIA y VIDA, o d'altres amb gran valor històric i d'un temps determinat PARAULA CRISTIANA o VIDA MARIANA, en les que, en el seu temps, hi va escriure força el nostre Sant Màrtir Jaume Hilari... Tres Col·legis

i El Cercle han enviat una bona quantitat de revistes conegudes: PADRES Y MAESTROS, CAVALL FORT, TRETZE VENTS, DIÁLOGO FAMILIA-COLEGIO, CAMBRILS, SERRA D'OR, REVISTA DE CATALUNYA.

També, en els inicis de la Biblioteca, ens van arribar molts números de IBÉRICA, des dels anys anteriors a 1940; ara aquesta revista lamentablement ha quedat estroncada... Una curiositat més: disposem, per donatiu dels Jesuïtes de Villagarcía, la col·lecció de EL MENSAJERO des del 1909 al 1950, tot un món informatiu mensual dels aspectes socials, religiosos y pastorals de fa més d'un segle. Actualment ens costa poder completar les del nostre temps.

Deixarem per una propera informació un comentari i llistat sobre les revistes d'altres àmbits com el catequístic, pedagògic i de pastoral. I acabarem mostrant les més antigues i "valuoses": Revue Générale de l'Architecture París, 1840-1887; LA ILUSTRACIÓN ESPAÑOLA, Madrid 1888-1999; ÉTUDES, PUBLIÉ PAR LES PÈRES DE LA COMPANGNIE DE JÉSUS, París, 1892-1901 i EL MENSAJERO, Bilbao, des de 1909.

I sobre revistes referent a l'Institut, ARLEP, DISTRICTES... que mereixen un esment particular per ser les més generals que arribaven a les Comunitats institucionals: APUNTES DE CATEQUISTAS PARA CATEQUISTAS de SPX, Tejares, 1966-1973, dirigida pel Gmà. Carlos Godoy; BULLETIN DE L'INSTITUT DE FRÈRES DES ÉCOLES CHRÉTIENNES des de 1968; REVISTA DE INFORMACIÓN DE LA ASISTENCIA DE LA ARLEP Madrid, des de 1968; SÍNITE, Madrid SPX, des de 1960; EDUCAR HOY, Madrid, ARLEP, des de 1980; VIDA Y LUZ, Madrid 1932-1995; CATÉCHISTES, Paris 1950-1974; ORIENTATIONS, Paris, 1963-1975, dirigida por el Fr. Didier Piveteau, que també inicià TEMPS ET PAROLES, 1975-1977.

Fins a una propera informació...

20 anys de 70xset, primera part

G. Javi Núñez

Tothom sap que l'any 1992 és recordat per dos grans esdeveniments: els Jocs Olímpics i la publicació del primer treball de 70xset, "Pedres vives". És per això que enguany en celebrem el vintè aniversari. Barcelona ja s'encarregarà de recordar la primera efemèride, però a nosaltres ens va fer molta il·lusió celebrar la segona.

20 anys de "Pedres vives"! I en 20 anys aquestes pedres han esdevingut escola, llar, pont, calçada, fonament, fita, refugi... 20 anys construint una manera d'entendre l'Evangeli i explicar-lo a través de la música des de l'esperit de La Salle.

El passat dia 9 de juny de 2012, al Teatre de La Salle Comtal ho vam poder celebrar amb els actuals components de 70xset i amb els que al llarg dels anys han format part d'aquest projecte. També es van fer presents germans, famílies, amics i simpatitzants del grup.

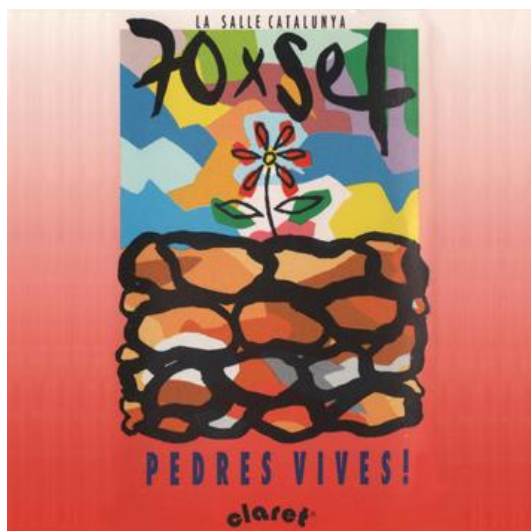
Som un grup de música que ha nascut al voltant de les escoles i dels grups juvenils de La Salle. En concret, a partir de germans joves i animadors de la Pasqua Jove.

Volem transmetre uns valors i un missatge a través de les nostres cançons, un missatge que flueix de l'Evangeli, i uns valors que compartim amb tothom que vol una societat més justa i compromesa.

Ens adrecem sobretot als infants i joves amb un llenguatge que els és entenedor (la majoria de nosaltres és mestre, professor, germà, o prové del món de l'educació en el lleure).

Les nostres cançons són fresques i properes, algunes per a ser cantades en pregàries i celebracions, d'altres per ser ballades en un ambient més festiu, d'altres per a ser escoltades i treballar el món interior.

Una de les primeres fites remarcables en els nostres 20 anys de trajectòria és la publicació del treball "Pedres vives" el 1992. Llavors La Salle Catalunya i l'Editorial Claret van produir aquesta primera edició, en "cassette"! Es va poder fer gràcies a l'impuls de l'Equip de Pastoral del moment, amb els GG. Joan Lluís Casanovas, Toni Clavé i Miquel Xancó.

El 1998, amb l'empenta del G. Joan Carles Vázquez i els amics de PROIDE, vam editar el nostre primer CD: "Qui diu que no cal?". Les cançons estan inspirades en la feina de l'ONGD PROIDE, a qui vam destinar els beneficis del projecte. Cançons de denúncia i crida per a la justícia, la pau i la solidaritat. L'any següent ens van demanar des de l'ARLEP continuar amb la mateixa sintonia, aquest cop en castellà, amb "Juegos de todos los colores".

Per aquells volts, a proposta de l'Equip de Pastoral, ens fèiem presents en la Pasqua Jove, la Trobada de l'Amistat, o la de Montserrat a Peu, animant a 300, 800 o 1000 joves, segons l'activitat.

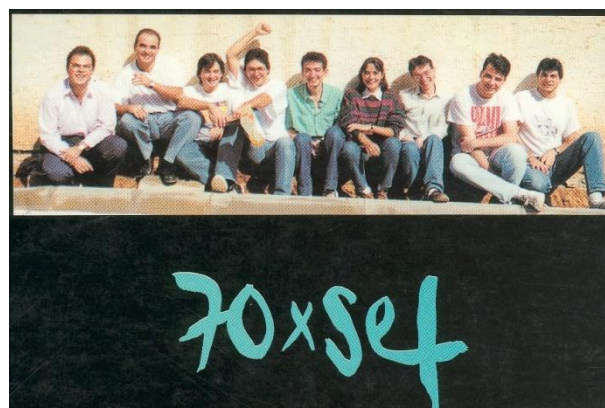
Ens van demanar de fer els himnes de diferents Trobades de l'Amistat o d'altres propostes adreçades a joves de La Salle. També ens vam fer presents a Parròquies i Escoles, tot animant trobades internes de joves, celebracions, campanyes solidàries...

El 2000, amb el CD "Jove!" ens adreçàrem a un públic més adolescent.

També vam participar en el treball conjunt "Néixer D9", editat en motiu de l'Aplec de l'Esperit 2001 celebrat a La Seu d'Urgell. L'Aplec a La Seu va fer que participéssim en un concert davant 5000 joves, amb la transmissió en directe per part de Ràdio Estel i de la Televisió andorrana. Tot una gran fita.

Continuarà...

PA DE CASA

De Sant Jaume Hilari al Germà Eusebi Fèlix Foix: 1937

G. Jaume Palom Izquierdo

En tancar el domicili familiar d'Ausiàs Marc 5, he trobat un document interessant: Un ofici del Tribunal Popular de Tarragona. Aquest pis, a tocar de la Plaça Catalunya, l'escollí el pare a fi que els fills barons estudiéssim a "Condal", el seu col·legi. A més hi havia un escrit del meu germà gran Agustí. ACS,(+21.06.2011) datat del mes d'abril de 1993. Els pares i l'Agustí, el fill gran, l'ocuparen des de 1933 fins

a 2011. Però durant el període 1937-39, s'instal·laren a una torre del Carrer del Raval 44, solar on hi ha la nostra Escola d'Arquitectura. Des de 1942 s'anomena C. Sant Joan de la Salle. Quan vaig vestir l'hàbit al Noviciat de Can Pareras, el 25.10.1959, la revista de l'Associació Condal, el Col·legi del meu pare (1908-1917) i dels sis nois, fills seus Palom Izquierdo, va publicar

un poema en castellà del meu germà gran, **Agustí**, dedicat als nostres Germans Màrtirs, que també apareix reproduït al monogràfic dedicat al Casal Noviciat de Sant Martí publicat per nostre G. Jaume Pujol (2012). Hi llegeixo:

**"Veo la última carta del Hermano Barbal, el mártir,
venerada en casa como una reliquia,
porque era un santo, sin duda,
y era bueno y era sordo,
pero dentro de su alma oía las voces de Dios."**

Agustín Palom Izquierdo, noviembre 1959

El G. **Josep Mª Segú** escriu això a la pàgina 47 del llibre "*Centenari de la Província de Catalunya 1892-1992*" del **G. Wenceslao Juan**, José Antonio Echevarría Odriozola, Visitador fins el 1946, com a peu de foto: "*En plena guerra ja fou designat com a substitut del màrtir (Beat) Germà Lleonard Josep. Tant des de França, com des de la zona nacional es prodigà per ajudar a tots els Germans del Districte en diàspora.*"

Aquí neix la història. El coneixement del martiri de sant Jaume Hilari el dimarts 19.01.37, fou viscut pel centre de l'Institut com un punt d'alarma. No eren uns incontrolats els qui decidiren la mort del Germà Barbal. Era un tribunal legalment constituït sota el paraigua de la Generalitat de Catalunya, qui el sentenciava a mort el divendres 15.01.1937 i l'afusellaren quatre dies després. Hi havia el President A. Masó, el Fiscal E. Escudero, vuit jurats populars i com advocat defensor el Sr. Juan Francisco Montañés Miralles, escollit pels vuit Germans presos de Tarragona al vaixell presó *Mahón* ancorat al port.

La situació de la persecució era ben coneguda pel **Germà Assistent, Pedro Luis**, que havia estat Director del Col·legi Condal abans de 1925 i després fou el primer Germà espanyol designat Visitador a Espanya, en aquest cas del de Barcelona (1925-28). Tres anys després, el 1928, fou elegit, pel Capítol General de Lembeq, Assistent del Superior General per a Espanya i Hispano - Amèrica (1928-46).

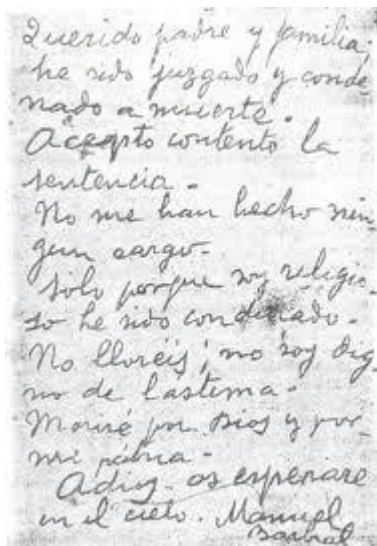
A Tarragona es preparava el **macrojudici contra els vuit Germans supervivents del Col·legi Sagrat Cor de la immortal Tàrraco**, presos encara al vaixell *Mahón*. N'era el director el **Germà Eusebio Félix, Andrés Foix**. El **Germà Wenceslao** havia estat director d'aquest Col·legi, abans de la guerra. Per solidaritat, a través de la valisa diplomàtica, indicà al pare que havia d'intervenir prop del Tribunal Popular de Tarragona. No es podia repetir la barbaritat d'una altra paròdia criminal. El dimecres 14.04.1937, abans dels **fets de maig de Barcelona**, el pare anà a Tarragona, en tren, a posar-se en contacte amb l'advocat **Sr. J. F.**

Montañés, que ho havia estat del G. Barbal. **Montañés** i **Palom** foren afiliats a l'Institut pel G. *Arèse Casimir* al 1942. El pare tenia interès en posar-se en contacte també amb els Germans empresonats al vaixell Mahón, a fi d'acomplir la petició de Wenceslo, àlies del G. Visitador. Però possiblement per a ells el **Sr. Palom** els fos un desconegut. *Anaren tots dos*, doncs, a la seu del Tribunal Popular *per obtenir el corresponent salconduit*. El lletrat Sr. **Montañés** preguntà al pare el número de col·legiat com advocat. Ell només havia estudiat a Condal els estudis primaris i comercials fins els catorze anys. El pare però li demanà la llista dels Germans de Tarragona a jutjar aquella primavera. Només en coneixia el Germà **Redorat** que havia estat a Condal des de 1933 fins a 1936. Per això en el *salconduit* figura al marge, amb el nom errat de Francisco, es deia Ramon, i el cognom de **Redorat** i com advocat "*defensor, el compañero Agustín Palom Paradedá*". Quan l'Agustí fou llicenciat en dret el 1952 el pare, satisfet, reparà la "mentida".

Els Germans agraïren molt el gest de germanor del G. **Pedro Luis** i del G. **Wenceslao** que el pare els trametia. Aleshores el Tribunal Popular era controlat per la FAI. Acordaren que el Sr. **Montañés** fos el seu advocat. A la 2ª quinzena de juny de 1937 tots vuit assoliren la llibertat. Al juliol el G. **Eusebio Foix** començà l'animació del Germans a la zona republicana des de la plaça Pi, al pis familiar del G. Francesc d'A. Bertran.

El pare, en acomiadar-se d'ells al vaixell, acollí la darrera petició. El **Germà Cirilo**, empresonat, va dir-li: ¿Podria custodiar **aquesta carta de Manuel Barbal, escrita als seus pares en llaips**, en el Seminari Conciliar, lloc del judici, el mateix moment posterior en què se li comunicà la sentència? En efecte, el Germà **Sorribas** fou l'interpret i cirineu al judici per alleujar la sordesa del reu. Ell fou qui comunicà a Barbal la pena de mort. **Barbal** pensà en Enviny i el seus. El G. **Cirilo** rebé el breu manuscrit filial abans de tornar al Mahón i anar **Manuel** cap a la presó de Pilat. Entrà en capella i el dilluns n'escrigué d'altres amb calma. Custodiar un pres, la carta clandestina d'un condemnat a mort, era un risc gros per al G. **Cirilo**. Però el pare, en fer de correu i dipositari, encara ho era més; ell no era lletrat i a més violava el reglament de les comunicacions dels presos amb l'exterior. Dues il·legalitats... El pare acceptà. Abans era la gratitud escolar.

El meu germà **Agustí** escriu: " En "*el primer calaix de la dreta*", com li agradava dir al meu pare, va estar guardat, amb religiosa veneració, el manuscrit de "**l'Hermano**" **Barbal**, **Germà Jaume Hilari**, adreçat a la seva família:"

Querido padre y familia:
he sido juzgado y condenado a muerte.
Acepto contento la sentencia.
No me han hecho ningún cargo;
sólo porque soy religioso he sido condenado.
No lloréis, no soy digno de lástima;
moriré por Dios y por mi Patria.
Adiós. Os esperaré en el cielo. Manuel Barbal.

Querido padre y familia:

He sido juzgado y condenado a muerte.

Acepto contento la sentencia.

No me han hecho ningún cargo;

sólo porque soy religioso he sido condenado.

No lloréis, no soy digno de lástima;

moriré por Dios y por mi Patria.

Adiós. Os esperaré en el cielo. Manuel Barbal.

(Transcripción de Orizana, en *Los Hermanos de las Escuelas Cristianas en el G. Movimiento Nacional*. E., Bruño. Madrid 1941.)

"He sentit una forta emoció quan en aquests primers dies d'abril de 1993, he trobat en aquest mateix "bureau" un ofici, escrit a màquina, escassament llegible a causa del pas del temps, estès pel Tribunal Popular de Tarragona, el 14 d'abril de 1937, curiosament coincidint amb el sisè aniversari de la proclamació de la *Segunda República Española*. La coincidència deuria ésser pura casualitat, però la data d'abril de 1937 ens recorda que els Tribunals Populars continuaven essent instruments de l'arbitrarietat i del terror, com en els pitjors temps."

"Cal subratllar que al marge de la part dispositiva i a l'altura de la frase "*como defensor de los encartados anotados al margen pueda entrevistarse con los mismos*", figura el nom i el cognom de Francisco? (Ramón) Redorat... a qui recordo hostatjat a casa, a les primeries de juliol de 1937, després de sortir feliçment absolt del temible Tribunal Popular de Tarragona." (**Agustí Palom Izquierdo**).

El G. Ciriaco Luis, a casa el Senyor Redorat, sortí absolt del "*Mahón*" amb els vuit GG. del procés de Tarragona, el dimarts: 22.06.1937. Aquesta és una altra història.

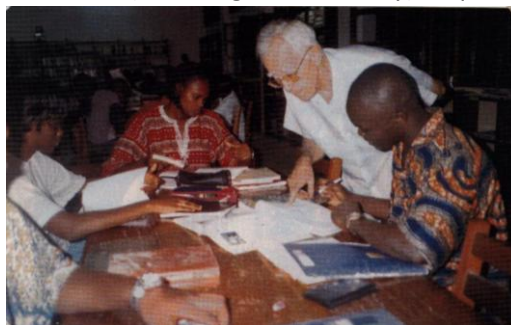
LA MEVA EXPERIÈNCIA AFRICANA

DURANT 45 ANYS

G. Isidre Aloy

Començo per mencionar els orígens de la meva vocació de Germà. El beat Germà Antoni Tost (Francisco Magín) ens havia explicat a classe, en el col·legi de Santpedor, els avantatges de la vida religiosa. Fou la llumeta que s'encengué en el meu esperit. Aquest Germà va polsar, doncs, la tecla "executa". A continuació ha estat norma de la meva vida el que ens havia dit el nostre estimat i bon director del noviciat, el Germà Arcadi: "*Nada pedir; nada rehusar*". Possiblement, aquesta sentència podria gairebé resumir la meva vida. Soc naïf?

Vaig cursar la universitat per ordre d'aleshores Visitador del Districte, G. Plàcid; i ell mateix volgué que fes oposicions de Professor Auxiliar. Fou precisament el meu títol de professor de l'Estat el que motivà que em demanessin d'anar a **Bata**, per a ser director de l'Institut Carlos Lwanga, com li dèiem llavors. A internet hi ha encara una còpia del meu nomenament oficial per l'Institut de Bata (Cf. Google/Isidro Aloy). Aquest Institut, fundat pels Germans del districte Central, ja funcionava en el nou edifici. Quant el vaig deixar, tenia més de mil alumnes i més de 40 professors: Germans, religioses, guàrdies civils, i altres espanyols i nadius. Els qui el portaven eren, en la pràctica, els Germans Francisco, Severiano López i Paco Alert. A mi em tocava controlar els dossiers amb l'ajut del bon Germà Pascual Cañete i fer alguna classe de Matemàtiques en el sisè de Batxillerat i poca cosa més. Malauradament, el 17 de mars 1969 sortíem de Bata en un avió d'Iberia posat a la nostra disposició pel govern espanyol.

El curs 1969–1970 el vaig passar al Petit Noviciat de **Salamanca**. Vaig intervenir en el reconeixement d'aquest col·legi com a Institut Filial. De l'agost 1970 fins gener 1978: vaig ser destinat a la **República de Benin**, llavors dita Dahomey, al Col·legi Monsenyor Steinemtz de **Bohicon**. Aquest col·legi, fundat pels Germans canadencs, pertanyia al Districte de Douala (Camerún). L'any 1970 va passar a dependre del Districte Central d'Espanya. El Germà Francesc Alert en fou el Director. Uns 600 alumnes. Només les classes Terminals eren mixtes, amb noies del Collège Ste-Jeanne d'Arc, establert a Abomey, a uns 4 Km. Jo en vaig ser secretari i professor de Biologia, Física i Matemàtiques. Vaig poder recollir roques representatives de la geologia del país, període Dahomeienc. Calgué revisar el meu francès per tal de fer-me entenedor per uns alumnes molt comprensius i força estudiosos.

Finalment, el govern revolucionari es va apoderar del nostre col·legi, destinant-lo a una escola de formació de Mestres marxistes. La part de la residència dels Germans va quedar a disposició del nostre Institut. Dos Germans, Olegario Peña i Guillermo Castrillo, van quedar residint-hi i van trobar feina en les escoles i col·legis del govern. Vint anys més tard, l'Institut va recuperar i restaurar el col·legi.

Primera estada a Togoville. Collège Saint-Augustin, de setembre 1978 al 25 de gener 1988. El Col·legi, fundat pels Pares Esperitans a començament del segle XX, fou successivament escola primària, petit seminari i, a partir del 1945, Escola Normal per a Mestres rurals. Els Germans canadencs se'n van fer càrrec a partir de l'any 1954. En sortir de Bata, l'any 1969, els Germans espanyols els varen reemplaçar. El G. Martín Zubillaga Arrillaga en va ser el primer director. El meu treball fou de secretariat i classe: professor de Matemàtiques, Ciències físiques, Biologia i Religió. Unes 25 hores setmanals. Vaig poder fruit a classe, sobretot amb els alumnes de la Sèrie C (Scientífiques.) Entre els meus antics alumnes hi ha de tot: metges, dentistes, cardiòlegs, professors de Matemàtiques... Espargits inclús fins a França, Alemanya, Estats Units.... En aquell moment quasi tots els Germans érem espanyols i uns pocs (4?) canadencs, ajudats per personal seglar nadiu. Actualment el 90 % dels Germans són nadius. Vaig acceptar massa feina. Ni temps tenia per a

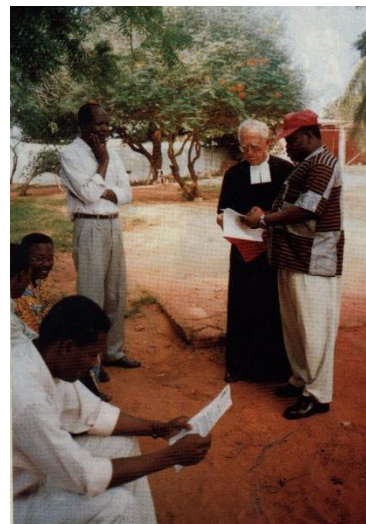
preparar els cursos. Em feia ajudar pels propis alumnes. De fet un any vaig aconseguir el 100 % d'aprovat en la Sèrie C.

Però calgué pagar-ne el preu. Pel Nadal del 87 estava esgotat. Vaig estar ingressat a l'Hospital de Sant Joan de Déu a Afagnan durant un mes. I el 25 de gener del 98 torno a Barcelona per consultes mèdiques. A la comunitat de Berga, a l'ombra del meu germanet Lluís, em vaig recuperar ràpidament.

Finals del mes d'agost del 98, destí a **Daloa, a Costa d'Ivori**, en un centre de formació professional, creat per iniciativa del Germà Olegario Peña i Francisco Martínez Pérez. Olegario fou el primer director i Francisco (Pacorrín) l'encarregat de les obres de construcció de l'edifici. I el Germà Toni Baqueró fou l'ànima del projecte i de la posada en marxa. Era un projecte de formació professional per a nois i noies amb dificultats en els estudis generals de nivell mitjà, i també per a nois que tenen particular interès per aprendre un ofici i guanyar-se la vida. Contenia tallers d'electricitat, mecànica, sector frigorífic, electrònica i reparació d'aparells de radio i televisió. Últimament, comptabilitat i secretariat. El meu treball fou acompanyar la Comunitat, fer cursos de magnetisme, electricitat i religió i ocupar-me de Secretaria i de signar xecs.

EL 1er de gener del 1995 deixo Daloa i em refugio a Berga, en espera de participar en el CELTE, a Majadahonda. Vaig acceptar joïós la invitació i vaig seguir amb força interès, l'ocasió magnífica per aprendre a ser vell.

Segona estada a Togoville: agost 1995 al 21 de juny del 2011. Ara, ja lliure de classes reglamentàries, faig tan sols classes de solfeig, de piano per algun aficionat (sobre tot un cec), suport al cor de cantors del col·legi i acompanyament dels cants a la parròquia amb un petit CASIO. Vàrem aconseguir executar passablement l'Al·leluia de Bach, per exemple. Però, la meva feina fou sobretot a Secretaria: unes 10 hores diàries normalment, tots els dies, diumenges inclosos. També, donar un cop d'ull a les observacions meteorològiques, als comptadors d'electricitat, les bombes i dipòsits d'aigua, recepció de les visites... Per a ells, el «blanc» ho pot fer tot. Ha de resoldre tots els problemes... N'hi ha que són experts en fingir i, per poc que et descuidis, robar-te el què puguin. Paulatinament, ja comencen a adonar-se de que són ells, els nadius, qui han de resoldre llurs problemes. "Estudieu, treballeu", els deia l'Arquebisbe de Lomé un dia, si no els blancs que us ajudin us obligaran a callar.

He estat afectat de paludisme unes 60 vegades. Últimament gaire bé un cop cada trimestre, cada vegada que em permetia una mica més de treball de l'ordinari. Sortosament, el tractament del paludisme ha progressat molt.

El mes de desembre del 2010, en un viatge a Bohicon (250 Km.) per carreteres leproses, vaig quedar exhaust. Vaig dir al Germà Visitador, José Manuel Sauras, que no m'atrevia ja a assegurar el treball del Secretariat. Això feu que ell decidís el meu repatriament. Jo era un "très cher Frère, TRÈS CHER", suposo que per les despeses sanitàries. Per altre part, tampoc era gaire adient que un col·legi de uns 450 alumnes i trenta professors tingués un Secretari de 85 anys...

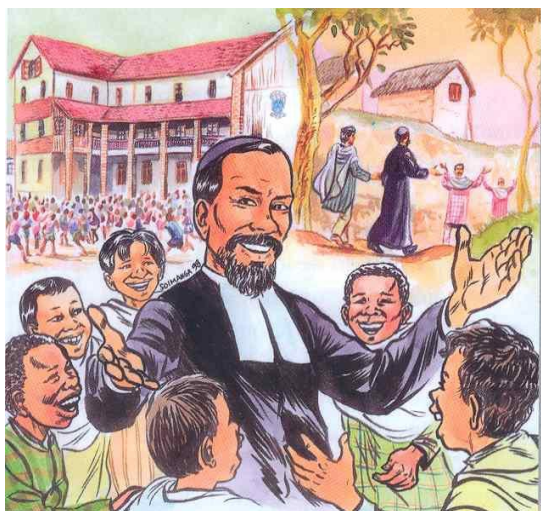
Dos mesos de repòs absolut, gener i febrer, em van permetre de refer forces i, així, poder aguantar fins el dia 19 de juny 2011, en el que molts dels Germans del Districte, els professors del Col·legi, els Mossens de la parròquia em van rodejar per dir-me un ADÉU-SIAU!. El rector de la parròquia, al final de la missa, em va coronar Rei de Togoville... "Je ne suis pas venu pour être servi, mais pour servir", fou la meva resposta...

Tampoc he demanat ser destinat a la Comunitat de la Sagrada Família de Cambrils, però ho accepto amb molta alegria. Saber que estic allà on Déu vol, em dóna una gran pau i satisfacció. L'alliberament de responsabilitats, el magnífic acolliment que he rebut, la facilitat de la vida de pregària, l'assistència diària a la santa Missa, la possibilitat de fer algun servei útil a la casa, de contribuir al benestar dels Germans, en particular de poder fer costat al meu germà Lluís, tot ha contribuït a una franca recuperació del meu estat de salut. Sembla que el meu currículum va per a llarg... Ho deixo a la voluntat de Déu, el nostre Pare que ens estima com no podem imaginar. Que disposi com li sembli, poc a poc, per parts, o tot d'una vegada. A Ell tot honor i tota glòria.

UNA CRIDA ATÍPICA (I)

Experiència missionera a Madagascar

G. Joan Sala

El Germà Jaume Pujol m'ha demanat si podria fer per a PAX un relat sobre la meua estança a Madagascar. De bon grat hi responc, ja que si hi ha alguna cosa de bé en tota aquesta llarga estada, és obra de Déu i potser la meua part és només la d'haver sabut fer-li confiança i dir sí al què Ell em proposava. Però per entendre-ho, crec que és bo dir unes paraules sobre el què ha precedit.

De petit tot anant a l'escola dels Germans del meu poble de Santpedor em vaig sentir atret a ser com el meu professor, el Germà Pere Madrenas que tots anomenàvem Germà Jordi. Essent tant petitó - tenia 10 anys - tot m'atreia en ell i m'emmiraava a ser en el futur com ell. I així el Germà Lluís Escobet em portà a Cambrils. Allà ens parlaren de les Missions i dels missioners. Vaig sentir aquesta manera de ser Germà entre els més llunyans, aquells que no havien sentit a

parlar mai de Déu, com quelcom de magnífic i d'engrescador. I de seguida m'hi vaig apuntar. Lés, Saint Maurice l'Exil, Bordighera... Dient la veritat en els inicis va ser un cop de gosadia que ni m'imaginava el què podria suposar, ni tot el què aquest gest significaria per a mi i per el Senyor. Però ell sí que sabia on em portava. I gràcies a la formació i seguiment rebuts, cada cop més m'hi vaig trobar identificat i realitzat.

El canvi de llengua no suposà cap trauma: a Saint Maurice l'Exil - que no fou cap exili - érem d'arreu del món i ja estàvem destinats - per sorteig, com per Maties - als quatre continents. La formació lasal·liana ja era de fet universal: els Visitadors dels diferents països on érem destinats, ens visitaven sovint i així anàvem coneixent l'Institut sencer sense adonar-nos-en. A més a Bordighera hi havia el segon noviciat on venien Germans d'arreu del món. Un d'ells, un malgaix, va ser el meu padrí de presa d'hàbit. Entre nosaltres hi havia joves de diferents continents i així ens preparàvem a ser Germans amb un cor gran com el món, car l'ideal de jove té sovint molt a veure amb la folia de l'Evangeli. Al mateix temps, cada cop més, vaig aprendre a fonamentar aquesta crida inicial en la persona de Jesús i em vaig deixar engrescar per ell esdevenint-ne el seu amic.

Un cop acabat l'escolasticat a França - Hérouville i Talence, - 6 germans joves acabats d'estrenar, quatre espanyols i un francès, varem fer la travessia vers Madagascar, en dos vaixells diferents. 4 ho férem amb un vaixell mercant mixte a través del canal de Suez, i els altres dos fent la volta al continent africà. 21 dies de travessa (un mes pels altres) Em queden imatges que no s'han esborrat: la travessa del Canal de Suez, que poc després quedaria inutilitzat arrel de la guerra dels 6 dies, la travessa del Mar Roig que em semblà com una travessa a través d'un forn: res d'aigua vermella, però també gens de vent, humitat extrema, i l'aigua "freda" de les aixetes cremant. No recordo que el vaixell tingués aire condicionat. Imatges molt fortes de Djibouti, el nostre primer contacte terrestre amb el continent. Cap al vespre, amb els mariners, sortírem a fer un tom per la ciutat. Mai més he vist imatges semblants: la gent que dormia en els carrers (de la calor que feia), mirades que deien molt de la ràbia que portaven dintre i que ens varen colpir (15 dies abans, ens digueren els mariners, la legió estrangera francesa havia fet una embranzida forta que deixà mal record). L'endemà els Germans d'allà ens acolliren molt bé i ens feren visitar el desert, just a la sortida de la ciutat. La resta de la travessa ja no vaig veure res. L'Índic en aquell mes d'agost, d'hivern austral és molt mogut i tots anàvem marejats, ja que el vaixell amb pont a popa, i una bona velocitat de 16 nusos (uns 30 km/h) tenia moviments que no ens deixaven estar drets.

A mig agost de 1966 arribarem al port de Tamatave, ja a Madagascar. La primera cosa que es feia fer als missioners era aprendre la llengua del país. Hi dedicarem tot un any, a Ambositra, a 260 km al sud de Tana. Al mateix fer ens introduïen en la cultura del país. Un exemple em quedà gravat. –“Què us penseu que els antics alumnes de la Salle poden haver ofert als Germans enguany, en el centenari de la seva vinguda a l'illa?”, ens preguntà un professor. Tots hi anàvem de la nostra, però molt lluny de la realitat. “Dons bé, ens digué després d'un temps de respostes infructuoses, els han ofert un “caveau” (=panteó o sepultura) de cementiri, perquè els Germans tinguin una digna sepultura. De fet, la vintena de missioners que estudiàvem la llengua, anàvem de sorpresa en sorpresa, tot esforçant-nos a aprendre i parlar aquesta llengua de tan fàcil pronunciar, malgrat la llargària de les paraules, però amb una estructura que ens desconcertava.

La primera comunitat fou a Stella Maris. Em posaren amb els grans, ja que ja tenia acabat el primer curs universitari de física. Amb els meus 21 anys tenia alumnes més grans que jo i vaig molt agrair el cop de mà que els germans de la comunitat em donaren per acabar de seure una autoritat que tot just naixia. En guardo molt bons records. La comunitat la formàvem germans de 4 països i ens aveníem molt bé. Entre els alumnes n'hi havia molts de xinesos. Tot l'ensenyament es feia en francès.

Dos anys després m'enviaren altra cop als estudis, per tal d'acabar la llicenciatura de ciències físiques (una carrera per futurs mestres de física i química) tot fent classes a temps parcial en alguna escola. En el 72, quan estava acabant els estudis universitaris, esclatà la primera gran protesta popular contra el govern d'aleshores molt lligat amb França. Fou iniciada pels estudiants. Recordo molt les sentades que fèiem els estudiants, les discussions acalorades i les manifestacions en la ciutat. Des dels inicis es volgué no violenta. Després de uns tres mesos d'un forcejament pacífic, el govern va cedir el poder als militars. Els anys que seguiren foren d'un rebombori d'idees cada cop més nacionalistes i revolucionàries. El corrent anti-francès es convertí, poc a poc, en anti estranger, sobretot entre els intel·lectuals. Temps de crisi profunda en el districte on molts germans combregaren en l'ambient revolucionari. Més de la tercera part ens deixaren.

Quan em tocava venir cap a Espanya per segona vegada, en el 74- veníem cada 4 anys,- el Gmà Biain, Visitador del Central m'escriví demanant-me si podia fer un servei a un germà de Catalunya reemplaçant-lo per un any per tal que pogués descansar. Es tractava del Gmà Alert, a.c.s., que feia física a Togoville i estava malalt. Ni els superiors d'aquí ni jo hi veiérem cap inconvenient. I és així que al cap de 8 anys d'estada a Madagascar començava per a mi la nova etapa itinerant.

A Togoville vaig estar amb un equip formidable de Germans, entre els quals hi havia dos Germans canadencs i tots els altres espanyols, els pares de la missió, italians. Em trobava enmig d'un continent que desconeixia totalment. Vaig aprendre-hi molt. La literatura africana d'aleshores m'obrí els ulls a un món nou. Togoville, era el centre del animisme ewe, amb multitud de convents iniciadors. Visitarem els Germans d'aleshores Alto Volta i Benin, i fins i tot la comunitat de Niamey en ple país musulmà. Em trobava en un lloc que poc se semblava a la nostra illa de Madagascar. M'hi trobava a gust però em faltava el no poder parlar directament amb la gent, ja que no coneixíem la llengua del país (o per dir-ho en altres paraules, les llengües parlades del país, que són moltes)

Els Germans de la Comunitat em feren veure que em convenia quedar-me un temps a Espanya, per tal de convalidar el diploma que tenia. I així fou. En el 77 el bon Visitador Àngel Cirera em destinà a Manresa en una comunitat molt ben assortida amb el Gmà Luis Lázaro al front. Altra cop moments de descoberta intensa. Em trobava en un altra país desconegut, el meu, que havia deixat als 14 anys, i del què em costava parlar la llengua. Aquells anys, gràcies al Gmà Joan Lluís i a la comunitat, foren d'intensa creació, i em vaig deixar portar. Tot donant classes vaig recomençar els estudis a Bellaterra, però en químiques aquest cop. I d'allà al noviciat de Sant Joan Despí, amb un parèntesi a Horta, fins que m'enviaren al noviciat de San Asensio. En aquesta estada entre vosaltres, l'única una mica llarga, del 77 fins al 86, en guardo una pregona gratitud. Haver conegut els meus Germans de Catalunya, més endavant els del Districte de Bilbao, amb tantes obres meravelloses, haver descobert una mica Catalunya i la seva gent, la manera de pregar, de viure com a Germans... de lluitar per l'ideal de la Salle! Alguna cosa varem fer bé si miro amb ulls de pau els novicis d'aleshores que queden: unes perles que gaudeixo només de veure-les.

Continuarà

CAMBRILS - SANT JOSEP

Ignasi Romeu

Cap i Casal, bressol, caliu i sostre.
Fornal d'anhels, escola de virtuts.
Ton zel inferís i ardent recull la història
d'uns "Sants Germans",-entrega en plenitud-.
Mestre argenter de parla i veu germanes
Arxiu complet dels més íntims sospirs.
"Amic fidel" amb cor i tremp de Mare.
AIXÍ ETS TU, I ET VULL AIXÍ CAMBRILS!

Noble indret d'àuria llegenda.
Bell recer de germanor.
Llar pairal de juvenesa.
"Natzaret", Mare Cançó!

És l'esclat fecund i màgic
que creixent es fa cançó.
Té l'encant d'escon romàntic,
i l'encís d'antics records...

Terra i mar, sol i harmonia.
"Amistat" en mot profund.
Verger immens de fantasia.
Fresca "Font" de raig segur.

"Sant Josep", temple i estanca,
trampolí del més "Enllà".
Sinaí! Bíblica estampa,
tronc i arrel "d'Una Amistat".

Lloc sagrat, on flaira l'alba
a tarongina i gessamí,
llum l'entorn frescors
boscanes...,
i Cambrils els seus bonics.

Sant Patró i Pare Nostre,
ferm guardià dels béns
supremes,
tes bondats ens esperonen,
ta "claror", no té ponent

Cristal·lí el mar rabeja,
joguinegen els ocells,
hom respira primavera,
s'engalana el firmament

Bons Amics:

Abriguem vents d'esperança
sempre units, tot fent "Camí".
Cada passa, una encaixada.
Cada ona, un gest amic.

Cants guarnits de gran
tendresa
al caliu "d'Una Amistat".
Brisa suau, daurada arena,
l'horitzó d'ones rissat.

Mantinguem la flama viva.
Espongem-nos d'il·lusió...
Si La Salle és Mestre i Guia,
és CAMBRILS, MARE i CANÇÓ.

UN DECENIO EN EL CARIBE (1)

G. Félix del Hoyo

1) Breve retrospectiva histórica.

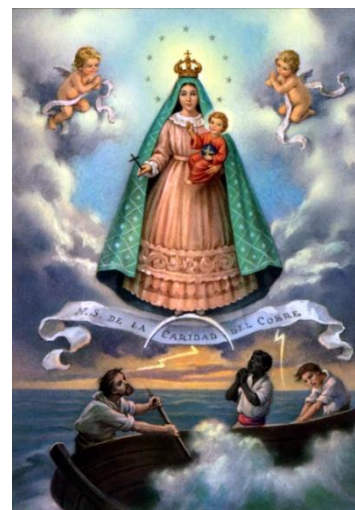

Al terminar mi misión de Procurador General ante la Santa Sede, ejercida durante dos decenios (1978-1999), mi intención era volver a las misiones en África y con este objeto me dirigí en octubre de 1999 al H. Manuel Plumed (e.p.d.), Director entonces del CELAF de Abidjan, Centro en el que yo había colaborado durante siete años (1991-1997), yendo un par de meses cada año, al principio del curso, para dar unas clases sobre el Nuevo Testamento. Pero el Hno. Plumed me responde que estaban de obras y no disponían ni de una habitación, debiendo esperar al año siguiente. No me resultaba fácil encajar esa ducha fría, pero el hombre propone y Dios dispone, ya que en ese mismo mes de octubre se hallaba en Roma, consultando los archivos de la casa Generalicia, el Hno. Cubano Alfredo Morales, a quien pregunté si en Cuba no les hacía falta gente y me responde que sí, pero que por un lado pocos querían ir y por otro a nadie le dejaban entrar, refiriéndose a las trabas de las autoridades cubanas al regreso de los religiosos al país; y me sugirió que me dirigiera al Provincial

del Distrito de Antillas al respecto.

Dicho y hecho. El Provincial, de nombre de pila Félix, pero comúnmente llamado Crispín, me pone en una lista de espera de unos 70 nombres, de diversas Congregaciones. Pasan dos meses y la lista no se mueve. Entonces el Provincial, en vista de que se acercaban las Navidades y en la Comunidad de Santiago de Cuba, de los cuatro Hermanos que la componían se quedaba uno de ellos solo, ya que de los otros tres uno estudiaba en Madrid, otro estaba en el CIL de Roma y el tercero, el Hno. Mguel Campos, ex Consejero General, se hallaba comprometido con conferencias en los Estados Unidos. "Así - me dijo - mientras le tienes compañía al Hermano que se queda solo, alguna pista podría aparecer en vistas a la obtención de un permiso de residencia en el país.

En efecto, visitando en La Habana el Instituto Pontificio María Reina, émulo del Regina Mundi de Roma, me entero de que con una carta de invitación de uno de los Centros de Enseñanza Superior de la Iglesia en Cuba (el Seminario Mayor o un Instituto Pontificio) se puede obtener, en cualquier Consulado Cubano en el extranjero, un visado de residencia por un tiempo determinado, susceptible de renovaciones sucesivas. Eureka !!! Y es así como, regresado a Barcelona tras las Navidades, todo queda listo para volver a Cuba en febrero como profesor invitado para un curso sobre la Biblia en el Instituto María Reina y en el Seminario Mayor.

Empieza así, con el nuevo siglo, mi misión en el Caribe, misión que se prolongará durante más de un decenio, aunque en períodos y destinos distintos, y ya como miembro del Distrito de Antillas, que comprendía entonces tres países de la región caribeña: República Dominicana, Puerto Rico y Cuba. A ellos se añadirá, en 2004, la misión de Haití, fundada y sostenida durante 30 años por los Hnos. del Canadá francófono, pero que tuvieron que abandonarla por envejecimiento del personal. Es precisamente esta anexión de Haití al Distrito de Antillas la que motivará, después de cuatro años en Cuba, mi asignación a Haití, país de expresión francófona, durante otros cuatro años (2004-2008). Entre tanto, el Distrito de Antillas había pasado, debido a la escasez de personal, de la condición de Distrito a la de Delegación, bajo la dirección de un Hno. Delegado del Gobierno Central del Instituto. Y será en 2008 cuando, siguiendo las normas del Centro del Instituto y tras varios sondeos realizados entre los Hermanos de los sectores interesados, tendrá lugar la creación de una nueva unidad

administrativa, el Distrito de Antillas-México Sur, con sede en México, D.F., y abarcando cinco países: México Sur, Cuba, República Dominicana, Puerto Rico y Haití.

Hasta esta fecha (2008), mi misión consistió principalmente en la actividad docente, con cursos en centros de enseñanza superior, impartidos en castellano en Cuba y en francés en Haití. Con la creación del nuevo Distrito Antillas-México Sur, la cosa cambia. Se me confía la misión de traducir al francés, con destino a Haití, la documentación emanada del centro del instituto en México, D.C. y se me asigna, como residencia, la comunidad del Colegio Dominicano De La Salle, en Santo Domingo, pudiendo realizar dicho cometido gracias a internet, que ofrecía más seguridad de uso en República Dominicana que en Haití.

Tras estas anotaciones de tipo personal, paso ahora a describir en sus grandes líneas la constitución y misión del Distrito en estas tierras caribeñas.

2) Descripción del Distrito Antillas-México Sur.

Como queda dicho, el Distrito Antillas-México Sur abarca cinco países, pero administrativamente se halla dividido en cuatro sectores, pues República Dominicana y Puerto Rico constituyen un mismo sector. De estos sectores, México Sur y Cuba, iniciados cada uno como distrito autónomo en 1905, son los sectores más antiguos, pero con desarrollo distinto.

México Sur presenta en su historia 5 etapas, cada una con diferente nombre y constitución: **1ª etapa (1905-1921): Dto. México;** **2ª etapa (1921-1947): Dto. Antillas-México;** las dificultades derivadas de la política del Partido Revolucionario sugieren la anexión del Distrito a Las Antillas; **3ª etapa (1947-1960): Dto. de México.** Tras 26 años de esta anexión, México recobra su autonomía; **4ª etapa (1960-2008): México Sur,** como consecuencia de la división del distrito en dos; **5ª etapa (desde 2008): Dto. Antillas-México Sur,** tras la constitución de la unidad administrativa actual. En los últimos años, la nota más característica en la evolución del Dto. México Sur es su orientación por la Enseñanza Superior, contando en la actualidad más de una docena de Centros Universitarios en el país.

El Dto. De Cuba se desarrolló primero como un distrito autónomo hasta 1921, fecha en la que se le unió México, que se hallaba en dificultad desde la subida al poder del Partido Revolucionario, dando así origen al distrito Antillas-México, que duró unos cinco lustros, y recobrando en 1947 su propia autonomía, mientras Cuba siguió prósperamente su propio desarrollo en diversas localidades del país, llegando a contar más de un centenar de Hermanos cuando en 1961, la revolución de Castro les obligó a emigrar a los países vecinos, principalmente los Estados Unidos y la República Dominicana. Actualmente, desde la tímida apertura, a finales de siglo pasado, del régimen castrista al regreso de los religiosos al país, los Hermanos forman dos comunidades, con dos o tres Hermanos cada una, situadas en La Habana y en Santiago de Cuba, dedicándose a diversos apostolados en torno a la Parroquia. En cada una de ellas han conseguido dar vida a un Centro de Formación para jóvenes y adultos, en los que se impartían elementos de mecanografía, contabilidad, idiomas, secretariado, administración y, más recientemente, electrónica en sus variadas aplicaciones, consiguiendo una gran aceptación entre la población, ya que cada año se presentan más de un centenar de demandas de inscripción para unos cincuenta puestos disponibles.

Bajo el aspecto vocacional cabe mencionar la existencia en la Habana, durante estos últimos años, de un centro de acogida y formación para jóvenes que expresaban su deseo de ser Hermanos, por el cual han pasado unos quince jóvenes, de los cuales algunos llegaron a hacer el noviciado en el extranjero y hasta a emitir los primeros votos, pero cambiaron de ruta una vez fuera. Actualmente, desde este año, existe un noviciado en la Habana, inaugurado con la toma de hábito de tres postulantes, esperando que el evento tenga una feliz continuación.

Por lo demás, la situación política en el país sigue siendo la misma, particularmente en cuanto a la restricción de las libertades, a pesar de cierta apertura tímida y esporádica desde hace algún tiempo.

Continuarà

ARRELS MALMENADES

G. Cesc Ferré

Començo amb un fragment de l'article que Geneviève de Taisne va escriure per a la revista *Panorama*, que porta per títol: *Els nostres fills són arbres*, i que m'ajudarà a introduir el tema d'avui.

" Arriba la primavera. Tot esclata, tot es desvetlla en la naturalesa. No sé ben bé perquè, associo la primavera a l'ensenyament. No és, l'ensenyament, la saba que alimenta l'infant i permet que esdevingui adult? La metàfora de l'arbre il·lumina. Les arrels simbolitzen la història familiar i la manera com el fill és acollit i estimat. Aquest acolliment o el rebuig alimentarà o contaminarà tota la seva vida. Sentir que ets esperat, estimat, com s'ha demostrat, és un elixir de vida."

I aquí, a Romania, a la Llar, vivim envoltats d'arrels malmenades. Quan convius amb els nens i joves que tenim aquí no pots deixar de sentir un cert desànim, impotència, tot plegat barrejat amb ràbia davant d'uns pares, per anomenar-los d'alguna manera, que han creat vida per després abandonar-la. És dur dir-ho d'aquesta manera, però no se m'acut cap concepte pal·liatiu que endolceixi la realitat del dolor que s'amaga darrera els ulls, malgrat tot sovint riallers, dels infants que ens envolten.

Des de
ROMANIA

És clar que no tots els casos són així. N'hi ha alguns que se saben estimats dels pares que no són sinó víctimes, ells, de la pobresa d'alguns sectors de la vida rural d'aquest país i sobretot d'aquesta regió, Moldàvia, o de la mort d'uns dels pares, sobretot si es tracte de la mare.

Les conseqüències de la situació d'aquets nens són principalment el retard en el seu creixement físic, afectiu i intel·lectual, amb casos de desnutrició o desescolarització. I així ens trobem amb nens de 15 anys analfabets totals i que amb molta paciència els has d'anar ensenyant lletra per lletra perquè puguin integrar-se en alguna escola.

Tenim, però, motius per a l'esperança: els nois més grans, al voltant o superant els vint anys. Fa goig veure'ls, responsables, educats, sempre disposats i això no és sinó els resultat d'una feina ben feta per part dels Germans i dels educadors que han tingut paciència, amor, severitat... tot plegat el millor adob per refer d'alguna manera les arrels malmenades que ens havien arribat, sent conscients però que mai podrem compensar la manca d'una referència familiar.

Però tampoc no ens enganyem, en molts casos els mals patits en la infància no s'esborren tant fàcilment. Sempre els quedarà restes d'aquella llavor de dolor que la injustícia va deixar en els seus cors. I ens queda el futur, un problema que encara no hem sabut resoldre. Han viscut molts anys protegits, estimats, alimentats, acompanyats, però arriba inexorablement el moment de deixar la Llar, de volar, de viure amb plenitud la pròpia vida. I les preguntes ens arriben al cap: Sabran? Podran? Pràcticament cap d'ells vol marxar, s'inventen mil històries per continuar a la Llar; el món atrau, però fa por. I les possibilitats de trobar una feina digne, és més que complicada.

Ara que la Llar compleix 10 anys, és el moment de pensar seriosament en aquest problema. Evidentment aquesta situació de protecció no pot continuar. Ja han deixat l'adolescència, són majors d'edat amb drets i deures amb la societat. Allargar la situació de protecció no és bo, però tampoc podem, d'avui per demà, posar-los les maletes a la mà i dir-los ingènuament, "el món és vostre". I no és un problema únicament econòmic, és el problema d'una estructura que, acceptant el dret i el deure que tenen d'assumir plenament la seva vida, els ajudi a trobar la primera feina, un lloc per viure assequible i digne, que els acompanyi en els seus primers passos pel camí de la llibertat. S'admeten suggeriments.

GALERIA FOTOGRÀFICA

El Germà Juan Pedro amb nois

El Germà Daniel – Terreny Esports

El grup al complet

El joc i l'alegria pertany al món dels infants

Collint pomes a l'hort

Dos germans ja finalistes

Un de ben trapella

Què amaga darrera els seus ulls blaus?

Celebrant un aniversari

A la sala de jocs

A la biblioteca

Escolanets a la Capella de Casa

La façana de Casa

El terreny d'esports

TROBADA DE TRES TANDES UNIDES

G. Jesús Núñez

***“Tendréis a este día por memorable,
y lo celebraréis con fiesta solemne al Señor con perpetuo culto”. (Éxodo, 12, 14)***

Así reza este versículo en el recordatorio de la Toma de Hábito, entre otros pensamientos bíblicos y lasalianos.

Nos presentamos: ***la tanda del Inmaculado Corazón de María, la tanda del Santísimo Nombre de María, promotora de los encuentros, y la tanda de Nuestra Señora de Fátima.*** Coinciden con la Vestición

del Hábito los años 1951, 1952 y 1953, las tres celebradas a finales del mes de octubre de esos años. Es verdad que en ese año 1951, año del Tricentenario lasaliano, de feliz memoria, un grupito de Hermanos, cinco en total, tomaron en primavera el Hábito religioso y convivieron con nosotros unos meses en Pont d'Inca y luego en el escolasticado de Cambrils. La minipromoción se llama de la *“Assumpta”*. Los HH. *Luis Ozalla y Jaume Mas* mantienen la antorcha de la perseverancia. *Jesús Sirisi, Balbino Castillo y Paulino Cabezas*, fallecidos, completaban el grupo.

Inicialment fou la *Promoció del Santíssim Nom de Maria*, que es reunia com podia, en alguna comunitat on hi havia algun membre, tot invitant als altres Germans de la promoció de properes comunitats. Fèiem trobada de pregària, reflexió, acció de gràcies i el sopar amb la comunitat amfitriona. La primera sortida del grup, hi érem uns onze Germans, va ser a l'estiu de 1972, al celebrar el 20è aniversari de la nostra Vestició religiosa. Ho varem celebrar a Palma i a Pont d'Inca. Des d'aleshores, quasi anualment, hem fet la nostra reunió generalment durant el mes d'octubre i cada vegada amb més il·lusió. Buscàvem dades significatives en el nostre procés formatiu per tenir-les en compte el dia de la trobada.

En la dècada dels 90, la *Promoción del Inmaculado Corazón de María*, con quien convivimos en Pont d'Inca y Cambrils, se unió a nuestros encuentros. El Monasterio de la Oliva, el Desierto de las Palmas han sido lugares de reflexión más intensa, de retiros anuales, donde la gracia del Señor a través de los monjes, daba fuerza a nuestra consagración religiosa. El ambiente favorecía la convivencia y las ganas de 'perseverar' a lo santo, según aprendimos de uno de nuestros educadores de más hondo recuerdo, el Hno. Santiago Nicolás, cuando nos infundía la devoción a nuestro Fundador con aquella simple y cariñosa invocación: ***“Oh Santo Padre mío, haced que yo sea un santo hijo vuestro”***.

En aquests darrers anys, la *Promoció de Ntra. Sra. de Fàtima*, minvada, però amb bons components, i amb els qui també vàrem convida en la nostra formació, s'han unit al nostre grup.

Les trobades, plenes de records, ens empenyen a seguir endavant. Les *‘goteres’*, pròpies de l'edat, també fan part dels comentaris compartits i, per tant, a l'ordre del dia hi tenen entrada, això sí, amb *‘optimisme realista’*. A la pregària recordem sobretot els Germans que ens han deixat en aquest nou segle i que posaven el seu to peculiar d'alegria a les trobades, els *Germans Daniel Cabedo i Andreu Taberner*.

Hem simpatitzat amb els antics Germans de les tres Tandes que, per raons diverses, al llarg de la formació o de Germà en comunitat, van optar per una altra opció. Alguns van accedir a la nostra convocatòria de trobada a Cambrils o Bonanova. Constatem que aquests 'ex' estimen La Salle de debò i que la seva vida actual es fonamenta en les arrels lasal·lianes. També és una gràcia de Déu i del nostre Fundador.

Este año, 2012, en el 60º aniversario de la Toma de Hábito de la Tanda promotora, *Stmo. Nombre de María*, Bonanova nos acogió para nuestra celebración sexagenaria de Toma

de Hábito. Nos acompañó el *Hno. Ramon Grau, alias H. Andrés Ricardo*, antiguo profesor nuestro del Noviciado Menor en Cambrils y Pont d'Inca. De su 'memorandum' sacó sus anécdotas entre risas y complicidad... El *Hno. Joaquim Morató*, también profesor nuestro, no pudo asistir por visita familiar. Les agradecemos su 'inicial formación'. Colocaron bien la 'primera piedra' lasaliana con otros moldes tan contrastados respecto de los actuales, pero buenos. Cada uno es hijo de su tiempo y de sus circunstancias.

Valga este comentario de 'TRES TANDAS UNIDAS' para dar fe de lo bien que nos encontramos cuando, juntos en estos encuentros, saboreamos el pasado, damos el 'placet', 'visto bueno' a nuestro presente y auguramos nuestro futuro, confiados plenamente en la Providencia del Padre.

'SEIXANTA ANYS SEGUINT LES PETJADES DE LA SALLE'. Era el rètol d'entrada al full de pregària i reflexió que el *Gmà. José Manuel Ruiz*, president de la Tanda i trobades, havia preparat per al dia 27 d'octubre d'enguany. A la capella de Bonanova ens vam sentir tots, presents i absents, sota l'auspici de la Mare de Déu, en la seva triple advocació del *Cor de Maria, del seu Sant Nom i de Fàtima*. Els cants de *'Oh santo Hábito, tú dulce encanto...'* i el *'Gracias os doy, oh Madre, por la vocación recibida...'* varen ser les melodies més tonificades, malgrat el temps de tardor. Es van projectar unes fotografies-record de la visita-peregrinació a la Casa Generalícia de Roma del passat mes de juliol amb ocasió dels 60 anys de Vestició d'Hàbit i 50 de la Professió Perpètua de la tanda del Santíssim Nom de Maria. Als peus de les relíquies del Sant Fundador i de la Mare del Bon Consell al Santuari de Genazzano, no es podia restar millor.

Que perduri el gran record, tot esperant que la 'ruta de Sant Benilde' culmini el somni de les tres tandes unides. Més que mai, ***l'ECCE QUAM BONUM ET QUAM JUCUNDUM HABITARE FRATRES IN UNUM***, es va fent realitat.

En nom dels GG. Pablo Álvarez, Manuel García, Francisco Güemes / Onofre Bergas, Josep I. Farrés, José L. Gutiérrez, Just Monsó, Jordi Oller, Joaquim Porrera, José M. Ruiz, Rafael Soler / Fermín Hermosilla, Josep Mestres, Francisco Calatayud y Vicente Valero.

Entorn d'una Trobada de Germans

G. Virgili Garcia

Els dies 3 i 4 de novembre, ens vam reunir un grup de Germans a sant Martí Sesgueioles, amb el següent tema de reflexió: LA FRATERNITAT I LA COMUNITAT.

En un clima molt positiu i fratern, al llarg de la trobada, van anar sortint pensaments molt valuosos. Espero que algun Germà, més capacitat que no pas jo, ens els ofereixi a la nostra reflexió. El meu propòsit és més senzill: Recordar i comentar breument unes paraules del Bisbe Pere Casaldàliga:

“DOS SÓN ELS PROBLEMES,

DOS:

ELS ALTRES

I JO.

EL DIFÍCIL ALTRE

I EL DIFÍCIL JO.

EL DUR NOSALTRES DE LA COMUNIÓ

Em crida l'atenció la forma tan clara i concisa d'evidenciar les dificultats de la vida comunitària, de la vida fraterna. També la sinceritat amb què parla de les parts implicades en la relació: sempre el binomi que pot originar el conflicte: *“Els altres i jo”; “El difícil altre i el difícil jo”; “El dur nosaltres de la comunió”*.

Queda clar que el problema és doble: *són els altres i sóc jo; tenen culpa els altres i tinc culpa jo; és difícil l'altre, però també jo ofereixo dificultats en el tracte, en la convivència*. El NOSALTRES amb el que hem de forjar la comunió, la fraternitat és dur, costa. Però tot i les dificultats no hauríem de renunciar a que les nostres Comunitats siguin autèntiques fraternitats. Certament que amb això ens hi juguem molt.

Ho tenim ben clar en els Documents del I Capítol del Districte ARLEP (pàgina 24)

Acabo amb algunes anotacions pràctiques que poden ajudar a millorar l'ambient de les nostres Comunitats:

- Valorar els aspectes positius dels nostres Germans.
- Recordar que la fraternitat té una base: els petits detalls humans.
- Oferir un bon grau de tolerància en les nostres Comunitats.

“Jo, Pere sóc incapaç de presenciar un sofriment sense reaccionar. Jo mai no m’he oblidat que vaig néixer d’una família pobre. Jo em sento malament en un ambient burgés. Sempre m’he preguntat que si puc viure amb tres camises perquè n’he de necessitar deu a l’armari?. Els pobres de la meva prelatura viuen amb dues, de posar i treure”.

“La teva MITRA serà un barret de palla; el sol i la lluna; la pluja i el serè; el trepitjar dels pobres amb qui camines i el trepitjar gloriós del Senyor. – El teu BÀCUL serà la veritat de l’Evangeli i la confiança del poble amb tu – El teu ANELL serà la fidelitat de la Nova Aliança del Déu alliberador i la fidelitat al poble d’aquesta Terra. – No tindrà altre ESCUT que la força de l’esperança i la llibertat dels fills de Déu. – No faràs servir altres GUANTS que el servei de l’amor”.

“L’objectiu i la mediació de totes aquestes causes nostres es poden formular amb aquest postulat: Humanitzar la Humanitat, practicant la proximitat. ¿Es una utopia? ¡L’Evangeli és una utopia més gran! Adaptant la paraula del poeta: “Utopia necessària com el pa de cada dia”. No la utopia quimèrica que arribaria a un “no-lloc”, sinó un procés esperançat que navega vers un “lloc-altre”, jun “bon-lloc”, eu-topia!”

Pere Casaldàliga

LA SANTÍSIMA VIRGEN EN LOS DEVOIRS DUN CHRÉTIEN (II)

H. Mariano Fdez. Magaz

EN LAS FUENTES DE LA GRACIA

El penitente, en el momento de la confesión, debe confesar, también, sus pecados a la Santísima Virgen, "porque por el pecado se ofende a su Hijo, cuya muerte y llagas se renuevan por las faltas y crímenes cometidos (D.I p. 223).

LES DEVOIRS
D'UN CHRÉTIEN
ENVERS DIEU,
ET
LES MOYENS
DE POUVOIR
BIEN S'EN ACQUITER:
DIVISÉ EN DEUX PARTIES.

A PARIS,
Chez ANTOINE CHARTIER,
Imprimeur Juré-Libraire de l'Université,
Pont Saint Michel.
M. DCCIII.
Avec Approbation & Privilège du Roy.

El matrimonio de la Santísima Virgen con San José debe constituir el modelo para los esposos cristianos. La Salle, en la exposición del Sacramento del Matrimonio, destaca dos casos que pueden resultar polémicos para quienes no los enjuician a la luz de la fe. Explicando el pasaje del Génesis que "el hombre se una a su mujer", distingue dos clases de unión: la corporal y la espiritual o de corazones, de la cual aquélla no es, por así decir, más que el signo exterior. Y concluye: "El matrimonio sin la unión corporal de los esposos no deja de ser auténtico matrimonio, como lo fue, efectivamente, el de San José con la Santísima Virgen" (D.I. p. 380).

En otra ocasión, se apoya en la autoridad de San Agustín que, a su vez, basándose, precisamente, en el matrimonio de San José y la Santísima Virgen, sostiene que se da verdadero matrimonio, cuando los esposos, de mutuo acuerdo, guardan continencia y renuncian a tener hijos por motivos de mayor afecto recíproco y espiritual (D.I, p. 383).

EN EL DIÁLOGO DIOS-HOMBRE

El segundo tratado de la segunda parte de los D. I. es, a nuestro parecer, el más original y personal del autor. Constituye el lugar de encuentro para bastantes escritos de La Salle: Explicación del Método de Oración, Meditaciones, Guía de las Escuelas, Instrucciones para confesarse bien, etc. Existen pocos catecismos franceses contemporáneos que consagren a la Oración la extensión y profundidad y, sobre todo, la unción que le conceden los D.I.

En este estudio se produce un corte radical con las fuentes en las que hasta ahora se inspiraban (Claude Joly y Le Coreur), y se inicia una nueva inspiración y estilo. La espiritualidad del Fundador que recomendaba a sus hijos la oración, como el primero y principal de los ejercicios diarios, unifica y vivifica las noventa páginas que abarca.

En contraste con la praxis de su tiempo, La Salle, en este tratado, no habla de **devociones** -término que no aparece ni una sola vez en todos sus escritos-; en cambio, la **única devoción** que recomienda a sus lectores es a la Santísima Virgen, que él fundamenta y justifica por ser Madre de Dios y la más excelsa y singular de todas las criaturas. Para ilustrar y alimentar esta devoción mariana expone, en sendas secciones de los D.I. (Sección 3ª del cap. IV y V) las dos oraciones principales en honor de la Santísima Virgen: **el Avemaría y el Oficio mariano**.

Antes de ocuparnos de ellas por separado, señalaremos algunas características comunes;

- 1ª. Ambas están producidas por la pluma de La Salle. Rara es la página de los D.I que no se inspire en alguna fuente extraña. En este caso, son ocho aquellas cuya originalidad es exclusiva del autor.
- 2ª. La metodología expositiva es la misma para una y otra: revela al pedagogo experimentado.
- 3ª. Ya aludíamos más arriba al hálito encendido de amor reverencial presente en las dos oraciones.
- 4ª. Entrambas forman parte de la oración litúrgica de la Iglesia, pues las relaciona directamente con el Oficio Divino.

EL AVEMARÍA

La excelsitud de la Santísima Virgen sobre los Ángeles y Santos y su poder de intercesión en favor de los cristianos justifican, según La Salle, que debamos invocarla y acudir a Ella, después de las Personas de la Santísima Trinidad. Esta preeminencia de María por encima de los Ángeles y Santos está garantizada por la práctica de la Iglesia, "que ha compuesto oraciones en su honor, para que sean rezadas todos los días en público y en particular" (D.I, p. 465).

Notre Dame de Liesse

Después de estas consideraciones, inicia la exposición de la "principal oración dirigida a la Santísima Virgen", que no es otra que el Ave María o Salutación Angélica, así llamada, "porque fue el Arcángel San Gabriel el primer autor".

La excelencia de esta oración radica en las palabras que la integran, constitutivas de un doble mensaje -el del Arcángel y de Isabel- e inspiradas por el Espíritu Santo. Dichas palabras proféticas contienen sentimientos de **saludo, alabanza y bendición**; pero les falta el de **súplica**, propio de la oración cristiana; por eso, "la Iglesia les añadió otras de **ruego**, para que, en conjunto, formen una oración" (D.I, p. 466).

En sendos párrafos, con expresiones ungidas de espiritualidad y tierno afecto, expone por qué y cómo los sentimientos, supra señalados, **-saludo, alabanza, bendición y petición-** convienen perfecta y merecidamente a la persona de la Santísima Virgen (D.I, pp. 466-467 passim).

La piedad y devoción de La Salle se apoyan siempre en la Sagrada Escritura y en la Iglesia; por eso, al ponderar la importancia del Ave María, añade "la estima y veneración que la Iglesia tiene por esta oración, que une casi siempre a la Oración Dominical en el rezo del Oficio Divino". Y lo hace así, porque desea que los fieles las recen conjuntamente, y que, después de haber rogado y pedido a Dios, lo hagan a la Santísima Virgen, como a eficaz Mediadora; y a fin de que, durante todo el Oficio, la intercesión de María les acompañe (D.I, pp. 457-458).

Las líneas pastorales de la exhortación final sintetizan cuál debe ser la actitud del cristiano, respecto al Ave María o Salutación Angélica:

- * Convicción de la necesidad y ventajas de rezar frecuentemente el Ave María.
- * No se trata de rezarla rutinariamente, sino "**con piedad y fervor**."
- * Nos recuerda el Misterio de la Encarnación: fundamente evangélico del Ave María y nota distintiva de **devoción** en La Salle.
- * Por fin, porque "compromete a la Santísima Virgen, más que cualquier oración, para que se interese por nuestra salvación".

EL OFICIO DE LA SANTÍSIMA VIRGEN

La sección tercera del capítulo V del segundo tratado de la segunda parte de los D.I lleva este encabezamiento: "De otra principal Oración pública, el Oficio de la Santísima Virgen". Dos palabras requieren la atención del lector: **principal y pública**. Una y otra predisponen favorablemente su atención e interés por el estudio, al tiempo que proclaman la significación y alcance de dicha Oración, reconociendo que "debe ser considerada como una de las principales oraciones públicas que cantan los fieles" (D.I, p. 480).

A lo largo de una densa página, resume la historia del rezo del Oficio de la Santísima Virgen, en la Iglesia:

- * Constituye en la Iglesia una antiquísima tradición, que fue extendiéndose a las Iglesias particulares, en las que se solía rezar después del Oficio Divino.
- * Con los años, esta práctica fue debilitándose en varias partes. El Papa Pío V, aprovechando la Encíclica para la reforma del Oficio Divino, estimuló a los cristianos, mediante la concesión de indulgencias, a que rezasen a diario el Oficio de la Santísima Virgen; la propia recomendación hizo a las Iglesias en las que se conservaba esta tradición.
- * Comprueba, a continuación, cómo numerosas Iglesias particulares, Iglesias Catedrales y Comunidades de religiosos/as han seguido cantando este Oficio, a continuación del Oficio Divino.

A continuación de este apunte histórico, aparece el La Salle-catequista, amante de la Santísima Virgen: "Esta Oración ha sido universalmente practicada y tan autorizada por la Iglesia, que debiera ser recitada con frecuencia por los fieles: tal es el deseo de la Iglesia" (D.I, p. 481).

Seguidamente, introduce un apunte autobiográfico: certifica que en muchos libros de oraciones, de entonces, destinados a los cristianos, van acompañados del Oficio de la Santísima Virgen, para "manifestarles que la Iglesia desea que lo recen en particular, cuando sus ocupaciones se lo permitan,... a fin de implorar en favor de la Iglesia las gracias que necesita, por mediación de la Santísima Virgen" (D.I, pp. 481, 482 *passim*). Respondiendo a este deseo de la Iglesia, La Salle editó el Oficio de la Santísima Virgen para uso de los fieles y de sus escuelas. Lástima que no haya llegado a nosotros ni un solo ejemplar, y desconozcamos si introdujo adaptaciones, en atención a sus destinatarios. Lo que sí nos consta es que numerosas ediciones de los D.I, en el correr de los años, incorporaron el Oficio de la Santísima Virgen.

En un largo párrafo, se sintetizan la composición y estructura del Oficio de la Santísima Virgen, que no difieren de las del Oficio Divino, sino en que los Salmos son apropiados a la Santísima Virgen y las Antifonas y Oraciones colectas van a ella directamente dirigidas. Con el rezo de este Oficio "honramos a la Santísima Virgen y en Ella a Dios, fin último de todos los Oficios de la Iglesia" (D.I, p. 482).

Los sentimientos y afectos que encierra este Oficio semejan a los del Oficio Divino, a saber:

- * Reconocimiento de la Majestad de Dios y de la Grandeza de María, contenidas en las lecturas y capítulos, inspirados en la Sagrada Escritura.
- * Alabanza a Dios por medio de la Santísima Virgen y de Esta en Dios, por los salmos, antifonas y responsorios.
- * Petición a Dios por la Santísima Virgen de gracias para la Iglesia y los propios fieles.

CONCLUSIÓN

Estimo que el mejor colofón a cuanto precede lo constituye el párrafo con el que La Salle cierra la exposición del Oficio de la Santísima Virgen, hermoso exponente del por qué y cómo de nuestra **devoción a la Santísima Virgen**.

"Quienes recitan el Oficio de la Santísima Virgen, conviene que se apliquen a este ejercicio con piedad y devoción muy especiales. Para poder obtener el fruto que la Iglesia desea, se debe tomar en cuenta:

- * la excelencia y dignidad de la Santísima Virgen, en cuyo honor se recita;
- * su caridad para con quienes se ponen bajo su protección;
- * la enorme urgencia que tenemos de su intercesión delante de Dios.

LA SALLE Y SAN JOSÉ

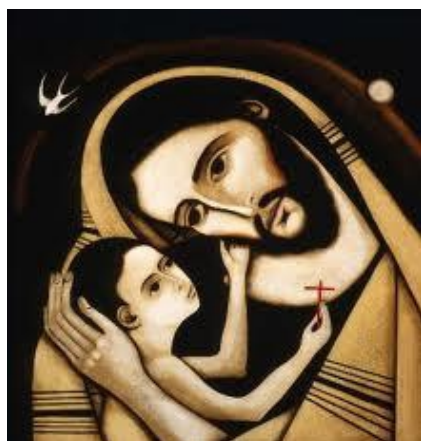
H. Santiago Temprado Ordáz

San Juan Bautista de La Salle profesaba una particular devoción a san José, como encargado por Dios de cuidar y dirigir en lo externo a Jesucristo, por lo cual Dios le dotó de cualidades y virtudes necesarias para cumplir dignamente tan santo y elevado ministerio. El Evangelio dice que san José *era justo, muy dócil a las órdenes de Dios y tenía cuidado especial de todo lo relativo a la educación y mantenimiento de Jesucristo* (cf. Mt 1, 20).

En la meditación nº 110, dedicada a san José, La Salle dice que : *“Vosotros estáis encargados, igual que san José, de un empleo santo que, por tener mucha relación con el de san José, exige también que vuestra piedad y vuestra virtud no sean corrientes. Tomad, pues, como modelo vuestro, a san José, ya que lo tenéis como patrono, y para haceros dignos de vuestro ministerio, procurad sobresalir en virtud, a ejemplo de este gran santo”*.

“Vosotros debéis poner tanta diligencia y cariño en la educación de los niños que se os han confiado, como la tuvo san José por todo lo podía contribuir al bien del Niño Jesús, y atender sus necesidades, ya que estáis encargados de estos niños por parte de Dios, como lo estuvo san José del Salvador del mundo”.

En su Testamento, san Juan Bautista de La Salle recomienda a los Educadores que tengan una devoción especial a san José, *patrono y protector* de la Sociedad.

La santidad de san José está muy por encima de los Patriarcas y Profetas del Antiguo Testamento, de los Apóstoles, de los Mártires, de los Confesores, de las Vírgenes y aun de los mismos Ángeles. San José es el santo del silencio, únicamente sabemos sus datos históricos que san Mateo y san Lucas nos narran en su Evangelio.

Ser el padre de Jesús y el esposo de María es lo máximo que podemos decir de él, pues cumplió fielmente su misión y, por eso, Dios lo ha encumbrado sobre todos los santos.

El Evangelio enseña claramente que san José es quien transmite a Cristo su ascendencia y genealogía y con ello la descendencia de Abraham con todo lo que ello significa, y, sobre todo, la descendencia de David y las promesas del reino mesiánico y eterno.

Por razón de su matrimonio con Paternidad que encuentra su realización materializada en el nacimiento de Jesús en Belén, José, como padre del recién nacido, le circuncida al octavo día y le impone el nombre de Jesús, que era un derecho inherente a la misión del padre.

Los sentimientos de paternidad para con Jesús en san José son tan fuertes que cuando los pastores cantan las maravillas de la aparición de los ángeles, su padre y su madre escuchan maravillados lo que se dice del Niño; y cuando se pierde en el templo, le buscan por espacio de tres días con gran dolor; *Mira que tu padre y yo, apenados, andábamos buscándote* (Lc 2, 48). *Su padre y su madre estaban admirados de lo que se decía de él* (Lc 2, 33).

La Salle valora mucho la paternidad de san José, como modelo de la paternidad de los Maestros y Educadores que es espiritual. José Luis Martín Descalzo, cita el comentario de una psiquiatra francesa: *“Sólo tres segundos bastan para ser progenitor. Ser padre es algo muy distinto”*. Cerraba este comentario otro de Schiller: *“No es la sangre ni la carne, sino el corazón lo que nos hace padres e hijos”*. ¿Puede cualquiera ser progenitor? ¿Todos los progenitores son padres?

Por esto, la verdadera paternidad, la que sí es responsable, es aquella que naciendo en el amor tiende, por ese amor de los padres a darles lo mejor a los hijos, y el amor de los educadores a sus alumnos. La Salle nos da a entender que los educadores célibes, optan por una paternidad espiritual, semejante a la de san José, sublimando la paternidad biológica y natural, haciendo las veces de padres y madres y ocupando su lugar en la educación de los niños y de los jóvenes.

En la Meditación 199.2, La Salle, elogia al Canciller de la Universidad de París Jean-Charlier Gerson, que había nacido en Reims, y desempeñó importantes cargos eclesiásticos, estimó tanto la función de catequizar a los niños que la ejerció él mismo; en el Concilio de Constancia, propuso que se invocara a san José como Patrono de toda la Iglesia. La propuesta fue bien acogida, si bien no pudo actuarse, por varias circunstancias. Fue el Papa Pío IX, en el Concilio Vaticano I, quien declaró y constituyó a *san José Patrono Universal de la Iglesia* el 8 de diciembre de 1870, estableciendo el 19 de marzo como día dedicado a la celebración de la fiesta san José con su decreto *Quemadmodum Deus*. Y el papa Pío XII el 1 de mayo de 1955, instauró la fiesta de san José obrero, patrono de los trabajadores y con reivindicaciones sindicales.

Y La Salle no dudó en proclamar al gran san José, *Patrono de su Instituto de los Hermanos de las Escuelas Cristianas, de sus comunidades de Hermanos y de sus Escuelas Cristianas*; de ahí que numerosas escuelas y colegios adoptaron el nombre de san José.

San José es el *patrono Universal de la Iglesia, patrono de la buena muerte y patrono de los seminarios, además de nuestro Instituto*. La Salle propagó y fue un gran apóstol de la devoción a san José y propuso que se rezaran cada día las Letanías de san José.

EL VOTO HEROICO

La Salle, Drolin, Vuyart

H. Santiago Temprado

En el 321 aniversario del Voto Heroico de Juan Bautista de La Salle con los Hermanos Gabriel Drolin

y Nicolás Vuyart, sería un momento adecuado para que varios, muchos, Hermanos de hoy, hiciéramos un Voto semejante, pidiendo *nuevas vocaciones* para asegurar la *Obra de las Escuelas Cristianas de La Salle*, de plena actualidad y vigencia en nuestro mundo del siglo XXI.

Juan Bautista de La Salle, tras el encuentro con Adián Nyel, en 1679, fundó las Escuelas Cristianas de la nada, sin ninguna pretensión, pero con gran ilusión, con un espíritu espontáneo y gracias al favor de Dios y del público y se produjo el milagro de 10 primeras escuelas. Se dedica a la formación de los Maestros, celebra su primera Asamblea y crea el primer Seminario de Maestros en Reims. Peregrina a Liesse y en el retiro de Louviers hacen los primeros votos y eligen al Hermano Enrique Lheureux, Superior.

Empieza el Aspirantado y llega a París y abre 2 escuelas. Juan Bautista de La Salle se sentía un privilegiado. Los resultados de su Obra eran buenos y había creado todo un mundo educativo nuevo, que garantizaba su futuro, pues había demostrado disponer de numerosos, buenos y grandes profesionales.

Tal vez llegó a contar con unos 40 Maestros y unas 10 escuelas documentadas, pero después de tantos sacrificios, después de tantos problemas y trabajos, de tantas cruces y persecuciones, después de tantas apariencias de éxito, muere el hermano Lheureux, alquila Vaugirard y empieza una gran crisis en 1691, que *tuvo como condicionantes*:

- 1º.- El que varios Hermanos abandonaran la Sociedad naciente.
- 2º.- La enfermedad y la muerte de varios Hermanos que dejaron las escuelas sin Maestros.
- 3º.- El cierre de varias escuelas por falta de Maestros.
- 4º.- La oposición y lucha de los Maestros calígrafos que hicieron imposible mantener las escuelas existentes y que se crearan nuevas escuelas.
- 5º. La presión de los párrocos por someter a los Hermanos a su tutela.

6º.- La enfermedad de La Salle de 1690, que amenazó su salud e incluso su vida, con el peligro de desaparecer la Obra de las escuelas fundadas hasta el presente, que era prometedora y esperanzadora, en estos primeros diez años.

El biógrafo Juan Bautista Blain, hace una descripción de esta triste situación, que indica «*tensión*» ambivalente de amenaza y de desafío. La amenaza era una fuerza negativa que asusta y paraliza, que llevaba a la destrucción y empuja a refugiarse en el pasado. El «*desafío*» era una fuerza positiva y esperanza de vida, con posibilidad de solución, que induce a la superación, exige acción y remite al futuro.

Ante esta situación, Juan Bautista de la Salle, inicia un discernimiento de reflexión y oración ante Dios y encuentra unos «*signos de esperanza*»:

1º.- Dios ha estado presente en todo momento en su Obra, conduciéndolo de *compromiso en compromiso*, oculto en la sombra, pero sin desertar.

2º.- La Obra de las escuelas es necesaria, es obra de salvación, los niños son salvados, liberados de su ignorancia y abandono y necesitan buenos maestros y escuelas.

3º.- Si han abandonado bastantes Hermanos, otros tantos quedan en la Obra, que cuentan con él y le necesitan. Y de la misma manera que vinieron los primeros vendrán otros, si los *buscamos, los pedimos y les llamamos. La mies es mucha y los segadores pocos* (Mt 9, 37).

Ante esta situación La Salle, se arma de coraje y se aparta de la tentación de huir de sus responsabilidades, del miedo a decidirse, del miedo a mirar de cara, una realidad que le exige una decisión personal; y huye del miedo a afrontar los problemas de la vida y de la comunidad. La Salle vence la tentación de cerrar los ojos, de esconderse, de hacer como si no viese, ni sintiese y así no encontrarse implicado en los hechos que han sucedido; huye del miedo a lanzarse al vacío y al futuro, de la tentación que quiere impedir responder a lo que Dios, la Iglesia, la sociedad y el mundo le llaman a realizar.

La Salle evita entrar en aquella atmósfera de juego sucio, de cargar la responsabilidad en otros, de la comodidad, del desinterés en la cual se madura la elección de no elegir, la elección de no decidir. Y después de maduras reflexiones, tuvo la inspiración de asociar con él a los Hermanos que consideraba más idóneos, y de comprometerlos con él, mediante un voto heroico para asegurar la continuidad de la Obra de las Escuelas y buscar nuevos Maestros para mantenerla. Y el **21 de noviembre de 1691, Juan Bautista de La Salle, Gabriel Drolin y Nicolás Vuyart, en la iglesia de la Trinidad de Vaugirad**, hacen este juramento y queman las naves, como los héroes de la historia. Inmediatamente se ponen los tres a trabajar, lo primero en *buscar, pedir y llamar* a nuevos Maestros, para lo cual La Salle nombra a Nicolás Vuyart, Formador de los Maestros noveles, y fue uno de los promotores del Seminario de Maestros, cargo que ejerció hasta 1704 con La Salle y otros Hermanos experimentados. Esta formación, asegura la *identidad del Maestro*, cultivando al hombre interior que sustenta su personalidad. Refuerza la *comunidad educativa*, para asegurar la eficacia de la escuela.

El voto heroico, hoy, nos sugiere el mismo camino y el mismo proceso que hizo La Salle: Lo primero, *buscar, pedir y llamar* a nuevos Maestros educadores para continuar la obra y crear nuevas escuelas. Lo segundo, dar *una formación adecuada a los nuevos Maestros*, teniendo en cuenta las necesidades actuales y las futuras de la Infancia y de la Juventud en la sociedad.

Toda la creatividad de La Salle en el resto de sus días, hasta su muerte en 1719, fue escribir para orientar la acción educativa, organizar el funcionamiento de las escuelas y formar a los Maestros con los Seminarios, que, con su ejemplo, sedujo y atrajo a gran cantidad de aspirantes a Maestros. Numerosos jóvenes fueron atraídos por el carisma y la Obra de La Salle como Maestros, especialmente de las parroquias y de las familias de los alumnos. Así pudo crear 35 nuevas escuelas documentadas y formar a unos 200 Maestros Hermanos Educadores.

UN BOTÁNICO ILUSTRE FRÈRE SENNEN (II)

H. Pablo Álvarez

SENNEN EN LA SALLE BONANOVA.

Llega a Bonanova el 10.10.1909, parece que reclamado por el *Hno. Anselmo*, Director del Colegio, gran pedagogo, de brillante inteligencia, apasionado del estudio y del uso de los laboratorios.

En los primeros años comparte la enseñanza con la recogida de plantas, su clasificación, la dirección **de La Exsiccata**, correspondencia con otros botánicos. (En el Herbario del Colegio tenemos una gran cantidad de cartas). Fue Bonanova un foco de irradiación botánica. Valga de ejemplo. El *Prof. Zimmermann de Tubinga*, escribe al *Dr. Pau* para que le informe sobre ciertos temas botánicos que quiere estudiar en su próximo viaje a España. Pau transmite al *Hno. Sennen* el cuestionario pedido con la nota "*sólo Vd. y Font i Quer podrán darle indicaciones útiles.*" Por Bonanova pasaron grandes botánicos como el *Dr. Carlos Vicioso* (1913), *Dr. Cadevall* (1915), *Dr. Pau* (1921), *Dr. Losa* (1930).

HERBORIZACIONES CON ALUMNOS.

No olvida nunca que es educador, por ello organiza cada año unas salidas de herborización con grupos de alumnos (los llama botanófilos) interesados en botánica. En 1918 publica "*Catálogo del Herbario Barcelonés*" 70 páginas muy útiles para redactar las etiquetas de las plantas y su clasificación... consejos prácticos sobre recolección y preparación del material destinado a formar un herbario, consejos para la conservación de la naturaleza. Dedicado a estudiantes de botánica, sobre todo a sus botanófilos. Dice el *Dr. Antonio Bolós* sobre este libro "*...marca un hito en la historia de la botánica barcelonesa*".

Itinerarios: Herborización del Tibidabo – del Macizo del Garraf – Gavá y alrededores, la llanura comprendida entre el Llobregat y el Besós. Con los herbarios preparados por los alumnos hacía cada año una exposición, hubo años que figuraban hasta 60 carpetas de un centenar de plantas cada una, seleccionadas entre 300-500 recogidas por cada alumno. Era una manera de estimular y fomentar el afán de investigar en los alumnos. Ciertamente lo logró.

En el Herbario del Colegio conservamos una colección de plantas recogidas por *Félix Crusafont*, médico antiguo alumno de Bonanova. En 1999 quiso que su colección de 145 plantas primorosamente preparadas, recogidas en el Tibidabo en mayo de 1928, formasen parte del Herbario de su admirado Profesor.

LUGARES DONDE HERBORIZÓ.

Realmente en su herbario hay plantas de toda España, la mayor parte son de Barcelona y alrededores, de l'Empordà, donde se inició a recoger plantas españolas, Plana de Vic, Sierra del Cadí, Valle del Ter, Núria, Castilla, especialmente la provincia de Burgos, en los años que pasó en Bujedo, La Cerdanya, tanto la parte francesa como la española, solía pasar temporadas de verano en Llívia. Los veranos de 1930 a 1935 los dedica, junto con el *Hno. Mauricio* de Almería, a herborizar en Melilla y la parte marroquí cercana a Melilla (desde Maluya hasta los montes de Ketama). Fruto de ello es el libro "*Catálogo de la Flora del Rif Oriental. 1933. Plantes d'Espagne et du Maroc. 1935.*" Dice el *Dr. Font i Quer* que el Herbario del *Hno. Sennen* tenía unos 75.000 registros en el año 1936.

PUBLICACIONES.

1900. Recherches botaniques faites par les Frères des Écoles Chrésiennes de la Nouvelle.

1905. Plantes observées dans l'Ampourdan (Publicado en el Boletín de la Sociedad Aragonesa de Ciencias Naturales).

1906. Exsiccata Plantes d'Espagne.

1917. Flore de Catalogne. Additions et commentaires.

1918/18/II. Catálogo del Herbario Barcelonés. En 1920 lo completa con un suplemento.

1922. Seconde Semaine d'Herborisation sur le litoral de Tarragone, entre le Francolí et l'Ebre.

1926. Plantes d'Espagne. Diagnoses et Commentaires. Publicado en Zaragoza

1929. Flora del Tibidabo.

1931/25/II. Flore du Tibidabo (Distinto del anterior)

1932. Exsiccata "Plantes d'Espagne ". Vingt – cinq ans de publication.

1933. Catálogo de la Flora del Rif Oriental, especialmente de las *cabilas* limítrofes con Melilla.

1931-1935. Campagnes Botaniques au Maroc Oriental des Frères Sennen et Mauricio.

1936.VII. Diagnoses des Nouveautés parues dans les Exsiccata "Plantes de l'Espagne et du Maroc". (Libro muy importante para el reconocimiento oficial de los nombres puestos por el *Hno. Sennen*).

En el Herbario del Colegio La Salle Bonanova se encuentran cuatro tomos inéditos, uno sobre botánica y tres sobre monografías "*Etymologie ou origine du nom des Genres*". Éstas son algunas de las publicaciones realizadas en su etapa en España. El *Dr. Font i Quer*, en un escrito, al enterarse de la muerte de su amigo Sennen, publica una relación completa de las publicaciones del *Hno. Sennen*.

CONDECORACIONES.

1904.18/X. Membre Honoraire et Lauréat de la Société Botanique de France (Condecoración concedida a 6 botánicos durante 50 años).

1913. Miembro Correspondiente de la Real Academia de Ciencias y Artes de Barcelona.

1927/02/IV. Officier d'Académie. Título otorgado por el Gobierno de Francia.

1931. Vicepresidente de la Sociedad de Ciencias de Zaragoza.

1932/02/IV. Miembro Numerario de la Institución Catalana de Hª Natural y de la Sociedad Española de Hª Natural.

1935. Vicepresidente de la Sociedad Botánica de Francia. Medalla de la Académie Internationale de Géographie Botanique. Presidente de la Sociedad Ibérica de Ciencias Naturales. Correspondant del Naturhistorisches Museum de Wien.

TRAGEDIA FINAL

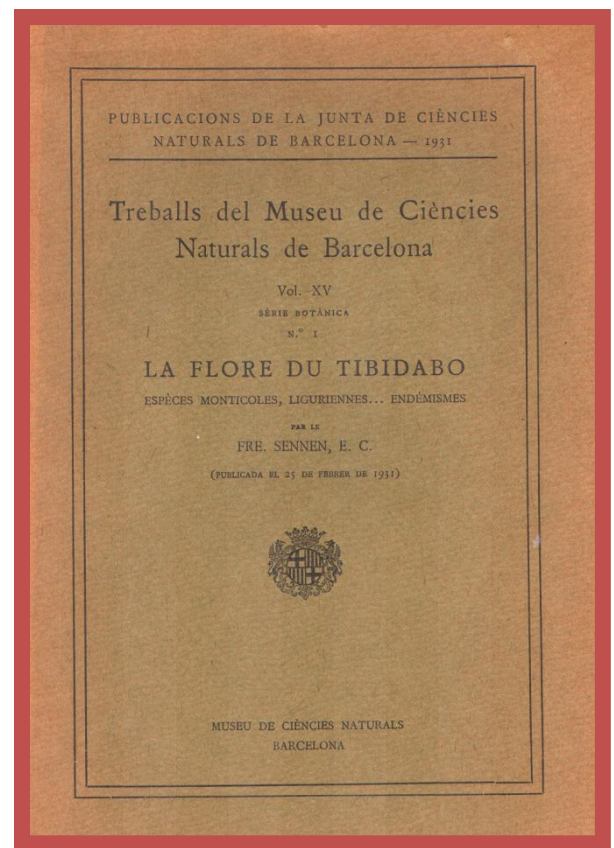
El 19 de julio de 1936 a las 10 h. está ardiendo la Iglesia de la Bonanova, los anarquistas suben por el jardín del colegio, el **Hno. Sennen** sigue trabajando en su herbario, el **H. Crisóstomo** se percata de ello y sube corriendo a avisarlo... salen del colegio por la parte trasera... se refugian en una chabola de una viña... logran avisar a la familia *Baurier-Tivollier*, muy amigos de los Hermanos, muy pronto se presenta en el lugar *D. Manuel Baurier* y los llevó a su casa donde los trató con exquisita amabilidad. Por tratarse de una familia francesa y al ser el *Hno. Sennen*, también francés, estuvo allí relativamente seguro. Antes de salir del Colegio tuvo tiempo de telefonar a un Catedrático de la Universidad, su amigo, para que el Rector de la Universidad emitiese un documento por el cual el museo del Colegio quedaba bajo la protección de la Universidad. ¿Es esta la causa por la que se salvó dicho museo?

El *Hno. Sennen* estaba muy delicado de salud, por ese motivo no pudo volver a Melilla ese verano. Por intervención del *Cónsul de Francia*, fue ingresado en la Cruz-Roja de Barcelona donde le operaron. Al final de octubre tras una mejoría pasajera se embarcó hacia Marsella. Ello fue posible gracias a la intervención de varios botánicos de París que presionaron al Gobierno francés, el cual dio la orden a su Cónsul en Barcelona para que hiciese todo lo posible para repatriar al *Hno. Sennen*. Al llegar a Marsella fue hospitalizado en el Hospital de la Concepción. Gracias a una enfermera que supo que era H.E.C., ésta avisó a los Hnos. que lo trasladaron a la enfermería de La Salle en Saint Louis de la Calade, allí fue recibido con gran cariño y alegría por los Hermanos, en especial por el **Hno. Gervais-Marie**, Provincial, que había sido director de La Salle Premiá de Mar y conocía al sabio y humilde *Hno. Sennen*.

Debido a los últimos acontecimientos, había pasado 4 meses de profunda angustia y soledad, y al duro viaje en barco, (y supongo a la pena de lo que ocurría en España) su salud se fue deteriorando, el 9 de enero de 1937 recibe los últimos Sacramentos y muere el 16 del mismo mes. Comentaba en sus últimos momentos ".... allí se desarrolla una FLORA menos efímera que la nuestra".

En La Salle Bonanova conservamos el recuerdo de un hombre apasionado por la botánica, que gozaba con las plantas y transmitía a sus alumnos ese disfrute. También conservamos el legado material: los apuntes de sus herborizaciones, su abundante correspondencia, bastantes de sus publicaciones y algunas de sus plantas. (Su gran Herbario y libros se encuentran, desde el 21.VIII.1950, en el Instituto Botánico de Barcelona).

NOTA. En la web www.bonanova.lasalle.cat se puede encontrar más información por medio de un ppt.

El H. Sennen con sus alumnos «botanófilos»

Alumnos trabajando en el Herbario con el Dr. Modest Mesa

EXCURSIÓN LASALTIANA

H. Jesús Linares

Un pequeño grupo **d'Els Timbalers de La Salle Premià**, pertenecientes a nuestra escuela Nuestra Señora del Puerto, organizaron hace unos días, una salida-encuentro, como testimonio y recuerdo de aquellos días pasados en dicha Escuela. Fue un acto de agradecimiento a la educación, que un día,

heredaron de los Hermanos, y que suelen repetir cada año, a sitios diferentes, y como justificación a los valores adquiridos basados en el Evangelio; a este acto se integraron sus esposas. ¿Lugar?... las cercanías de Anglès en la masía catalana “La Fanera”. Es una casa de construcción rústica. El proyecto de la misma fue realizado en distintas épocas: 1300, 1707 i 1710. Está situada en el término municipal de “La Celler” de Ter, provincia de Girona (población de Anglès). Recibe agua de la riera de Osor y está acondicionada, en la actualidad, con corriente eléctrica. La finca está rodeada de una naturaleza frondosa, con variedad de árboles, algunos de ellos centenarios,

como los lledoners, higueras, palosantos... Su relieve, clima, agua, montañas... es un encanto de la creación, un mundo por descubrir. Todo ello parece un museo de la Naturaleza al aire libre.

16 de setiembre, salida de Premià de Mar en coches particulares, rumbo a la masía. Días antes, los señores **Francesc Torrell, Josep A. Fortuny, Isidre March y Carles Nadal** prepararon la estancia. Primera parada en el Hostal les Mallorquines para coger fuerzas, pues el paraje estaba lejos. Pueblos en fiesta parecen darnos la bienvenida. Por fin, después de una encrucijada de caminos llegamos a la **masía**. Su entorno es de una gran belleza magnética, fragancia de verdes.

Isidre nos enseña la casa. El comedor parecía un cuadro modernista preparado para dicho encuentro. Para abrir el apetito se nos puso un “pica-pica”. Un poco más tarde, las señoras empezaron a preparar la comida; una vez más, la amistad duplicaba las energías.

En una chimenea artesanal-catalana se pone fuego con la finalidad de preparar unas butifarras y el cordero que había comprado el **Sr. Ferran Fló**, veterinario. La gastrología se ponía en marcha, gracias a un experto en cocina, el **Sr. Gerard**.

Las sillas del comedor se llenaban de comensales. Bendición de la mesa. Charlas entre amigos. Ellas sirven; son testimonios silenciosos entre sensibilidades distintas. Nos comunicamos con palabras y con miradas hechas sonrisas. Llegan los platos fuertes: butifarras adornadas con alubia blanca ganchet y un sabroso cordero. La fiesta se viste de azul arropada con unos vinos de calidad. Postres creados con manos que sólo saben dar. Tartas con sabor a mujer, acompañadas con un buen cava, sin olvidar el café, licores... Ponen su broche de oro unas poesías de nuestro rapsoda **Francesc Torrell**; éstas fueron creadas para ser cantadas, aprovechando melodías ya conocidas.

Se reparten obsequios: macetas en flor, de nuestro exalumno Josep Mª Rossell, bolígrafos, insignias del antiguo alumno, y una sentida oración dedicada para esta ocasión. No faltaron las fotos de rigor.

Creo, que para todos, este día, será una página de luz con sabor a lasaliano. Este grupo “d'Els Timbalers” de La Salle Premià la escribirán en el álbum de sus vidas, con la fecha **16.09.2012**.

Breve Historia de "ELS TIMBALERS" La Salle - Premià de Mar

G. Jesús Linares

En un lugar de la Costa, de cuyo nombre todavía recuerdo, un pequeño grupo de amigos setentones, deciden abordar la nostalgia producida por los recuerdos de su época escolar, por los años 50, de su estancia en la querida e inolvidable "ESCOLETA", fundada por los Hermanos de las Escuelas Cristianas, en 1910, Nuestra Señora del Puerto de Premià de Mar. Este grupo de "ELS TIMBALERS", como acción primera, intentó realizar un trabajo, sustentado en la constancia, recopilando nombres, fechas, calles... de antiguos compañeros de la Escuela, de las poblaciones de Premià de Mar, Premià de Dalt, El Masnou, Teià, Vilassar de Mar, Vilassar de Dalt y Cabrera. Esta

Celebración del Centenario de la "ESCOLETA"

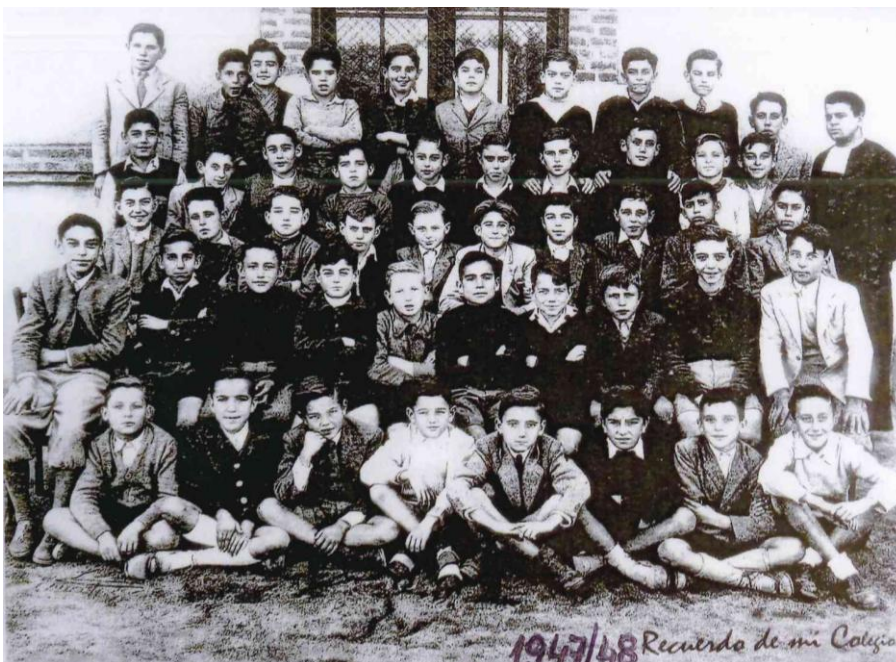
andadura la comenzamos el curso 2004-2005 con el objetivo de hacer partícipes a nuestros antiguos compañeros de las diversas clases, de los principales hechos que se avecinaban, los Centenarios de la Llegada de los Hermanos a Premià 1906 y la inauguración de nuestra escuelita Nuestra Señora del Puerto, en 1910.

¿Cómo encontrar a estos antiguos compañeros, después de tanto tiempo sin vernos, sin conectar con ellos, sin saber

nada de sus vidas?... Practicamos el boca a oreja, con la ayuda de diversas fotografías de sus respectivas clases, fomentar excursiones... Poco a poco, fuimos construyendo un fichero de unos 400 compañeros, que en estos momentos vivían. Trabajo continuado, trabajo, casi de titanes, pero con alegría y tesón. La "paciencia, todo lo alcanza", se nos dijo muchas veces, y esto dio su feliz resultado. En todos ellos se conservaba el recuerdo de sus antiguos profesores, casi todos ellos Hermanos, y como decían algunos, "de un buen profesor Hermano, no te olvidas jamás".

Una vez al mes, nos reuníamos en el Colegio -en sesiones maratonianas- intercambiando impresiones de los resultados de nuevos nombres, anécdotas, recuerdos... Entre las diversas excursiones y encuentros, que tuvimos unos y otros, resaltamos la organizada a sant Josep de Cambrils, cuna y residencia de Hermanos. Allí fue un encuentro de antiguos alumnos y esposas, que recordaremos siempre. Hermanos llenos de simpatía y amabilidad, nos enseñaron todas las dependencias, y especialmente, la Capilla donde tuvimos una Eucaristía participativa, llena de emotividad y recuerdos, con unos cantos, en parte del ayer, que a más de uno se le saltaban las lágrimas. Después de un breve "pica pica " que los Hermanos nos habían preparado, nos acercamos al Cementerio, donde tuvimos un acto floral en recuerdo de nuestros Hermanos difuntos. Palabras, sentimientos, oraciones.... y un silencio, lleno de respeto, emoción y lágrimas. Una rosa en cada lápida de nuestros antiguos profesores, fue el final de algo imperecedero y religioso.

Durante este tiempo, tuvimos recuerdos de la piedad recibida, buenos consejos, cultura, valores, trabajos efectuados, algunos de ellos formaron parte en la exposición que se hizo en la

Grupo escolar 3a Clase 1947-48 – H. Basilio

Salle a lo largo del Centenario. Actualmente, nos parece, que falta a los actuales alumnos, la asignatura de URBANIDAD, obligatoria en nuestro tiempo. ¿Buenos modales, trato y respeto con las personas mayores, vestimenta, unos sencillos besos a los abuelos...? Es verdad, que son otros tiempos, que todo funciona muy distinto, que puede ser, estemos criando a los hijos y nietos, de una manera diferente, pero...

¿dónde encontrar, en los nuestros, la cultura del esfuerzo, el agradecimiento, respeto, lenguaje...? Pensamos, que nosotros debemos ser testimonio de lo mucho y bueno, que un día heredamos de los Hermanos. Flexibles con hijos y nietos, sí, pero un no y unas palabritas, llenas de amor y pedagogía a tiempo, no estarían desfasadas. La educación, el respeto, la religiosidad... no son "mercancías" sobrantes hoy. No debemos ser islas de felicidad, sino compartimientos conjuntos con los nuestros y Sociedad en la que vivimos. Es un deseo, que los **TIMBALERS**, deseamos para todos, y especial mente, para nuestros hijos, nietos y alumnos de La Salle. **Hoy, LA SALLE, somos todos.**

Anècdotes Lasal·lianes

G. Ricard Serra

Anècdota nº 3:

Era l'estiu abans del començament del curs 74-75 a la Salle Tarragona. El Director, Germà Josep Sanz, em va demanar que, com a sotsdirector –acabava de ser-ne elegit per la Comunitat– l'acompanyés a una entrevista concertada amb la Directora del Col·legi Lestonnac (o de l'Ensenyança).

No recordo el tema (encara que l'anècdota és inoblidable). Suposo que es tractaria d'ampliar el nombre d'alumnes que venien a fer les assignatures optatives de COU a la Salle Tarragona. I és que llavors la primera part del matí a COU fèiem les assignatures comunes, només amb els nostres alumnes de la Salle Tarragona. Però a la segona part del matí venien nois de la Salle Reus i noies d'algun col·legi de Tarragona.

Arribats a Lestonnac, el Germà Director, amb la **seva exquisida cortesia**, es va adreçar a la monja conserge amb aquestes paraules:

–“Sóc el Germà Josep Sanz, Director de la Salle Tarragona i m'acompanya el Germà sotsdirector Ricard Serra. **Podria parlar amb la Reverenda Germana Directora**, per a l'entrevista que vam concertar per telèfon?”

Davant de la nostra sorpresa, la Germana conserge, amb la **familiaritat** –i algú afegiria “amb la **vulgaritat**”– que llavors es posava de moda a les comunitats religioses, la va cridar per telèfon d'aquesta faiso:

–“**Pepa!, baixa!, que el Dire de la Salle et crida per a l'entrevista concertada**”.

El contrast era tan enorme que el Germà Sanz i jo ens vam mirar corpresos, sense dir res. A mi, però, se'm va escapar un somriure. Ell, en canvi, va mantenir el componiment i no va comentar l'anècdota fins que ja tornàvem al col·legi.

Anècdota nº 4:

La primera part me la va explicar el meu oncle Joan Feu i la segona, el meu pare Àngel Serra.

Els Germans de la Salle, procedents de França, van arribar a Catalunya en 3 onades. Desitjosos d'expansionar-se, van obrir-hi el primer col·legi, la Salle Comtal, al carrer Pont de la Parra de Barcelona, el 1879, un any després que haguessin obert el primer col·legi a Madrid. La segona onada va ser una crida des de Catalunya, pel prestigi dels col·legis lasal·lians francesos. Així, d'una banda, els rics empresaris del suro de les comarques gironines van aconseguir obrir-ne alguns als seus municipis. És el cas, per exemple, de Cassà de la Selva el 1881. I, d'altra banda, per traslladar a Catalunya la pionera metodologia dels ensenyaments comercials d'alguns col·legis lasal·lians francesos, es van obrir altres col·legis al nostre país. És el cas, per exemple, de la Salle

Bonanova el 1889, que, precisament, d'entrada s'anomenava "Col·legi Comercial de Nostra Senyora de la Bonanova". La tercera onada, la més nombrosa, va ser motivada per l'exili voluntari de Germans francesos cap a Catalunya, quan la llei del ministre francès Combes va prohibir l'ensenyament religiós el 1904. És el cas, per exemple, de l'obertura dels col·legis la Salle de Tarragona (1906), Berga i Figueres (1909), Manresa (1910), etc.

Perquè l'idioma no resultés un obstacle massa gran als Germans francesos que venien a obrir col·legis a Catalunya, es van dissenyar estratègies. Per exemple, alguns Germans francesos passaven un temps, abans d'anar a col·legis catalans, a la Jonquera, a una comunitat que s'hi va obrir per facilitar-los l'aprenentatge del castellà i del català. Malgrat això, al començament, alguns Germans en parlar castellà es confonien i el barrejaven amb gal·licismes. Per exemple, a la Salle Manresa, el meu oncle Joan Feu explicava que un dia el Germà els va dir:

-“¡Niños, no tiréis papeles al sol!”

A la qual cosa, un alumne va replicar:

-“¡No tenga miedo, Hermano, es un poco difícil!”

El bon Germà francès havia volgut dir: “al suelo” (en francès “sol”), però l’havia confós el fet que en castellà també existeix la paraula “sol”, però amb un significat molt diferent.

Però, en general, aquells Germans francesos van ser un exemple d'inculturació aprenent molt aviat el castellà i fins i tot el català. Ho demostra, per exemple, el fet que el “Diari de Tarragona” el 14 de novembre del 1916 va publicar una poesia totalment en català, obra de Bernabé Martí, per homenatjar el Germà Director de la Salle Frère Jovien Léonard, amb motiu de les Noces de Plata de la seva professió perpètua. I també ho prova, per exemple, el fet que a la segona part d'aquesta anècdota, la conversa entre un Germà francès i el meu pare es va desenvolupar totalment en català.

Era el 1914. El meu pare treballava de dependent als magatzems Cal Jorba de Barcelona (llavors sucursal de Cal Jorba de Manresa, que era més antic i més important). Un dia se li va presentar un client que li va dir:

-“Sóc un Germà de la Salle francès que he estat exercint de mestre en un dels nostres col·legis de Barcelona. Però ara ha esclatat la Guerra Europea, me’n vaig a França a defensar la meva pàtria i vinc a comprar-me roba de seglar.”

Era el primer Germà de la Salle amb qui tractava el meu pare que, a diferència dels meus oncles materns, no havia estat alumne lasal·lià i que estava lluny de pensar que un dia un fill seu esdevindria Germà. El meu pare li va dir:

-“Perdoni que potser em fiqui on no em demanen. Però m’estranya que vostè, que deu estar fent una magnífica tasca educativa i pacífica a Catalunya, se’n vagi a defensar França d’una manera bèl·lica a l’exèrcit.”

-“Miri –va replicar-, em sento molt orgullós de la meva vocació docent i, quan acabi la guerra, la tornaré a exercir aquí o a França. Però ara sento que el meu deure és defensar la meva Pàtria, allistant-me a l’exèrcit francès.”

El meu pare va quedar sorprès del típic patriotisme d’aquell Germà francès.

Continuaran les anècdotes lasal·lianes en el proper nº de “PAX”

LECTURES ÚTILS

Carlo Maria Martini: *Creo en la vida eterna*, ed. San Pablo, Madrid 2012.

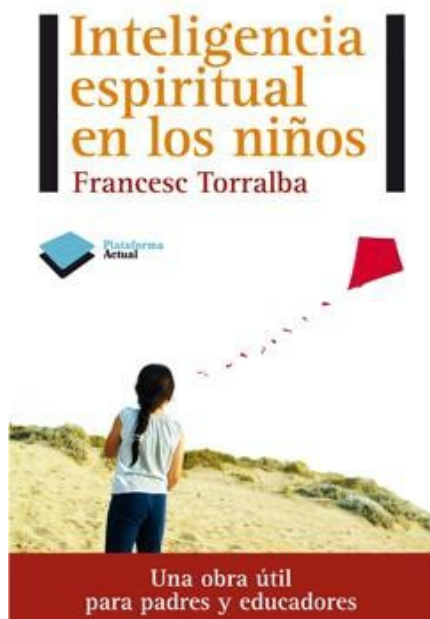
La mort relativament recent de l'autor afavoreix l'interès per aquesta obra. No consta en quina data la va escriure el cardinal Martini. S'indica que l'edició és de Giuliano Vignini, sense precisar quin és el seu grau d'intervenció en el conjunt del llibre.

Són pàgines que demanen lectura lenta, no per la seva complexitat sinó per l'estil meditatiu i orant. L'autor fa referències constants a la Bíblia, sobre tot al Nou Testament. Alguns passatges són bellament interpretats: la transfiguració, Getsemaní, Maria de Betània, Emmaús... No es fa especulació teològica, sinó confessió de fe. De fet el títol coincideix amb l'últim article del Credo. L'autor reconeix i agraeix la seva comunió amb l'Església: "formar-ne part, amb adhesió plena del cor, és una experiència d'alegria i de bellesa, com res ni ningú del món pot donar-la de la mateixa manera" (p. 85).

Els deu capítols descabdellen temes atractius: vèncer la por a la mort, no vivim per a la mort sinó per a la vida, vigilants en l'espera, l'albada d'un món nou, el dia de la naixença en Déu...

Les últimes pàgines, amb el títol general *El Senyor és a la porta*, contenen catorze pregàries que volen ser un *via lucis* a partir de la consideració en la fe de les realitats temporals i postremes de la vida humana.

G. Antoni Perera

Francesc Torralba: *Inteligencia espiritual en los niños*, Plataforma Editorial, Barcelona 2012.

Diferents factors sociològics, com la secularització i el pluralisme religiós han fet que la preocupació per l'espiritualitat es difongui en els àmbits educatius, una espiritualitat que pretén cobrir espais més amplis que els de la catequesi i la formació religiosa. En cercles concèntrics tindríem, de major a menor diàmetre, l'espiritualitat, la religiositat i la confessionalitat (cap, 4).

En diferents moments es fan aproximacions al què és l'espiritualitat, sense que hi hagi una definició precisa. Ens trobem amb "una constel·lació de significats" (cap. 3). Té relació amb l'ètica, la comunió amb l'univers, la compassió, la recerca de sentit... La religió és una de les vies –no l'única– de canalitzar i expressar l'espiritualitat. "L'educació en la dimensió espiritual

hauria de ser comuna i transversal en tota persona, independentment del credo, religió o creences dels seus progenitors” (p. 63). L'autor defensa que l'educació espiritual ha de tenir cabuda també en l'escola laica.

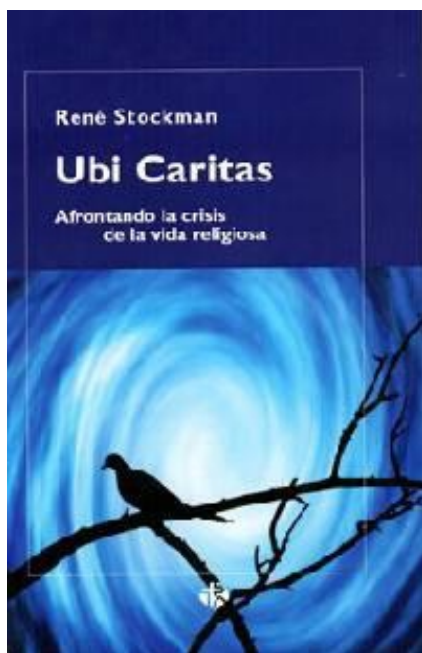
L'educació de l'espiritualitat s'enfronta amb factors ambientals adversos, com el consumisme i la cultura materialista. Ha de navegar entre dos esculls, el de l'autoritarisme i el de la permissivitat. En els nens hi ha una capacitat espiritual, manifestada en preguntes sobre els misteris de la vida i el mes enllà. “Son petits filòsofs que es formulen qüestions essencials, no sempre fàcils d'explicar” (p. 158). Dos capítols porten títols xocants: *Filosofar con los niños. Hacer teología con niños*. La dimensió espiritual pren característiques especials en el cas dels nens greument malalts (cap. 12).

La part més extensa de l'obra té caràcter teòric, amb molta documentació i amb alguna reiteració de temes. Demana un xic d'atenció i perseverança al lector. L'última part (com un terç del conjunt) té una orientació més pràctica: iniciació en la meditació, atenció i consciència plena, assaborir la bellesa, practicar l'agraïment, l'actitud de reverència, l'experiència de serenor, pedagogia de l'admiració, la unitat amb l'altre (compassió), el poder de la música, l'experiència del silenci... I acaba amb una proposta d'exercicis concrets per a diverses edats, experimentats en escoles religioses. Alguns són semblants als del projecte *Hara* establert en els nostres Centres.

A la portada es destaca que és una obra útil per a pares i educadors. L'afirmació és certa si valorem la reflexió que ha d'orientar tota tasca educativa i no demanem de seguida fórmules breus i procediments concrets d'acció.

G. Antoni Perera

René Stockman. Ubi Caritas. Afrontando la crisis de la vida religiosa, Publicaciones Claretianas, Madrid 2012

La lectura d'aquest llibre pot il·luminar respecte de les qüestions que avui ens interpel·len sobre la vida i pervivència de la vida religiosa. La crisi de la nostra societat repercuteix en la vida religiosa i, per aquesta raó també en el nostre Institut.

L'autor René Stockman, religiós dels Germans de la Caritat, ha treballat en el món de l'educació i com a responsable d'un hospital psiquiàtric. Ha estat Provincial i des del 2000 és Superior General. El llibre manifesta que és un gran coneixedor de la vida religiosa per la seva experiència des de diferents parts del món. És autor de diversos llibres i articles sobre la cura psiquiàtrica, espiritualitat i vida religiosa.

Cal dir que, des del reconeixement de la realitat de la vida religiosa avui, suggereix diferents pistes per al present i el futur.

Proposa com ens hem de moure des de l'espiritualitat, l'estil de vida, els reptes d'avui, el significat dels nostres vots, com crear un espai en els nostres cors per exercir la missió des de la unió amb Déu, moguts per la caritat, esclareix l'exercici de l'autoritat

religiosa, constata que ens fem grans, i la necessitat de l'atenció a la pastoral vocacional i com encaminar el futur. Diria que pot constituir una lectura molt oportuna i adequada.

G. Jaume Pujol

EL FRAUDE

CINE

Direcció: Nicholas Jarecki

Fotografia: Yorick Le Saux

Música: Cliff Martínez

Intèrprets: Richard Gere, Susan Sarandon,

Tim Roth, Brit Marling,

Laetitia Casta, Nate Parker.

Estrena: Barcelona, octubre 2012

Durada: 94 minuts.

G. Lluís Diumenge

N. JARECKI, amb gran dignitat, ens introdueix en el món del frau sistemàtic. El seu protagonista, *Robert Miller*, és un tauró empresarial amb una voracitat sense mida. Forma part d'una élite econòmica a nivell global. En el si de la família apareix com pare modèlic. Durant la celebració del seu 60è aniversari copsem una personalitat centrada en el treball.

Un accident de cotxe farà palesa la relació sentimental amb *Julie Côte*, fet que coincideix amb l'auditoria de la seva empresa familiar. Malgrat la seva immoralitat té un costat bo. *Jimmy Grant*, un jove de color, l'ajudarà. Amb una fidelitat insubornable per qui en altre temps va beneficiar el seu progenitor.

El Fraude és la història d'un home en caiguda lliure que busca salvar els mobles –personals, familiars i professionals- de la millor manera.

Necessita urgentment, per tapar el frau, vendre la seva empresa a un banc. *Brooke*, la seva filla, ha descobert el forat a l'hora de revisar l'inventari i demana explicacions. "Seguiré el meu camí. Sóc el patriarca i he de continuar endavant", argumenta el pare dominant.

Ellen, esposa fidel, descobreix la veritat del marit i fa costat a la seva filla: "has de fer allò que és bo per tu; es tracta de la teva vida".

El detectiu, *Michael Bryer*, indignat davant d'un home que porta 20 anys burlant la justícia, mira de fer confessar *Jimmy* que va ser qui va socórrer *Robert* la nit de l'accident. Però no es pot restablir la justícia a qualsevol preu. Ha falsificat les proves i serà descobert pel millor advocat, també un home de color.

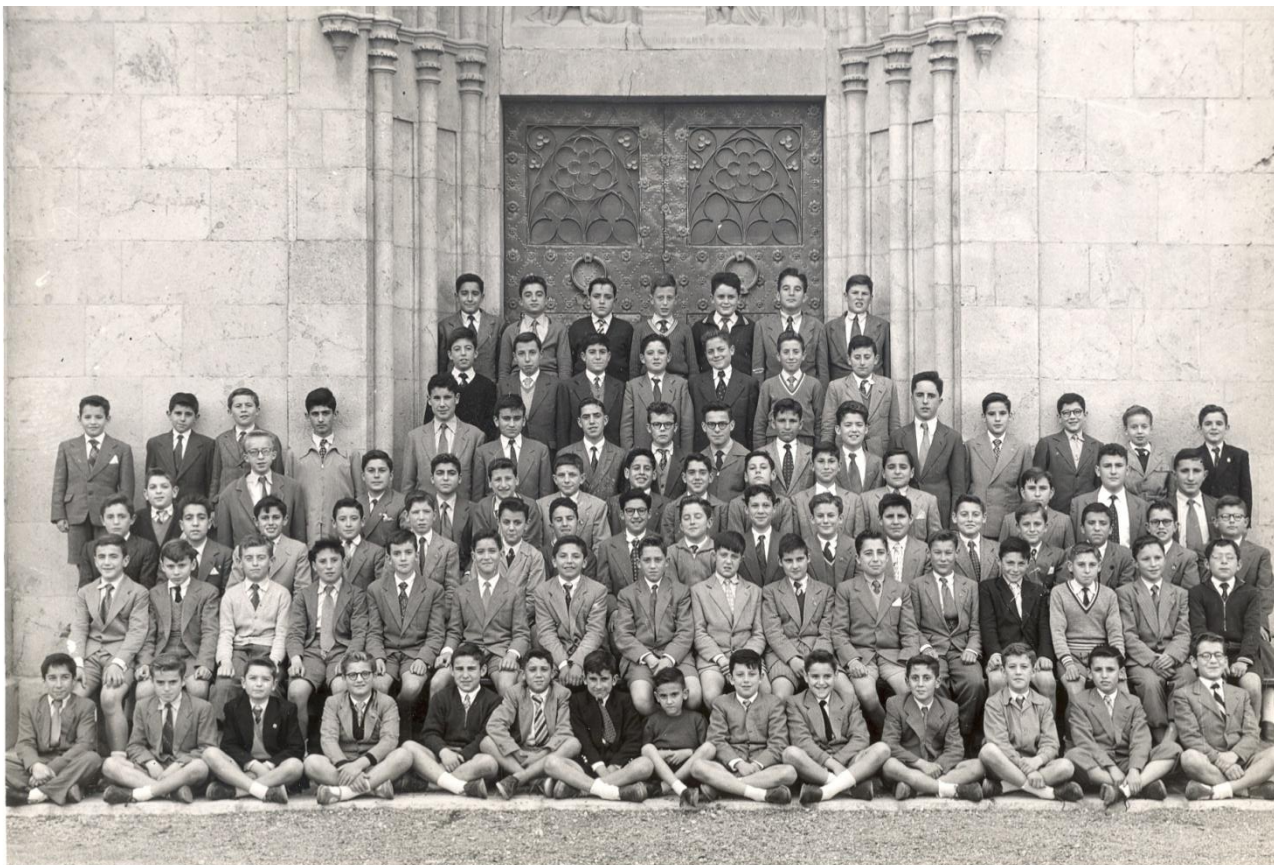
Robert haurà d'enfrontar-se a una disjuntiva crucial, plantejada per la seva muller: els **meus** negocis o la **nostra** vida. La pel·lícula acaba amb una festa benèfica de la *Fundació Miller*. Elogis buits amb el silenci total del protagonista.

Un pobre convertit en sembrador d'esperança.

L'endemà d'haver vist **El Fraude** visitava amb un grup d'alumnes la *Fundació Arrels* al barri del Raval. *Lluc*, també amb 60 anys, ens va donar una gran lliçó de vida. De treballador de la Borsa a rodamón durant la meitat de la seva vida. "Mai he tingut la vocació dels diners. No m'interessen gens ni mica. L'únic valor és l'amistat".

La pobresa i els pobres són els dos pols de l'el·lipse cristiana: el camí vers la primera i l'opció radical pels segons, ens recorda Gustavo Gutiérrez, pare de la Teologia de l'Alliberament.

PODRÍEU PRECISAR «QUI ÉS QUI»? I
L'«ANY» DE CADA UNA D'AQUESTES FOTOS?

**RECORDANT... (Cf. Enciclopedia Universalis)
ESCOLÀSTICS DE BUJEDO EN UNA EXCURSIÓ A AMEYUGO (Burgos)**

**GERMANS OBRERS, A CATALUNYA ?
QUI, COM I QUAN ?**

SUMARI

ANY DE LA FE, SEGONS “PORTA FIDEI” DE BENET XVI (Gmà. Jaume Pujol)	4
A 50 ANYS DEL VATICÀ II. Havíem esperat però ha estat més difícil (Benet XVI)	6
TANT DE BO SENTÍSSIU LA SEVA VEU, amb motiu del cinquantenari del Vaticà II (Gmà. Jaume Pujol)	8
IMPORTANT. Impressió sobre el Vaticà II (Divers)	10
SÍNODE NOVA EVANGELITZACIÓ (Fragment homilia Benet XVI)	12
SÍNODE NOVA EVANGELITZACIÓ (Aportació Gmà. Álvaro Rodríguez, Superior General)	13
EXTRACTE “MISSATGE SINODAL” NOVA EVANGELITZACIÓ (Gmà. Jaume Pujol)	14
ESPERANZAS Y LIMITACIONES SÍNODO “NUEVA EVANGELIZACIÓN” (Gmà. Álvaro, Superior General)	16
ELS CAPÍTOLS GENERALS AL NOSTRE INSTITUT (Gmà. Jaume Pujol)	17
SENYOR, SOBIRÀ NOSTRE, Salm 8 (Gmà. Ramon Grau)	18
LA VERGE MARIA, DONA HUMIL (Gmà. Ramon Grau)	19
HERÈNCIA LASAL·LIANA (Gmà. Jaume Pujol)	20
ELS NOVICIATS DE BARCELONA/CATALUNYA, - Bujedo 1892-1916 (Gmà. Josep M. Pons)	24
UNA GUÍA PARA LA LECTURA DEL BORRADOR DE LA NUEVA REGLA (Gmà. Antonio Botana)	26
L’ALIMENTACIÓ DE LA GENT GRAN	28
XÀLDIGUES (piulades, espurnes, guspires, centelles, pensaments)	29
MEMÒRIES LASAL·LIANES D’UN CIRURGIÀ, MOISÈS BROGGI (Llibre de Memòries d’un cirurgià)	33
CARTA ABIERTA A SAN JUAN BAUTISTA DE LA SALLE (Gmà. Felipe García)	34
AIXÍ VAIG CONÈIXER AL GERMÀ ESIQUI JOSEP, Baldomer Margenat Puigmitjà (Gmà. L. Fernández)	36
ESCOLASTICAT – ESCOLA DE MAGISTERI – UNIVERSITAT	38
BIBLIOTECA (DISTRICTAL) LA SALLE: REVISTES (Gmà. Ramon Farrés)	40
20 ANYS DE 70Xset, PRIMERA PART (Gmà. Javi Núñez)	42
PA DE CASA: DE SANT JAUME HILARI AL GERMÀ EUSEBI FÈLIX FOIX, 1937 (Gmà. Antoni Palom)	44
LA MEVA EXPERIÈNCIA AFRICANA DURANT 45 ANYS (Gmà. Isidre Aloy)	46
UNA CRIDA ATÍPICA (I): EXPERIÈNCIA MISSIONERA A MADAGASCAR (Gmà. Joan Sala)	48
CAMBRILS – SANT JOSEP (Ignasi Romeu)	51
UN DECENIO EN EL CARIBE (I) (Gmà. Félix del Hoyo)	52
ARRELS MALMENADES, DES DE ROMANIA (Gmà. Cesc Ferré)	54
TROBADA DE TRES TANDES (Gmà. Javi Núñez)	56
ENTORN D’UNA TROBADA DE GERMANS (Gmà. Virgili Garcia)	58
LA SANTÍSSIMA VIRGEN EN LOS “DEVOIRS D’UN CHRÉTIEN” (II) (Gmà. Mariano F. Magaz)	59
LA SALLE Y SAN JOSÉ (Gmà. Santiago Temprado)	62
EL VOTO HEROICO (Gmà. Santiago Temprado)	64
UN BOTÁNICO ILUSTRE: FRÈRE SENNEN (II) (Gmà. Pablo Álvarez)	66
EXCURSIÓN LASALIANA (Gmà. Jesús Linares)	69
BREVE HISTORIA DE “ELS TIMBALERS”, LA SALLE-PREMIÀ (Gmà. Jesús Linares)	70
ANÈCDOTES LASAL·LIANES (Gmà. Ricard Serra)	72
LECTURES ÚTILS (Gmà. Antoni Perera)	74
CINE: EL FRAUDE (Gmà. Lluís Diumenge)	76
FOTOS DE RECORD: QUI ÉS QUI?	78
FOTOS DE RECORDATORI: BUJEDO I DISTRICTE BARCELONA	79

